

Partea întâi

CĂLĂTORIA ÎN LILLIPUT

CAPITOLUL I.
CÂTEVA CUVINTE ALE AUTORULUI DESPRE EL ÎNSUȘI ȘI FAMILIA
SA. PRIMELE ÎNDEMNURI LA CĂLĂTORIE. NAUFRAGIAZĂ ȘI
SCAPĂ CU VIAȚĂ, ÎNOTÂND. AJUNGE CU BINE LA ȚĂRMUL
LILLIPUTULUI. E LUAT PRIZONIER ȘI DUS ÎN INTERIORUL ȚĂRII.

Moșioara tatălui meu se afla în Nottinghamshire; eu eram al treilea din cei cinci fii ai săi. La vârsta de patrusprezece ani el m-a trimis la colegiul „Emanuel” din Cambridge, unde am urmat trei ani, ținându-mă serios de carte; cum însă întreținerea mea — cu toate că mi se trimiteau foarte puțini bani — era prea costisitoare pentru bruma noastră de avere, am fost dat în ucenicie la domnul James Bates, un vestit doctor din Londra, la care am lucrat patru ani. În acest răstimp, primind din când în când mici sume de bani de la tatăl meu, i-am cheltuit învățând navigația și câte ceva de folos celor ce-și pun în gând să călătorească — ceea ce nădăjduiam că voi putea face odată și odată. După ce am plecat de la domnul Bates, m-am înapoiat în casa tatălui meu, unde, cu ajutorul lui, al unchiului John și al altor câtorva rude, am obținut patruzeci de lire și totodată făgăduiala că voi primi treizeci de lire pe an, necesare pentru întreținerea mea la Leyda. Acolo am studiat medicina vreme de doi ani și șapte luni, știind cât de bine o să-mi prindă această știință în călătorii îndelungate. Curând după întoarcerea mea de la Leyda, bunul meu dascăl, domnul Bates, m-a recomandat în calitate de doctor pe vasul *Swallow*, de sub comanda căpitanului Abraham Pannell. Cu el am lucrat trei ani și jumătate, făcând câteva călătorii în Levant și alte ținuturi. La înapoiere, m-am hotărât să mă stabilesc la Londra. Domnul Bates, profesorul meu, m-a sprijinit, recomandându-mă câtorva pacienți. Am închiriat jumătate dintr-o casă modestă în vechiul cartier evreiesc și fiind sfătuit să-mi schimb felul de viață, m-am căsătorit cu domnișoara Mary Burton, a doua fiică a domnului Edmond Burton, negustor de ciorapi din strada *Newgate*. Soția mi-a adus o zestre de patru sute de lire. Cum însă doi ani mai târziu iubitul meu profesor Bates muri, și cum, pe de altă parte, nu prea aveam prieteni, treburile începură să meargă din ce în ce mai prost-deoarece conștiința nu mi-ar fi îngăduit să imit practicile rușinoase ale unui număr, vai! prea mare de confrăți. Așa se face că, după ce m-am sfătuit cu soția mea și cu câțiva dintre cunoscuții mei, am luat hotărârea de a pleca din nou pe mare. Am fost șase ani de-a rândul doctor pe două corăbii și am făcut mai multe călătorii în Indiile Răsăritene și Occidentale, mai agonisind câte ceva. Ceasurile de răgaz mi le petreceam citind operele celor mai buni scriitori antici sau moderni, căci aveam întotdeauna la îndemână un mare număr de cărți, iar când mă aflam pe uscat, observam obiceiurile și firea oamenilor și, totodată, le învățam limba; în privința aceasta dovedeam multă ușurință datorită unei foarte bune memorii. Întrucât ultima din aceste călătorii n-a fost prea norocoasă, m-am săturat de mare și m-am hotărât să rămân acasă, alături de soție și copii. M-am mutat din vechiul cartier evreiesc în *Fetter Lane* și de acolo în *Wapping*, în nădejdea să găsesc de lucru printre marinari; dar mi-a mers prost. După o așteptare zadarnică de trei ani, sperând că doar-doar se vor îndrepta lucrurile, am primit o propunere avantajoasă din partea căpitanului *William Prichard*, proprietarul vasului *Antelope*, care urma să facă o călătorie în Mările Sudului. Am ridicat

pânzele din portul Bristol, la 4 mai 1699, iar începutul călătoriei noastre a fost cât se poate de promițător.

N-ar fi potrivit, din anumite motive, să-l plictisesc pe cititor cu amănuntele peripețiilor noastre în mările acelea; e de ajuns să-i spun că, în timp ce ne îndreptam spre Indiile Răsăritene, am fost împinși de o furtună cumplită către coasta de nord-vest a Țării Van Diemen¹. Busola ne arăta că ne aflăm la 30 de grade și 2 minute latitudine sudică. Doisprezece oameni din echipaj muriseră din pricina muncii istovitoare și a hranei proaste; ceilalți erau peste măsură de slăbiți. La 5 noiembrie (dată la care în ținuturile acelea începe vara), pe o vreme foarte cețoasă, marinarii descoperiră o stâncă la o jumătate de cablu² depărtare de vas, dar vântul bătea cu atîta furie că ne-a mînat drept spre ea și, ca urmare, vasul s-a sfărîmat. Șase oameni din echipaj, printre care și eu, am coborât barca în mare și am izbutit să ne îndepărtăm corabie și de stâncă. După socotelile mele, am vîslit cam vreo trei leghe, până când n-am mai putut trage la lopeți, fiind și așa istoviți de munca de pe corabie. Ne-am lăsat deci în voia valurilor, iar după vreo jumătate de oră un vînt năprasnic dinspre miazănoapte ne-a răsturnat barca. Ce s-a întîmplat cu tovarășii mei din barcă, precum și cu cei care s-au adăpostit pe stâncă sau au rămas pe corabie, n-aș putea spune; presupun însa că au pierit cu toții.

Cît despre mine, am înotat la voia întîmplării împins de vînt și de flux. De mai multe ori am încercat zadarnic să ating fundul cu picioarele și tocmai când eram cu desăvîrșire sleit și nu mai puteam lupta, am dat de fund; între timp, furtuna slăbise mult. Panta era atît de lină, încît am mers aproape o milă până să ajung la țîrm, ceea ce cred că s-a întîmplat pe la opt seara. Am înaintat după aceea vreo jumătate de milă³, fără să descopăr urmă de așezare omenească sau picior de locuitor; e adevărat, eram atît de slăbit, încît se poate să nu-i fi văzut. Din pricina oboselii, căldurii și a vreo jumătate de pintă⁴ de brandy pe care o băusem când am părăsit vasul, m-am pomenit picotind. M-am tolănit pe iarba foarte măruntă și moale și am dormit mai adînc decît îmi amintesc să mi se fi întîmplat vreodată, după socotelile mele cam vreo nouă ceasuri, pentru că la deșteptare tocmai se crăpa de ziuă. Am încercat să mă scol, dar nu m-am putut mișca, deoarece, cum stăm așa culcat pe spate, mi-am simțit atît brațele, cît și picioarele legate zdravăn de pămînt de o parte și de alta, iar părul meu, lung și des, prins și el în același fel. Am simțit, de asemenea, că tot trupul, de la subsuori pînă la coapse, e legat cu fire subțiri. Puteam privi numai în sus; soarele începea să dogorească, iar lumina îmi supăra ochii. Auzeam în jurul meu un zgomot nedeslușit, dar din poziția în care mă găseam nu izbuteam să văd altceva decît cerul. N-a trecut mult și am simțit ceva ca o vîetate mișcîndu-se pe piciorul meu stîng, înaintînd binișor pe piept și oprindu-mi-se în dreptul bărbiei; plecîndu-mi privirile pe cît puteam, am deslușit o făptură omenească ce n-avea nici șase incii⁵ înălțime, cu un arc și o săgeată în mâini și cu o tolbă de săgeți la spate. Între timp am simțit cel puțin patruzeci de alte ființe

¹ Această insulă (astăzi Tasmania) a fost descoperită în 1633 de navigatorul olandez Abel J. Tasman (n.t.).

² Un cablu = 183 m (n.t.).

³ O milă engleză=1609 m; o milă marină=1853 m (n.t)

⁴ O pintă=0,56 l (n.t.)

⁵ O incie=2,54 cm (n.t.)

asemănătoare (așa am bănuț) urmând-o pe cea dintâi. Peste măsură de uimit, am răcnit atât de tare, încât au luat-o cu toții la fugă, înfricoșati, iar câțiva dintre ei, după cum mi s-a spus mai târziu, au fost răniți în urma căzăturilor, când au încercat să sară de pe mine jos, pe pământ. Aceasta nu i-a împiedicat, totuși, să se întoarcă peste puțin timp, iar unul din ei, care se avântase până într-un loc de unde putea să-mi vadă toată fața, și-a ridicat brațele și ochii în semn de mirare și a strigat cu o voce pițigăiată, dar deslușită: "*Hekinah degul!*" Ceilalți au repetat aceste cuvinte de mai multe ori, dar atunci nu le-am putut pricepe înțelesul. Își poate lesne închipui cititorul că în tot acest timp eram într-o poziție foarte neplăcută; în cele din urmă, zbatându-mă ca să mă eliberez, am avut norocul să rup legăturile și să smulg țărșii ce-mi țintuiau brațul stâng de pământ, pentru ca, ridicându-l până în dreptul ochilor, să descopăr metodele pe care le folosiseră ca să mă lege. Totodată, cu o smucitură violentă care îmi pricinui o durere cumplită, am desfăcut puțin firele ce-mi legau părul pe partea stângă, atât cât era nevoie ca să pot întoarce capul cu vreo două incii. Omuleții o rupseră însă la fugă pentru a doua oară, înainte ca eu să-i pot prinde; apoi îndată începură să scoată niște țipete puternice și foarte ascuțite, iar când acestea încetară, unul dintre ei strigă din rășputeri: „*Tolgo fonac*". O clipă mai târziu, am simțit mai mult de o sută de săgeți înfigându-mi-se în mâna stângă și înțepându-mă ca tot atâtea ace. Pe urmă au tras o altă salvă în aer, așa cum facem noi cu bombele în Europa. Multe din aceste săgeți au căzut, cred, pe trupul meu (cu toate că nu le am simțit), iar câteva pe față, pe care mi-am acoperit-o îndată cu mâna stângă. Când încetă această ploaie de săgeți, am început să gem de necaz și de durere, iar când am încercat din nou să mă eliberez, au tras o altă salvă, mai puternică decât prima, în timp ce câțiva căutau să mă împungă cu sulile în coaste; dar, din fericire, eram îmbrăcat cu o vestă din piele de bivoli, pe care nu au putut-o străpunge. Am socotit că lucrul cel mai cuminte este să stau nemișcat și mă gândeam să rămân așa până la căderea nopții, când aș fi putut să-mi desfac legăturile cu ajutorul mâinii stângi. Cât despre localnici, eram îndreptățit să-mi închipui că voi putea face față celei mai mari oștiri pe care ar fi fost în stare să o aducă împotriva mea, dacă erau toți de mărimea omulețului pe care-l văzusem. Soarta însă voi altfel. Văzând că stau liniștit, omuleții încetară să mai arunce săgeți; totuși, după zgomotul pe care îl auzeam, mi-am dat seama că numărul lor sporise, iar la o depărtare de vreo patru yarzi⁶ de mine, în dreptul urechii mele drepte, timp de o oră am auzit un ciocănit ca acela pe care îl fac oamenii când construiesc, întorcând capul într-acolo, în măsura în care îmi îngăduiau țărșii și firele, am văzut o estradă ridicată cam la un picior și jumătate deasupra pământului, în stare să țină patru localnici, precum și câteva scări sprijinite de ea. De pe această estradă, unul dintre ei, după toate semnele o persoană cu vază, ținu o cuvântare lungă, din care n-am înțeles o iotă. Am uitat să amintesc că, înainte de a-și începe discursul, importantul personaj strigă de trei ori: „*Longro debul san*" (atât aceste cuvinte, cât și primele mi-au fost mai apoi repetate și explicate). După care, vreo cincizeci de omuleți veniră îndată și tăiară firele care-mi legau partea stângă a capului, ceea ce mi-a dat puțința să-l întorc spre dreapta și să cercetez înfățișarea și gesturile celui ce urma să vorbească. Părea de vârstă mijlocie și era mai înalt decât ceilalți trei care-l însoțeau; dintre aceștia, pajul

---

⁶ Un yard = 0,914 m (n.t.)

care-i ținea trena era ceva mai mare decât degetul meu mijlociu; ceilalți doi stăteau de o parte și de alta ca să-l ajute. Ai fi zis că vorbitorul e un orator înăscut; după câte am înțeles, recurgea când la amenințări, când la făgăduieli, când la milă și bunătate⁷. Am răspuns prin câteva cuvinte, dar în modul cel mai umil cu putință, ridicându-mi mâna stângă și amândoi ochii către soare, ca pentru a-l lua drept martor; și cum eram hămesit de foame, căci ultima dată când îmbucasem ceva fusese cu câteva ore înainte de a părăsi vasul, natura își cerea drepturile atât de stăruitor, încât nu m-am putut stăpâni și mi-am arătat nerăbdarea (poate împotriva regulilor stricte ale buneii-cuviințe), ducându-mi de mai multe ori degetul la gură ca să-i fac să priceapă că mi-e foame. *Hurgo* (așa-i spun ei unui mare dregător, după cum am aflat mai târziu) m-a înțeles numaidecât. El coborî de pe estradă și porunci să se ridice mai multe scări de o parte și de alta a trupului meu; peste o sută de localnici urcară treptele și se îndreptară spre gura mea, încărcăți cu coșuri pline de carne, trimise la porunca regelui de îndată ce acesta fusese înștiințat de sosirea mea. Mi-am dat seama că era carnea unor animale felurite, dar nu le-am putut deosebi după gust; ciozvrâte, mușchi și pulpe aducând cu cele de oaie, foarte bine pregătite, dar mai mici decât aripile unei ciocârlii. Înghițeam câte două-trei dintr-o singură îmbucătură, precum și câte trei pâini odată, mari cât niște alice. Omuleții mă îndopau de zor și-și arătau în fel și chip mirarea și uimirea față de un om atât de mare și de mândăcios.

Am făcut apoi un alt semn, ca să le arăt că mi-e sete. După felul cum mâncasem și-au făcut socoteala că o cantitate mică nu va fi de ajuns; și cum erau un popor foarte ingenios, au ridicat cu ajutorul frânghiilor unul din cele mai mari poloboace de-ale lor, apoi l-au dat de-a dura spre mâna mea și l-au desfumat; iar eu l-am băut dintr-o sorbitură-nimic mai lesne, pentru că nu conținea mai mult de o jumătate de pintă și aducea la gust cu un vin slab de Burgundia, dar mult mai plăcut. Mi-au adus și al doilea butoi, pe care l-am sorbit în același fel; apoi le-am făcut semn să mai aducă, însă nu mai aveau. Săvârșind eu aceste minuni, au scos chiote de bucurie și au încins un dans pe pieptul meu, repetând de mai multe ori cuvintele "Hekinah degul". Mi-au dat să înțeleg prin semne că trebuie să arunc cele două butoaie, după ce, mai întâi, prin strigăte de "Borach mevolah", îi preveniră pe oameni să se dea la o parte; iar când au văzut butoaiele rostogolindu-se prin aer; izbucniră toți într-un singur glas "Hekinah degul". Mărturisesc că, în timp ce omuleții forfoteau încoace și încolo pe trupul meu, tare mă simțeam ispitit să apuc vreo patruzeci-cincizeci dintre primii pe care i-aș fi putut ajunge și să dau cu ei de pământ. Dar amintirea celor ce pățisem-nu era, de bună seamă, lucrul cel mai rău ce mi-l puteau face-precum și făgăduiala prin care mă legasem în fața lor-pentru că așa îmi tălmăceam eu supunerea-izgoniră curând aceste gânduri. Dealtfel, mă socoteam acum legat prin legile ospitalității de un popor care mă omenise cu atâta cheltuială și dărnicie. Și totuși, în sinea mea, nu mă puteam îndeajuns dumeri asupra curajului acestor muritori pricâjiți, care cutezau să se cațare și să mișune pe trupul meu, când aveam o mână liberă, și care nu tremurau la vederea unei ființe atât de uriașe, cum trebuie să le fi părut eu. Nu trecu mult și, văzând

---

⁷ Aluzie la oratorii ambulanți care făceau parte din partidul *whig* și care vorbeau în favoarea dinastiei de Hanovra. Swift îi disprețuia, pentru că răsturnarea partidului din care el însuși făcea parte (*tory*) se datora în bună măsură lor (nota red. engleze).

că nu le mai cer carne, înaintea mea se înfățișă un dregător de seamă, venind din partea Majestății-sale Împăratul. Excelența-sa mi se urcă pe partea mai subțire a pulpei piciorului drept, înainta spre fața mea urmat de vreo doisprezece curteni și, prezentându-mi o hârtie cu sigiliul regal pe care mi-o vârî sub nas, vorbi vreo zece minute fără să dea vreun semn de mânie, totuși cu un fel de nestrămutată hotărâre, arătând adesea cu degetul drept înainte. După cum am aflat mai târziu, arăta spre capitala țării, așezată la vreo jumătate de milă mai departe, unde urma să fiu dus, potrivit încuviințării date de rege în Consiliu. Am răspuns prin câteva cuvinte, rostite de-a surda, și mi-am dus mâna liberă spre cealaltă, trecând-o peste capul Excelenței-sale, ca nu cumva să-l rănesc pe el sau pe cineva din suită, apoi spre cap și spre trup, ca să-l fac să priceapă că doresc să fiu liber. Mi sa părut că m-a înțeles destul de bine, căci a dat din cap dezaprobator și a făcut o mișcare cu mâna ca să arate că trebuie să fiu dus ca prizonier. Mai făcu totuși și alte semne ca să înțeleg că mă așteaptă destulă mâncare și băutură, precum și un tratament foarte bun. La aceasta, m-am gândit iarăși să încerc să-mi desfac legăturile, dar când am simțit din nou usturimea săgeților care îmi bășicară fața și mâinile, precum și rănile în care unele din ele rămăseseră înfipite, și când am observat de asemenea că numărul dușmanilor mei sporise, am încercat să le arăt prin semne că pot face cu mine ce vor. Atunci *Hurgo* și suita lui s-au retras foarte curtenitori și cu chipurile voioase. Puțin după aceea, mulțimea scoase un strigăt și cuvintele „*Peplom slean*” fură rostite de câteva ori în șir. Totodată am simțit cum un mare număr de oameni îmi desfăceau legăturile de pe partea stângă astfel încât am fost în stare să mă întorc pe partea dreaptă și să mă ușurez de apă, spre marea uimire a oamenilor, care, bănuind după mișcările mele ce aveam de gând să fac, au croit de îndată o pârtie, dându-se la dreapta și la stânga, ca să se ferească de șuvoiul ce ieșea din mine cu zgomot și putere. Mai întâi însă mi-au uns fața și mâinile cu un fel de alifie foarte plăcută la miros și care, după câteva minute, îndepărtă usturimea pricinuită de săgeți. Toate acestea, precum și mâncarea și băutura lor întremătoare m-au moleșit și îmbiat la somn. După cum am fost incredințat mai târziu, am dormit vreo opt ceasuri; și nu e de mirare, pentru că doctorii, la porunca împăratului, amestecaseră o băutură adormitoare în butoaiele de vin.

Se pare că din prima clipă când am fost descoperit pe țârm, după naufragiu, împăratul a și fost înștiințat printr-o ștafetă și a hotărât în Consiliu să fiu legat în chipul arătat (lucru care s-a petrecut noaptea, în timp ce dormeam), să mi se aducă mâncare și băutură din belșug și să se construiască o mașină care să mă transporte în capitală.

Hotărârea aceasta poate să pară îndrăzneată și primejdioasă și sînt incredințat că nici un cap încoronat din Europa, într-o situație asemănătoare, n-ar proceda în felul acesta. Totuși, după părerea mea, a fost o hotărâre cât se poate de înțeleaptă și mărinimoasă, deoarece, presupunând că oamenii aceștia ar fi încercat să mă omoare cu lăncile și săgețile lor în timp ce dormeam, eu m-aș fi trezit fără îndoială de la prima înțepătură și m-aș fi înfuriat atît de rău, încât, cu puteri înzecite, aș fi rupt firele ce mă legau; și cum ei nu ar fi fost în stare să se opună, nu puteau s-aștepte milă și îndurare din partea mea. Oamenii aceștia sînt matematicieni neîntrepuți și au ajuns la o mare desăvârșire în domeniul mecanicii, datorită sprijinului și încurajării împăratului, un vestit proteguitor al

învățăturii. Împăratul are mai multe mașini, așezare pe roți, pentru transportul copacilor și al altor obiecte grele. Cele mai mari vase de război ale sale, dintre care unele de nouă picioare lungime, și le făurește adesea în pădurile cu lemn bun de construcții, apoi le transportă cu ajutorul acestor mașini, care străbat o distanță de trei-patru sute de yarzi până la mare. Cinci sute de dulgheri și ingineri s-au pus imediat pe lucru pentru a construi cel mai mare vehicul de până atunci. Era o construcție de lemn, înaltă de trei incii, lungă de șapte picioare și lată de patru, mișcându-se pe douăzeci și două de roți. Strigătul pe care îl auzisem se datora sosirii acestei căruțe, care, dacă nu greșesc, pornise la drum la vreo patru ore după naufragiul meu. Lucrul cel mai greu, după ce au adus căruța și au așezat-o paralel cu mine (cum stăteam culcat), era să mă ridic pe ea. În acest scop au fost bătuți în pământ optzeci de stâlpi, fiecare înalt de un picior, și odgoane foarte rezistente, de grosimea sforii de împachetat, au fost prinse cu cârlige de nenumărate benzi cu care lucrătorii îmi legaseră gâtul, mâinile, trunchiul și picioarele. A fost nevoie de nouă sute de oameni, dintre cei mai voinici, ca să tragă în sus aceste odgoane cu ajutorul a numeroase macarale fixate pe stâlpi; și astfel, în mai puțin de trei ore, am fost ridicat și aruncat în căruța și, acolo, legat fedeleș⁸. Toate acestea mi s-au povestit mai târziu, pentru că în timpul cât au lucrat, eu zăceam cufundat într-un somn adânc, datorită licoarei aceleia adormitoare, turnată în băutură. O mie cinci sute dintre cei mai vânjoși cai ai împăratului, fiecare înalt cam de patru incii și jumătate, au fost înhămați ca să tragă căruța spre capitală, care se afla la o jumătate de milă depărtare.

La vreo patru ore după ce-am pornit, m-am deșteptat din pricina unei întâmplări din cale afară de caraghioasă. Cum căruța se oprise puțin, căci trebuia dreasă pe alocuri, doi sau trei locuitori mai tineri, împinși de curiozitate, au vrut să vadă cum arăt când dorm. După ce s-au urcat în căruța și au înaintat tiptil înspre fața mea, unul din ei, un ofițer din gardă, vârî destul de adânc în nara mea stângă capătul ascuțit al suliței sale și mă gădilă de parcă mi-ar fi băgat un pai, făcându-mă să strănut violent; omuleții au luat-o la goană și s-au făcut nevăzuți, iar eu abia trei săptămâni mai târziu am aflat de ce m-am trezit așa de brusc. După drumul lung străbătut în a doua jumătate a zilei, am făcut un popas peste noapte, eu fiind păzit de fiecare parte de câte cinci sute de străji, jumătate cu torțe, jumătate cu arcuri și săgeți, gata să tragă în mine la cea mai mică mișcare. A doua zi, odată cu răsăritul soarelui, ne-am reluat călătoria și pe la amiază am ajuns la vreo două sute de yarzi de porțile orașului. Împăratul și toată curtea veniră în întâmpinarea noastră, dar ofițerii lui superiori nu voră cu nici un chip să lase pe Majestatea-să să-și pună persoana în primejdie, urcându-se pe trupul meu.

În locul unde se oprise căruța, se ridica un vechi templu, socotit cel mai mare din întreaga împărăție. Cu câțiva ani în urmă, fiind pângărit de un omor nefiresc, templul, datorită evlaviei oamenilor acelora, era socotit acum un lăcaș profanat și de aceea fusese dat spre folosință, iar toate ornamentele și mobila fuseseră scoase. Se hotărî ca eu să locuiesc în acest edificiu. Marea poartă dinspre miază-noapte avea o înălțime de vreo patru picioare și o lățime de aproape două picioare, așa că mă puteam strecura cu ușurință. Fiecare canat al

---

⁸ Precauția locuitorilor din Liliput caută, probabil, să ridiculizeze solitudinea exagerată cu care miniștrii lui George I se prefăceau că-l apără pe rege împotriva comploturilor iacobiților (nota red. Engleze)

porții avea câte o ferestruică, la o înălțime de mai mult de șase incii de la pământ; prin cea din stânga, fierarul regelui vârî nouăzeci și unu de lanțuri, asemănătoare ca formă și mărime cu acelea care atârnă la ceasul doamnelor din Europa, apoi le fixă de piciorul meu stâng cu treizeci și șase de lacăte. În fața templului, pe partea cealaltă a șoselei și la o depărtare de douăzeci de picioare, era un turn de cel puțin cinci picioare înălțime. În acest turn se urcă împăratul și mulți dregători de frunte ai curții sale, ca să mă poată vedea-lucru pe care l-am aflat târziu, pentru că eu nu-i puteai zări pe ei. După socotelile lor, mai mult de o sută de mii de locuitori ieșiseră din oraș în același scop; și, în ciuda paznicilor, cred că nu mai puțin de zece mii de oameni s-au urcat cu ajutorul scărilor, în mai multe rânduri, pe trupul meu. În curând însă fu publicată o proclamație, interzicând aceasta sub pedeapsa cu moartea. Când lucrătorii și-au făcut socoteala că eu nu mai pot scăpa, au tăiat toate sforile care mă țineau legat, iar eu m-am sculat în picioare, abătut cum nu mai fusesem niciodată. Larma și uimirea oamenilor când m-au văzut sculându-mă și umblând nu pot fi zăgrăvite. Lanțurile care îmi fereau piciorul stâng, lungi de vreo doi yarzi, nu numai că-mi dădeau libertatea să mă mișc înapoi și încolo, ci, fiind fixate la patru incii de poartă, îmi îngăduiau să mă strecur înăuntru și să mă întind cât eram de lung pe pardoseala templului.

CAPITOLUL II.

ÎMPĂRATUL LILLIPUTULUI, ÎNSOȚIT DE MAI MULȚI NOBILI, VINE SĂ-L VADĂ PE AUTOR ÎN CAPTIVITATE. SUNT DESCRISE PERSOANA ȘI OBICEIURILE ÎMPĂRATULUI. CĂTORVA CĂRTURARI LI SE DĂ ÎNSĂRCINAREA SĂ-L ÎNVEȚE PE AUTOR LIMBA LOR. CĂȘTIGĂ ÎN OCHII LILLIPUTANILOR PRIN FIREA LUI BLAJINĂ. I SE SCOTOCESC BUZUNARELE ȘI I SE IAU SABIA ȘI PISTOALELE

În clipa când m-am sculat în picioare, am privit de jur împrejur și trebuie să mărturisesc că nu mi-a fost dat să văd un tablou mai încântător. Întreg ținutul părea o grădină nesfârșită, iar ogoarele, îngrădite, în cea mai mare parte având patruzeci de picioare pătrate, semănau cu tot atâtea straturi de flori. Printre ogoare erau presărate păduri de o jumătate de stang⁹, iar pomii cei mari, după câte îmi puteam da seama, erau înalți de vreo șapte picioare. Am întors capul spre stânga și orașul mi-a apărut ca un decor de cetate pe scena unui teatru.

Cum, totuși, de câteva ceasuri mă cuprinsese oboseala, m-am furișat în casă și am închis ușa după mine. Dar încercarea mea de a scapa de mulțimea aceea de oameni fu zadarnică. A trebuit să ies din nou și, ca să-mi mai omor urâtul, am început să mă plimb încoace și încolo, atât cât îmi îngăduiau lanțurile. Între timp, împăratul se dăduse jos din turn și acum se îndrepta călare înspre mine-lucru pentru care putea să plătească scump, fiindcă animalul, deși bine dresat, în fața unei priveliști atât de neobișnuite, amintind de un munte în mișcare, se ridică în doul picioare; dar împăratul, un călăreț neîntrecut, se ținu bine în șa până când alergară câțiva slujitori și apucară calul de căpăstru, iar Majestatea-sa putu să descalece. După ce coborî, mă cercetă plin de admirație; totuși nu se apropie de locul până unde putea ajunge lanțul. Le porunci apoi bucătarilor și chelnerilor să-mi dea să mănânc și să beau; iar ei împinseră spre mine un fel de care pline cu de-ale gurii, pregătite de mai-nainte. Când le-am putut ajunge cu mâna, m-am grăbit să le golesc; douăzeci erau încărcate cu carne și zece cu băutură. Din două-trei îmbucături nu mai rămânea nimic dintr-un car cu carne; cât despre băutură, toate cele zece vase de pământ, câte erau într-un singur car, le-am sorbit dintr-o înghițitură; și așa am focul și cu celelalte. Împărăteasa, prinții și prințesele, însoțiți de nenumărate doamne, ședeau la oarecare depărtare în jilțurile lor; dar văzând ce s-a întâmplat cu calul împăratului, s-au sculat și s-au apropiat de monarh, pe care îl voi descrie în cele ce urmează. Împăratul e mai înalt aproape cu un lat de unghie decât oricare din curtenii săi, ceea ce e de ajuns ca să umple de teamă pe privitori. Are trăsături energice și bărbătești, o gură de austriac și nasul acvilin, tenul măsliniu, statura dreaptă, trupul și membrele bine proporționate, mișcărilor grațioase și ținuta maiestuoasă. Trecuse de floarea vârstei, având douăzeci și opt de ani și nouă luni, dintre care șapte ani și-i petrecuse domnind fericit și, în general, victorios. Ca să-l văd mai bine

---

⁹ Veche măsură de lungime engleză (16.50 picioare) (n.t.)

m-am culcat într-o rână, așa că fața mea era paralelă cu a lui, el stând doar la trei yarzi mai departe; de altfel nu mă pot înșela în descrierea împăratului, pentru că de atunci l-am ținut adesea în palmă. Îmbrăcămintea lui era foarte simplă, croită după o modă, jumătate asiatică, jumătate europeană; doar pe cap purta un coif ușor de aur, împodobit cu pietre nestemate și cu o pană în vârful. Ținea sabia scoasă ca să se apere, dacă cumva m-aș fi smuls din lanțuri; era o sabie lungă de aproape trei inci, cu mânerul și teaca din aur încrustat cu diamante. Împăratul avea glasul pițigăiat, dar foarte deslușit; îl puteam auzi lămurit chiar atunci când mă sculam în picioare. Doamnele și toți curtenii purtau veșminte foarte bogate, astfel că locul unde stăteau semăna cu o maramă brodată cu figuri de aur și argint, întinsă pe pământ. Majestatea-sa îmi vorbi în mai multe rânduri, iar eu i-am răspuns, dar nici unul din noi nu pricepu o iotă. De față erau mai mulți preoți și avocați (judecând după îmbrăcămintea), cărora li s-a poruncit să-mi vorbească; eu le-am răspuns în toate limbile în care puteam îngăima ceva, adică în olandeza de sus și de jos, în latină, franceză, spaniolă, italiană și *lingua franca*, însă fără nici un rezultat. După vreo două ceasuri curtea se retrase, iar eu am fost lăsat cu o gardă puternică, pentru ca aceasta să stăvilească neobrăzarea și, poate răutățile mulțimii. Oamenii erau nerăbdători să se înghesuie cât mai aproape de mine; și cum stam culcat pe pământ lângă ușa casei mele, unii din ei au avut nerușinarea să tragă în mine cu săgeți, din care una mai-mai să mă nimerească în ochiul stâng. Colonelul ordonă atunci să fie prinși șase vinovați, pentru care nu găsi o pedeapsă mai potrivită decât să mi-i dea pe mână, legați fedeleș, lucru pe care soldații lui l-au executat întocmai, împingându-i înspre mine cu vârful lăncilor până când i-am putut apuca. I-am luat pe toți în mâna dreaptă și am băgat cinci în buzunarul hainei; cât despre al șaselea, m-am prefăcut că vreau să-l mănânc. Bietul omuleț începu să urle cât îl ținea gura, iar colonelul și ofițerii lui se mohorâră la chip, mai ales când m-au văzut scoțând briceagul. I-am liniștit însă numaidecât, pentru că, privindu-l cu bunățate și tăindu-i firele cu care era legat, l-am pus binișor jos și omulețul o luă la sănătoasa. La fel m-am purtat și cu ceilalți, scoțându-i unul câte unul din buzunar; și am văzut că atât soldații, cât și norodul au fost mișcați de acest gest de clementă, care a fost relatat la curte într-o lumină foarte favorabilă pentru mine.

Înspre seară, cu chiu, cu vai m-am aciuit în casă, unde m-am culcat pe pardoseală, ceea ce am făcut încă vreo două săptămâni, în care timp împăratul porunci să mi se pregătească un pat. Șase sute de așternuturi de mărime obișnuită au fost aduse cu căruțele și desfăcute în casa mea; o sută cincizeci de saltele cusute una lângă alta au alcătuit lungimea și lățimea patului. Și deși au fost puse câte patru, una peste alta, totuși n-aș putea spune că mă apărau îndeajuns de pardoseala aspră, făcută din lespezi de piatră. În același chip mi-au făcut rost de cearceafuri, pături și cuverturi, destul de bune pentru cineva deprins de atâta vreme cu lipsurile.

Cum vestea sosirii mele se răspândise în lungul și latul țării, nenumărați bogătași, gură-cască și pierde-vară veniră să mă vadă. Satele se goliră aproape cu totul și cred că ogoarele și gospodăriile ar fi fost lăsate în paragină, dacă Majestatea-sa nu ar fi curmat această neplăcută stare de lucruri, dând câteva proclamații și edicte. El porunci ca cei care mă văzuseră să se întoarcă la casele lor și să nu îndrăznească să se apropie mai mult de cincizeci de yarzi de casa

mea fără o încuviințare specială a curții, cu care prilej secretarii de stat s-au ales cu câștiguri frumoșele. Între timp, împăratul ținea consilii peste consilii, ca să se ajungă la o hotărâre cu privire la mine; mai târziu, un prieten intim al meu, un dregător de seamă și cunoscător a toate tainele, m-a încredințat că dădusem mult de furcă palatului. Se temeau că o să rup lanțurile, că întreținerea mea, fiind foarte costisitoare, ar putea pricinui izbucnirea foametei. Uneori erau hotărâți să mă lase să mor de foame sau, cel puțin, să-mi ciuruiască fața și mâinile cu săgeți otrăvite, care m-ar fi omorât în scurtă vreme, dar și-au făcut socoteala că mirosul unui leș atât de uriaș ar putea dezlănțui în capitală o molimă care s-ar răspândi, probabil, în întreaga țară. În mijlocul dezbaterilor, mai mulți ofițeri au bătut la ușa mării săli de consiliu și doi dintre ei, fiind primiți înăuntru, au povestit cum m-am purtat cu cei șase criminali amintiți, ceea ce făcu o impresie atât de favorabilă asupra Majestății-sale și asupra întregului Consiliu, încât pe loc se institui o comisie imperială care obligă toate satele aflate până la nouă sute de yarzi jur împrejurul capitalei să dea în fiecare dimineață șase boi, patruzeci de oi și alte alimente pentru întreținerea mea; aceasta, pe lângă o cantitate potrivită de pâine și vin precum și alte băuturi, pentru a căror plată Majestatea-sa dădu vistieriei ordinele cuvenite. Împăratul, pasămite, trăiește mai ales din veniturile propriilor sale domenii și rareori, numai în împrejurări neobișnuite, se întâmplă să ia dajdie de la supuși, aceștia, în schimb, fiind obligați să-l însoțească în războaie pe propria lor cheltuială. S-a mai hotărât de asemenea să mi se dea șase sute de slujitori, plătiți cu leafă ca să se poată întreține, care să locuiască în corturi prevăzute cu tot dichisul, ridicate de o parte și de alta a ușii mele. S-a mai poruncit iarăși ca trei sute de croitori să-mi coasă un rând de haine după moda țării, ca șase dintre cei mai mari cărturari ai Majestății-sale să mă învețe limba lor, și, în sfârșit, caili împăratului, cei ai nobililor și ai trupelor din gardă să facă adesea exerciții în prezența mea pentru a se deprinde cu mine. Toate aceste ordine au fost aduse la îndeplinire întocmai; și în vreo trei săptămâni am progresat foarte mult cu învățatul limbii lor, împăratul onorându-mă adesea cu vizitele lui și arătându-se încântat să dea o mână de ajutor dascălilor mei. De bine, de rău am putut înjgheba în curând o conversație, și primele cuvinte pe care le-am învățat au dat glas dorinței mele “să binevoiască a-mi reda libertatea”, rugămintea ce o rosteam zilnic în genunchi. Răspunsul lui, pe cât am putut desluși, mi-a dat să înțeleg că această chestiune cere răgaz și nu poate fi hotărâtă fără sfatul Consiliului și că, mai întâi, eu trebuie “*lumos kelmin pesso desmar lon emposo*”-adică să fac legământ de pace cu dânsul și cu împărația lui; totuși mă încredința că voi fi tratat cu cea mai mare bunăvoință. M-a sfătuit de asemenea ca prin răbdare și purtare cuviincioasă să câștig respectul lui și al supușilor lui. Dorea să nu-i iau în nume de rău dacă va porunci unor ofițeri să mă percheziționeze, pentru că se prea poate să port asupra mea mai multe arme — lucruri de bună seamă primejdioase, dacă erau pe măsura unui om atât de mare. I-am răspuns că Majestatea-sa va fi mulțumit, deoarece eram gata să mă dezbrac și să-mi golesc buzunarele în fața lui. Acestea i le-am împărtășit, parte prin cuvinte, parte prin semne. Dânsul mi-a răspuns că, potrivit legilor împărăției, urma ca eu să fiu cercetat de doi ofițeri ai săi, că lucrul acesta, după cum știa el foarte bine, nu se putea face fără încuviințarea și ajutorul meu și că avea o părere atât de bună despre mărinimia și simțul meu de dreptate, încât mi-i va încredința pe

cei doi ofițeri, iar tot ce-mi vor lua îmi va fi înapoiat când voi părăsi țara sau răscumpărat la prețul hotărât de mine. I-am luat pe cei doi ofițeri în palmă, i-am vârat mai întâi în buzunarele hainei, apoi în toate celelalte buzunare, afară de cele două buzunărașe de la pantaloni și un alt buzunar secret pe care n-aș fi vrut să-l scotocească, pentru că țineam în el câteva lucruri de care mă puteam sluji numai eu. Într-unul din buzunărașele de la pantaloni era un ceas de argint, iar în celălalt o mică cantitate de aur, într-o pungă. Domnii aceștia, asupra lor condei, cerneală și hârtie, au întocmit un inventar exact de tot ce au văzut, iar când au isprăvit, m-au rugat să-i așez pe jos, ca să-l înfățișeze împăratului.

Inventarul acela l-am tradus mai târziu în engleză; cuvânt cu cuvânt suna astfel:

Imprimis. *În buzunarul drept al hainei Omului Munte (așa tălmăcesc eu cuvintele quinbus f/estrin) după o percheziție extrem de minuțioasă, am descoperit numai o bucată mare de stofă aspră, destul pentru a fi folosită drept covor în sala cea mare a Majestății-voastre. În buzunarul stâng am văzut o ladă mare de argint, cu capac din același metal pe care noi, cercetătorii, nu l-am putut ridica. Am rugat să ni deschidă capacul și unul din noi, pătrunzând înăutru s-a pomenit cu picioarele până la genunchi într-un fel de praf, din care o parte, zburându-ne în față, ne-a făcut să strănutăm de mai multe ori. În buzunarul drept de la piept am găsit un pachet uriaș făcut din niște materiale albe și subțiri, împăturite unul peste altul, cam de grosimea a trei oameni, legate cu un odgon gros și însemnate cu figuri negre, despre care cu umilință credem că sunt niște scrieri, fiecare literă fiind aproape cât jumătatea palmei noastre. În cel stâng era un de mașină, având înfiți în spatele ei douăzeci de stâlpi lungi, asemănători palisadelor din fața curții Majestății voastre, cu care Omul-Munte își piaptănă părul, după câte bănuim noi, pentru că nu l-am supărat prea mult cu întrebările, dându-ne seama că e foarte greu să ne facem înțeleși. În buzunarul cel mare din partea dreaptă a acoperământului său de mijloc (așa traduc cuvântul ranfu-lo, adică pantalonii mei) am văzut o țevă de fier cam de lungimea unui om, fixată pe o bucată solidă de lemn, mai mare decât țeava. Iar pe o parte a țevii erau bucăți mari de fier, ieșite în afară și reprezentând figuri ciudate, despre care nu știm ce să credem. În buzunarul din stînga, o altă mașină de același fel. În buzunarul mic din partea dreaptă erau mai multe bucăți de metal alb și roșu, turtite și rotunde, de mărimi diferite. Câteva din bucățile albe și care păreau de argint erau așa de mari și de grele, încât tovarășul meu și cu mine de-abia am izbutit să le ridicăm. În buzunarul stâng am găsit doi stâlpi negri de formă neregulată; numai cu mare greutate am putut să le atingem vârful din fundul buzunarului unde stăteam. Unul dintre ei avea un capac și părea făcut dintr-o singură bucată, dar la capătul de sus al celui alt am văzut ceva alb și rotund, cam de două ori mai mare decât capetele noastre. În fiecare din acești stâlpi era câte o placă uriașă de oțel, pe care i-am poruncit să ne-o arate, pentru că ne temeam că ar putea fi niște mașini primejdioase.. El le-a scos din cutiile lor și ne-a spus că în țara lui avea obiceiul să-și radă barba cu una din ele și să taie carnea cu cealaltă. Mai erau două buzunare în care nu am putut intra. Acestora el le spunea „buzunărașe”; erau două mari tăieturi făcute în partea de sus a acoperământului de mijloc, strâns lipite de corp datorită apăsării pântecului. Din buzunărașul drept atârna un mare lanț de argint, cu un fel de mașinărie minunată la capăt. I-am*

spus să scoată tot ce se găsea la capătul lanțului, și anume ceva ce se dovedi a fi un glob, jumătate de argint, jumătate dintr-un metal străveziu, pentru că pe partea străvezie am văzut niște figuri ciudate, desenate în cerc, pe care am crezut că le putem atinge, până când ne-am dat seama că degetele noastre sunt oprite de materialul acela străveziu. Omul-Munte a pus mașinăria la urechile noastre. Făcea un Zgomot neîncetat, ca huruitul unei mori de apă, și presupunem că este ori vreun animal necunoscut, ori zeulcăruia i se închină; înclinăm totuși mai curând spre această din urmă părere, fiindcă ne-a încredințat (dacă l-am înțeles bine, pentru că se exprimă foarte imperfect) că rareori întreprinde ceva fără să-l consulte. L-a numit oracolul său și zicea că arată timpul pentru fiecare acțiune a vieții sale. Din buzunărașul stâng a scos apoi o plasă, destul de mare pentru un pescar, dar făcută în așa fel, încât să se închidă și să se deschidă ca o pungă și care-i servea și pentru acest scop.

Înăuntru am găsit mai multe bucăți masive de metal galben, care dacă sunt aur adevărat, trebuie să aibe o valoare extraordinară.

După ce, dând ascultare poruncilor Majestății-voastre, i-am cercetat cu grijă toate buzunarele, am observat în jurul mijlocului său o cingătoare, făcută din pielea unui animal monstruos, de care, pe partea stângă, atârna o sabie uriașă, cât cinci oameni puși cap la cap, iar pe dreapta, un sac sau o tolbă cu două despărțituri, în fiecare dintre ele încăpând câte trei din supușii Majestății-voastre. În una din aceste despărțituri erau mai multe globuri sau sfere dintr-un metal foarte greu, cam de mărimea capetelor noastre, pe care numai o mână puternică le-ar putea ridica. În cealaltă despărțitură se afla o grămadă de boabe negre, nu prea mari și destul de ușoare pentru că puteam ține mai mult de cincizeci în palmele noastre.

Acesta este inventarul exact a ceea ce am găsit asupra Omului-Munte, care s-a purtat cu multă curtenie și cu respectul cuvenit față de însărcinarea dată de Majestatea-voastră. Semnat și sigilat în cea de a patra zi a celei de a optzeci și noua lună a binecuvântatei domnii a Majestății-voastre.

*FLESSEN FRELOCK
MARSI FRELOCK*

După ce i s-a citit inventarul, împăratul mi-a cerut, într-un chip cât se poate de curtenitor, să predau obiectele. Mi-a cerut întâi sabia, pe care am scos-o cu teacă cu tot. Între timp poruncise ca trei mii de soldați din cele mai alese trupe ale sale (care îl însoțeau în acea clipă) să mă înconjoare la o oarecare distanță, cu arcurile pregătite, lucru ce mi-a scăpat, deoarece privirile mele erau ațintite asupra Majestății-sale. Împăratul m-a rugat apoi să scot din teacă sabia, care, deși cam ruginise pe alocuri din pricina apei sărate a mării, era încă destul de lucitoare. I-am îndeplinit dorința, și pe dată toți soldații scoaseră un strigăt de groază amestecată cu uimire, pentru că soarele strălucea puternic și, în timp ce eu fluturam sabia înapoi și încolo, oglindirea lui le lua vederile. Majestatea-sa, un ocârmuitor cu suflet mare, fu mai puțin înfricoșat decât m-aș aștepta; mi-a poruncit să bag din nou sabia în teacă și s-o arunc jos cât mai încet, la vreo șase picioare departe de capătul lanțului meu. Lucrul următor pe care mi-l ceru fu una din țevile de fier — adică

pistoalele mele de buzunar. Am scos unul din pistoale și, la dorința lui, i-am explicat cum m-am priceput mai bine la ce folosește; apoi l-am încărcat numai cu praf de pușcă — aceasta, mulțumită pungii mele bine închisă, nu fusese udat de apa mării (un neajuns împotriva căruia toți marinarii prevăzători iau măsuri speciale de siguranță). După ce l-am prevenit pe împărat să nu-i fie teamă, l-am descărcat în aer. De data aceasta uimirea fu mult mai mare decât la vederea sabiei. Sute de oameni căzură la pământ ca trăsniți; ba chiar împăratul, cu toate că nu se clinti din loc, nu-și veni în fire câtăva vreme. După sabie, așadar, veni rândul pistoalelor, apoi al pungii cu pulbere și gloanțe; totodată, eu l-am rugat pe împărat să ferească pulberea de foc, pentru că se va aprinde la cea mai mică scânteie și-i va arunca palatul în aer. Am predat de asemenea ceasul, pe care monarhul era foarte curios să-l vadă, poruncind ca doi din cei mai voinici ostași din gardă să-l ducă pe umeri cu ajutorul unei prăjini — așa cum poartă cărăușii din Anglia butoaiile cu bere. Era uluit de zgomotul neîntrerupt al ceasornicului și de mișcarea minutarului, pe care o urmărea cu ușurință, căci vederea lor e cu mult mai ageră decât a noastră. El ceru părerea învățătorilor săi, care, după cum își poate lesne închipui cititorul, dădură răspunsuri felurite și departe de adevăr, cu toate că, ce-i drept, nu i-am putut înțelege perfect. Am scos banii de argint și de aramă, punga cu nouă galbeni mari de aur și câțiva mai mici, cuțitul și briciul, pieptenele și tabachera de argint, batista și jurnalul zilnic. Sabia, pistoalele și punga cu pulbere și gloanțe au fost transportate în căruțe spre arsenalul Majestății-sale; celelalte lucruri mi-au fost însă înapoiate.

După cum am mai amintit, aveam un buzunar secret, care a scăpat controlului. În el erau niște ochelari (având vederea slăbită, îi pun din când în când), un ochean de buzunar și alte câteva lucruri de folos. Neprezentând nici o însemnătate pentru împărat, nu m-am socotit legat prin cuvântul de onoare să le dau în vileag; mă temeam că, odată înstrăinate, s-ar putea pierde sau strica.

CAPITOLUL III.

AUTORUL ÎL DISTREAZĂ ÎNTR-UN CHIP CU TOTUL NEOBIȘNUIT PE ÎMPĂRAT ȘI NOBILIMEA DE AMBE SEXE. CUM ÎȘI PETREC VREMEA CURTENII DIN LILLIPUT. AUTORUL ÎȘI REDOBÂNDEȘTE LIBERTATEA CU ANUMITE CONDIȚII.

Mulțumită blândeții și bune mele purtări, câștigasem atât de mult în ochii împăratului și ai curții — ce zic eu, chiar în ochii armatei și ai poporului — încât am început să nutresc speranța de a-mi redobândi libertatea în scurtă vreme. Am folosit toate mijloacele cu putință pentru a întreține această stare de spirit favorabilă mie. Încetul cu încetul băștinașii începură să se teamă din ce în ce mai puțin de mine. Uneori mă culcam pe pământ și lăsam cincisăse din ei să-mi danseze pe mână, până la urmă, băieții și fetele își luară inima în dinți și veniră să se joace de-a v-ați ascunselea în părul meu. Între timp făcusem progrese vădite: înțelegeam și vorbeam destul de bine limba lor. Într-o zi, împăratul se gândi să mă distreze organizând spectacole, care, în ce privește îndemânarea și pitorescul, întrec tot ce am putut vedea până azi la diferitele popoare cunoscute de mine. Nimic nu m-a încântat mai mult ca dansul acrobaților, executat pe un fir alb, subțire, întins la o înălțime de două picioare și douăsprezece incii de pământ. Cu îngăduința cititorului, voi stăruii puțin asupra acestui subiect.

Jocul acesta e practicat numai de cei care aspiră la mari dregătorii și la înaltele favoruri ale curții. Ei sunt puși să învețe această artă încă din tinerețe și nu întotdeauna sunt de neam mare, după cum nu întotdeauna se bucură de o educație aleasă. Când un post înalt devine vacant, prin deces sau prin căderea în dizgrație a cuiva (ceea ce se întâmplă adesea), cincisăse din acești candidați adresează o petiție împăratului; ca să le permită să-l distreze atât pe el, cât și pe curteni cu un dans pe frânghie, iar cel care sare mai sus fără sa-și frângă gâtul e numit în postul respectiv. Adeseori li se poruncește chiar și prim-miniștrilor să-și arate îndemânarea, pentru a-l convinge pe împărat că nu și-au pierdut talentele. Toată lumea știe ca Flimnap, vistiernicul sare pe frânghie cu cel puțin o incie mai sus decât orice alt nobil din întreaga împărăție. L-am văzut odată făcând mai multe tumbe pe o scândură prinsă de o frânghie nu mai groasă decât obișnuita sfoară de împachetat din Anglia. Prietenul meu Reldresal, prim-secretar al Consiliului privat, este, după părerea mea—dacă nu cumva sunt părtinitor — al doilea după vistiernic; ceilalți mari dregători sunt cam deopotrivă între ei. Distracțiile acestea sunt adesea însoțite de accidente fatale; numărul lor e foarte ridicat. Eu însumi am văzut câțiva candidați frângându-și câte un mădular. Dar primejdia este cu mult mai mare atunci când miniștrii înșiși primesc poruncă să arate ce pot, pentru că, în străduința lor de a se depăși pe sine și de a-i întrece și pe colegii lor, fac sforțări atât de mari, încât nu se află aproape unul care să nu fi căzut o dată, iar alții chiar de două sau de trei ori. Mi s-a povestit că Flimnap, cu un an sau doi înainte de sosirea mea, hotărât și-ar fi rupt gâtul, dacă una din pernele regelui, aflată întâmplător pe jos, nu ar fi amortizat forța căderii.

Mai există și un alt spectacol, care se reprezintă numai în fața

împăratului, a împărătesei și a primului ministru, în împrejurări cu totul neobișnuite, împăratul pune pe masa trei fire subțiri de mătase, lungi de șase inci; unul e albastru, al doilea e roșu și al treilea verde. Aceste fire sunt premii pentru persoanele cărora împăratul dorește să le acorde un semn special al bunăvoinței sale. Ceremonia are loc în marea sală de audiențe a Majestății-sale, unde candidații urmează să-și arate măiestria într-un chip cu totul deosebit de cel descris mai sus și pentru care nu pot găsi nici cea mai mică asemănare în nici o altă țară din lumea nouă sau veche. Împăratul ține în mâini un băț, așezat paralel cu orizontul, în timp ce candidații înaintază unul câte unul, sărind uneori peste băț, iar alteori trecând pe sub el, când înainte, când înapoi, de mai multe ori, după cum bățul e ridicat sau coborât. Uneori, împăratul ține de un capăt al bățului și primul ministru de celălalt; alteori, ministrul ține singur de amândouă capetele. Acela care dă dovadă de mai multă agilitate și rezistă mai mult la sărituri și târâturi e răsplătit cu firul de mătase albastru; firul roșu i se dă următorului, și firul verde celui de-al treilea. Ei toți le poartă încinse de două ori în jurul mijlocului, și puține sunt persoanele din preajma acestei curți care să nu fie împodobite cu astfel de cingători. Caii armatei și cei din grajdurile împărătesei, fiind plimbați zilnic prin fața mea, nu se mai speriau, ci se apropiau de picioarele mele fără teamă.

Călăreții îi puneau să sară peste mâna mea, în timp ce eu o țineam pe pământ; iar unul din vânătorii împăratului, călare pe un armăsar falnic a sărit peste pantoful din piciorul meu - un salt cu adevărat uimitor.

S-a-ntâmpnat într-o zi să-l distrez pe împărat într-un chip cu totul neobișnuit. L-am rugat să poruncească să mi se aducă mai multe bețe de două picioare lungime și de grosimea unui baston obișnuit. Împăratul îi porunci marelui administrator al pădurilor să dea dispoziții în consecință, iar a doua zi șase pădurari sosiră cu tot atâtea căruțe, trase fiecare de câte opt cai. Am luat nouă bețe și le-am înfipt cu nădejde în pământ, închizând suprafața unui dreptunghi de două picioare pătrate și jumătate, am pus alte patru bețe pe fiecare latură a dreptunghiului, cam la două picioare de pământ; mi-am prins apoi batista de cele nouă bețe așezate vertical și am întins-o în toate direcțiile până când începu să semene cu pielea unei tobe; cele patru bețe paralele, ridicându-se cu vreo cinci inci mai sus decât batista serveau ca un fel de parapet de fiecare parte. Când am isprăvit, l-am rugat pe împărat să permită unui detașament de cavaleriști — douăzeci și patru în total — să vină și să facă exerciții pe batistă. Majestatea-sa încuviință această propunere, iar eu am ridicat caii unul câte unul, în mână, înșeuăți cum erau, cu ofițerii înarmați până în dinți și pregătiți pentru instrucție. De îndată ce s-au aliniat, s-au împărțit în două grupuri, s-au prefăcut că se hărțuiesc, au tras cu săgeți boante, și-au scos săbiile, au galopat și au urmărit inamicul, au atacat și s-au retras — într-un cuvânt au dat dovadă de cea mai desăvârșită disciplină militară pe care am văzut-o vreodată. Bețele paralele îi fereau pe ei și caii lor să cadă de pe batistă, iar împăratul, încântat la culme, a poruncit ca spectacolul să fie repetat timp de mai multe zile. Odată binevoi chiar să se lase ridicat pe batistă ca să dea el însuși comanda de începere, și cu mare greutate, o convinse pe împărăteasă să-mi îngăduie s-o țin într-un jilț, la doi yarzi de scenă, de unde a putut urmări desfășurarea spectacolului în cele mai mici amănunte. Spre norocul meu, în timpul acestor spectacole nu s-a petrecut nici un accident. O

singură dată, calul năvălaș al unui căpitan, bătând cu copita, îmi găuri batista și, lunecându-i piciorul prin spărtură, se prăbuși cu călăreț cu tot. I-am ridi cat însă îndată pe amândoi și, acoperind gaura cu o mână, am coborât detașamentul cu cealaltă, în același fel în care îi urcasem. Calul care căzuse își scrântise șoldul stâng, dar călărețul era teafăr; eu mi-am cârpit batista cum m-am priceput, totuși nu mai aveam încredere în trăinicia ei pentru astfel de îndeletniciri primejdioase. Cu două-trei zile înainte de a fi pus în libertate, pe când distram curtea cu astfel de isprăvi, sosi un curier pentru a informa pe Majestatea-sa că niște supuși de-ai săi, călărind prin preajma locului unde fusesem descoperit, au văzut pe pamânt un obiect mare și negru, de o formă foarte ciudată, cu margini rotunde, încăpător cât dormitorul Majestații-sale, iar la mijloc, înalt cât un om; că nu era o ființă vie, cum au crezut la început, deoarece zăcea nemișcat în iarbă, în timp ce ei l-au ocolit de câteva ori; că, urcându-se unul pe umerii celuilalt, au ajuns în vârf, și vârful era întins și neted; tropăind cu picioarele, au descoperit că e gol pe dinăuntru; că după umila lor părere, era probabil ceva care aparținea Omului-Munte și, dacă Majestatea-sa binevoiește, ei îl vor aduce cu ajutorul a numai cinci cai. Mi-am dat seama numaidecât despre ce e vorba și m-am bucurat în sinea mea la auzul acestei vești. Se pare că în clipa când am pus piciorul pe țarm după naufragiu eram atât de buimac, încât înainte de a ajunge la locul unde m-am culcat, pălăria mea, pe care mi-o prinsesem cu o sfoară de gât în vreme ce vâsleam și care nu s-a desprins tot timpul cât am înotat, s-a dezlegat după ce am ajuns la mal; sfoara, bănuiesc, s-a rupt la un moment dat fără ca eu să observ, incredințat fiind că pălăria mea plutea de mult pe valuri. Am rugat stăruitor pe Majestatea-sa să poruncească să-mi fie adusă cât mai repede cu putință, descriindu-i totodată cum arată și la ce folosește; a doua zi, căruțașii sosiră cu pălăria, care însă nu era într-o stare prea bună. Oamenii îi găuriseră borurile în două locuri, la o incie și jumătate de margine, și fixaseră două cârlige în găuri; cârligele acestea au fost legate de hățuri și astfel pălăria a fost târâtă mai bine de o jumătate de milă engleză; dar cum în regiunea aceea terenul era foarte neted, a fost vătămată mai puțin decât mă așteptam. Două zile mai târziu, împăratul porunci ca o parte din armata sa aflată în capitală și împrejurimi să se pregătească pentru o paradă militară; pasămite, își puse în gând să se distreze într-un chip ciudat. El mă rugă să stau ca un colos, cu picioarele cât mai rășchirate; apoi îi dădu ordin generalului său (un comandant bătrân și încercat și un bun prieten al meu) să-și alinieze trupele în șiruri strânse și să le conducă în marș pe sub mine; infanteriștii, câte douăzeci și patru în rând, iar cavaleriștii, câte șaisprezece, în bătaia tobelor, cu drapele fluturând și lăncile ridicate. Erau trei mii de infanteriști și o mie de cavaleriști. Trimisesem atâtea memorii și petiții prin care ceream libertatea, încât, în cele din urmă, Majestatea-sa aminti chestiunea mai întâi în cabinet, apoi în plin Consiliu, unde nu se opuse nimeni afară de Skyresh Bolgolam, care, fără ca eu să-i fi făcut vreun rău, binevoia să mă dușmănească de moarte. Toți ceilalți membri ai Consiliului fură însă de partea mea și împăratul sprijini hotărârea lor. Ministrul amintit mai sus era *galbet* sau amiral al împărăției, o persoană foarte pricepută în treburile țării și care se bucura de încrederea stăpânului său, însă avea o fire morocănoasă și acră. Cu toate acestea, până la urmă a fost convins să cedeze, dar a cerut ca articolele și condițiile, în baza cărora urma să fiu lăsat în libertate

și pe care trebuia să jur, să fie întocmite de el însuși. Aceste articole mi-au fost aduse la cunoștință chiar de Skyresh Bolgolam, însoțit de doi subsecretari și mai multe personalități de vază. După ce mi-au fost citite, mi s-a cerut să jur că le voi respecta. A trebuit să jur, mai întâi așa cum se obișnuiește în țara mea, apoi potrivit legii lor, și anume, ținându-mi piciorul drept în mâna stângă și punându-mi degetul cel mijlociu al mâinii drepte pe creștetul capului, iar degetul mare pe lobul urechii drepte. Dar cum s-ar putea ca cititorul să vrea să-și facă o idee despre stilul și modul de exprimare caracteristice poporului acestuia, precum și să cunoască articolele în baza cărora mi-am recăpătat libertatea, am făcut, cum m-am priceput mai bine, o traducere cuvânt cu cuvânt a întregului document pe care-l ofer aici publicului¹⁰.

GOLBASTO MOMAREM EVLAME GURDILO SHEFIN MULLY ULIY GUE, preaputernicul împărat al Lilliputului, încântarea și spaima universului, a cărui stăpânire se întinde pe cinci mii de *blustrugi* (cam douăsprezece mii în circumferință) până la capătul pământului; monarh al tuturor monarhilor, mai înalt decât fiii oamenilor ale cărui picioare ating centrul globului și al cărui creștet atinge soarele; carele numai dacă își clatină capul îi face pe împărații pământului să le tremure genunchii; plăcut ca primăvara, liniștitor ca vara, roditor ca toamna, cumplit ca iarna. Preasublima sa Majestate îi propune Omului-Munte, sosit de curând în cereștile noastre ținuturi, următoarele articole, pe care, sub jurământ solemn, el va fi obligat să le respecte:

I. Omul-Munte nu va părăsi târâmurile noastre fără încuviințarea noastră scrisă și pecetluită cu marele sigiliu.

II. El nu va îndrăzni să vină în capitala noastră fără ordinul nostru expres, și atunci locuitorii vor fi încunoștințați cu două ore mai înainte, pentru a nu ieși din casă.

III. Sus-numitul Om-Munte își va limita plimbările la șoselele noastre și nu va căuta să se plimbe sau să se culce prin livezi sau pe ogoare.

IV. În timp ce se va plimba pe drumurile sus-amintite, va avea cea mai mare grijă să nu calce în picioare pe vreunul din iubiții noștri supuși, caii sau căruțele lor; de asemenea îi este oprit cu desăvârșire să ia în mână pe vreunul din supușii noștri fără consimțământul lor.

V. Dacă vreo ștafetă are de îndeplinit o misiune grabnică, Omul-Munte va fi obligat, o dată pe lună, să ducă în buzunarul său pe sol și calul acestuia cale de șase zile și să-l aducă înapoi teafăr pe sus-numitul sol (dacă este nevoie) în fața Majestății-noastre.

VI. El va fi aliatul nostru împotriva dușmanilor noștri de pe insula Blefuscu și va face tot ce-i stă în putere ca să le nimicească flota, care, în momentul de față se pregătește să ne cotopească.

Sus-numitul Om-Munte, în timpul său liber, îi va ajuta pe lucrătorii noștri să ridice pietrele mari de care va fi nevoie la construirea zidului din parcul principal și a altor clădiri imperiale.

---

¹⁰ În descrierea Lilliputului, așa cum reiese din articole, se întrezărește Anglia; în descrierea țării Blefuscu, Franța (nota red. engleze)

VII. În două luni de zile, sus-numitul Om-Munte va prezenta date exacte cu privire la circumferința pământului pe care-l stăpânim, numărând pașii ce-i va face de jur împrejurul coastelor.

În fine, după ce va jura solemn să respecte articolele de mai sus, Omul-Munte va primi o porție zilnică de mâncare și băutură îndestulătoare pentru întreținerea a 1728 de supuși ai noștri; totodată el va avea cinstea de a se înfățișa oricând Augustei noastre persoane, bucurându-se și de alte dovezi ale bunăvoinței noastre. Dat în palatul nostru din Belfaborac, în cea de-a douăsprezecea zi a celei de a nouăzeci și una lună a domniei noastre.

Am jurat și iscălit aceste articole cu multă voioșie și mulțumire, deși unele din ele nu erau atât de vrednice de cinste pe cât aș fi dorit, ceea ce se datora numai și numai răutății lui Skyresh Bolgolam, marele amiral. Lanțurile mi-au fost scoase neîntârziat și m-am pomenit în deplină libertate. Împăratul însăși îmi făcu cinstea de a lua parte la această ceremonie. Mi-am arătat recunoștința, prosternându-mă la picioare. Majestății sale, dar el îmi porunci să mă scol; apoi rosti multe cuvinte frumoase, pe care, pentru a nu fi învinuit de vanitate, eu nu le voi repeta. Nădăjduia că mă voi dovedi un slujitor credincios și voi binemerita toate favorurile pe care mi le-a arătat până acum, sau pe care mi le va arăta în viitor. Cititorul e rugat să observe că în ultimul articol al documentului, prin care-mi recăpătăm libertatea, împăratul stipula să mi se dea o cantitate de hrană și de băutură, îndestulătoare pentru întreținerea a 1728 de lilliputani. După câțva timp, întrebându-l pe un prieten de la curte cum de s-au oprit la cifra aceasta precisă, el mi a spus că matematicienii Majestății sale, măsurând înălțimea corpului meu cu ajutorul unui quadrant și vazând că o întrece pe a lor cu doisprezece la unu, au socotit, pe baza asemănării cu corpurile lor, că într-al meu trebuie să încapă cel puțin 1728 de ale lor și, prin urmare, va fi nevoie de o cantitate de hrană necesară pentru întreținerea acestui număr de lilliputani. De unde cititorul poate să-și facă o idee despre ingeniozitatea acestui popor, precum și despre înțeleptul spirit gospodăresc al unui atât de mare cârmuitor.

CAPITOLUL IV.

AUTORUL DESCRIE MILDENDO, CAPITALA LILLIPUTULUI, PRECUM ȘI PALATUL ÎMPĂRATULUI. O CONVORBIRE ÎNTRE AUTOR ȘI UN PRIM-SECRETAR CU PRIVIRE LA TREBURILE ÎMPĂRĂȚIEI. AUTORUL E GATA SĂ-L SLUJEASCĂ PE ÎMPĂRAT ÎN RĂZBOAIE.

Trebuie să spun că primul lucru pe care l-am făcut după ce mi s-a dat libertatea, a fost să cer îngăduința de a vedea Mildendo, capitala țării; iar împăratul mi-a dat îndată încuviințarea, atrăgându-mi însă în mod deosebit atenția să nu aduc nici o vătămare caselor sau locuitorilor. Printr-o proclamație, aceștia din urmă au fost înștiințați de intenția mea de a vizita orașul. Zidul care-l înconjoară e înalt de două picioare și jumătate și lat de cel puțin 11 incii, astfel încât o trăsură cu cai poate întoarce fără nici o primejdie; din zece în zece picioare, zidul e prevăzut cu turnuri trainice. Am pășit cu grijă peste marea poartă dinspre asfințit și peste cele două străzi principale, îmbrăcat numai în vestă, de teamă să nu stric acoperișurile și streșinile caselor cu poalele hainei. Umblam cu foarte multă băgare de seamă, ca nu cumva să strivesc vreun locuitor răzleț, rămas pe străzi în ciuda ordinelor foarte severe, potrivit cărora toți cei ce-ar fi ieșit în stradă o făceau pe propria lor răspundere. Ferestrele podurilor și acoperișurile caselor erau atât de înțesate de spectatori, încât cred că în nici una din călătoriile mele nu am văzut o localitate mai populată. Orașul este un pătrat perfect, fiecare latură a zidului având o lungime de cinci sute de picioare. Cele două străzi mari care-l străbat în cruce și-l împart în patru cartiere sunt largi de câte cinci picioare. Ulițele și aleile în care nu am putut intra - mulțumindu-mă doar să le privesc în trecere - au lățimea între douăsprezece și optsprezece incii. În oraș pot încăpea cinci sute de mii de suflete; casele au trei până la cinci etaje; magazinele și piețele sunt bine aprovizionate.

Palatul împăratului se află în centrul orașului, în locul unde se încrucișează cele două străzi. E înconjurat de un zid înalt de două picioare și așezat la o distanță de douăzeci de picioare de clădiri. Aveam încuviințarea Majestății-sale de a păși peste acest zid, iar spațiul dintre zid și palat fiind atât de larg, am putut privi nestingherit în toate părțile. Curtea exterioară este un patrat de patruzeci de picioare și cuprinde alte două curți; în curtea centrală sunt apartamentele împărătești, pe care țineam foarte mult să le văd, dar nu a fost deloc ușor, pentru că lățimea porților mari dintre o curte și cealaltă era de numai optsprezece incii. Clădirile din curtea exterioară aveau cel puțin cinci picioare înălțime și mi-ar fi fost cu neputință să pășesc peste ele fără să aduc pagube mari corpului de clădiri, cu toate că zidurile erau trainice, durate din piatră cioplită și groase de patru incii. Totuși, împăratul ținea foarte mult să-mi arate splendorile palatului său; dar lucrul acesta nu l-am putut face decât abia peste trei zile, pe care le-am petrecut tăind cu briceagul câțiva din cei mai mari pomi din parcul împărătesc, la vreo sută de yarzi depărtare de capitală.

Din acești pomi am făcut două scăunașe, fiecare înalt de vreo trei picioare și destul de solide ca să mă poată susține. După ce locuitorii au fost înștiințați a doua oară, am trecut din nou prin oraș spre palat, cu scăunașele în mână. Când am ajuns aproape de curtea exterioară, m-am urcat în picioare pe primul scăunaș și l-am luat pe celălalt în mână; pe acesta l-am ridicat pe deasupra acoperișului și l-am așezat binișor în spațiul dintre curtea întâi și a doua, aceasta din urmă lată de opt picioare. Am pășit apoi fără greutate peste clădire, de pe un scăunaș pe celălalt, și l-am tras pe primul după mine cu ajutorul unui cârlig. În felul acesta am ajuns până în curtea interioară și, culcându-mă într-o rână, mi-am lipit fața de ferestrele de la etajul de mijloc, lăsate într-adins deschise, și privirilor mi s-au înfățișat apartamentele cele mai frumoase ce se pot închipui.

Împărăteasa și tinerii prinți, înconjurați de suită, stăteau fiecare în odăile lor. Majestatea-sa binevoi să-mi zâmbească foarte grațios și-mi întinse mâna pe fereastră ca să i-o sărut. Să nu stărui însă prea mult asupra descrierilor de acest fel-le păstrez pentru o lucrare de proporții mai mari, care în momentul de față e aproape gata de tipar. Ea cuprinde istoria acestei împărății, de la întemeierea ei și până azi, de-a lungul unui șir lung de cârmuitori, cu o descriere amănunțită a războaielor, politicii, legilor, învățaturii și a religiei acestui popor, a plantelor și animalelor, a moravurilor și datinilor lor, precum și a altor lucruri foarte ciudate și folositoare; deocamdată nu intenționez să povestesc decât numai întâmplările și faptele de seamă, la care au luat parte oamenii de acolo sau eu însumi, în timpul unei șederi de vreo nouă luni de zile în țara lor.

Într-o dimineață, cam la vreo două săptămâni după ce-mi redobândisem libertatea, Reldresal, primul secretar pentru afaceri private (așa-l numeau ei) veni la mine, însoțit numai de un servitor. El porunci vizitiului să aștepte la o oarecare depărtare și mă rugă să-i acord o audiență de o oră, lucru la care am consimțit bucuros, atât din pricina rangului său și a meritelor sale personale, cât și a nenumăratelor servicii pe care mi le făcuse în legătură cu intervențiile mele la curte. I-am spus că sunt gata să mă culc pe pamânt, ca să poată fi mai aproape de urechea mea; dar el preferă să-l țin în mână în timpul convorbirii. Începu prin a mă felicita pentru faptul că-mi redobândisem libertatea, arătându-mi totodată că avea și el partea lui de merit în asta; totuși se grăbi să adauge că, dacă n-ar fi fost actuala stare de lucruri de la curte, poate că nu aș fi căpătat-o atât de curând. “Pentru că – spunea el – oricât de înfloritoare ar putea să pară în ochii străinilor starea în care ne aflăm, suntem amenințați de două urgii: pe de o parte o cumplită dezbinare lăuntrică, pe de altă parte, primejdia de a fi cotropiți de un dușman extraordinar de puternic. Cu privire la dezbinare, trebuie să știi că de mai bine de șaptezeci de luni în țara aceasta se războiesc două partide: *Tramecksan* și *Slamecksan*¹¹, denumite astfel după tocurile înalte și joase ale pantofilor lor, ceea ce de altfel îi și deosebește. Se pretinde că tocurile înalte se potrivesc mai bine cu vechea noastră constituție; totuși oricum ar sta lucrurile, Majestatea-sa a hotărât să se folosească în conducerea treburilor obștești și în toate slujbele ce depind de coroană numai de tocurile joase, după cum, fără îndoială, și-ai putut da seama, precum și de faptul că tocurile Majestății-sale sunt mai joase

¹¹ Swift are în vedere partidul *whig* și partidul *tory* (nota red. engleze)

cu cel puțin un *drurr* decât ale oricărui curtean (*drurr* e o unitate de măsură ce reprezintă cam a patrusprezecea parte dintr-o incie). Dușmănia dintre aceste două partide merge până acolo, încât nu mănâncă, nu beau și nu vorbesc unii cu alții. După socotelile noastre, *Tramecksan*, sau tocurile înalte, ne întrec la număr.; dar puterea este cu totul de partea noastră. Ne temem că Alteța-sa, moștenitorul tronului, are o oarecare înclinație spre tocurile înalte; cel puțin pentru noi e limpede faptul că unul din tocurile lui e mai înalt decât celălalt, ceea ce îl face să schioapete puțin când merge. Ei bine, în mijlocul acestei frământări interne, suntem amenințați să fim copleșiți de cei din insula Blefuscu, a doua mare împărăție a universului, aproape tot atât de puternică și de mare ca aceea a Majestății-sale.

În legătură cu ceea ce te-am auzit afirmând, cum că pe lume ar mai fi și alte împărății locuite de ființe omenești tot atât de mari ca dumneata, filozofii noștri se îndoiesc foarte și presupun mai curând că ai picat din lună sau dintr-o stea; pentru că sigur că o sută de muritoride mărimea dumitale ar nimici în scurtă vreme toate fructele și vitele de pe moșiile Majestății-sale; și-apoi, de șase mii de luni, cronicile noastre nu pomenesc alte ținuturi în afară de cele două mari împărății, Lilliput și Blefuscu. Cele două mari împărății sunt de treizeci și șase de luni încăierate — după cum voiam să-ți spun — într-un război înverșunat. Iată care-i pricina: e lucru știut că, odinioară, ouăle erau sparte la capătul mai turtit, înainte de a fi mâncate; dar pe când era copil, bunicul Majestății-sale, voind să mănânce un ou și spărgându-l după vechiul obicei, s-a tăiat la un deget; drept urmare, împăratul, tatăl său, a dat un edict prin care porunca tuturor supușilor săi, sub amenințarea cu pedepse cumplite în caz de nesupunere, să spargă ouăle la capătul mai ascuțit. Într-atât s-a înverșunat poporul împotriva acestei legi, încât, după cum ne spun istoricii, au izbucnit nu mai puțin de șase războaie din această pricină; cu care prilej, un împărat și a pierdut viața, iar altul coroana. Aceste tulburări lăuntrice au fost veșnic ațâțate de monarhii din Blefuscu, iar când erau înăbușite, surghiuniții căutau întotdeauna adăpost în împărăția aceea. S-a făcut socoteala că, în total, unsprezece mii de oameni au preferat să moară decât să se supună și să spargă ouăle la capătul ascuțit. Multe sute de tomuri groase au fost publicate în legătură cu această controversă, dar cărțile Capetelor-Turtite au fost de mult interzise și, prin lege, ei nu mai pot deține nici o slujbă. În cursul acestor tulburări, împărății din Blefuscu ne-au făcut adesea imputări pe care ni le-au transmis prin ambasadorii lor, învinuindu-ne de a fi provocat o schismă în religie prin nesocotirea doctrinei fundamentale a marelui nostru profet Lustrog, înscrisă în cel de al cincizeci și patrulea capitol al *Blundecralului*, care este *Alcoranul* lor¹². Se crede, totuși, că nu e vorba decât de o răstălmăcire a textului, cuvintele sunând astfel: „Toți drept-credincioșii să spargă ouăle la capătul potrivit”; dar care anume este capătul potrivit, părea, după umila mea părere, că trebuie să hotărască fiecare după conștiința lui, sau dacă nu, judecătorul suprem. Aflați în surghiun, Capetele-Turtite au găsit atâta sollicitudine la curtea din Blefuscu și atâta ajutor și încurajare de la partidul lor de aici de-acasă încât

---

¹² Aluzii la controversa dintre biserica anglicană și biserica catolică cu privire la tainele creștine (nota red. engleze)

de treizeci și șase de luni un război sângeros se poartă între cele două împărății, cu sorți schimbători de izbândă; până acum noi am pierdut patruzeci de vase mari și un număr mult mai mare de vase mici, odată cu treizeci de mii dintre cei mai buni marinari și soldați ai noștri; se pare însă că pierderile suferite de dușman sunt ceva mai mari decât ale noastre. Totuși, ei au echipat acum o flotă puternică și se pregătesc să ne atace. Majestatea-sa, împăratul, având multă încrede în vitejia și puterea dumitale, m-a însărcinat să-ți zugrăvesc această stare de lucruri.”

L-am rugat pe secretar să-i transmită împăratului omagiile mele și să-l încunoștiințeze că, după părerea mea, nu se cade ca eu, un străin să mă amestec în lupta dintre partide; dar că sunt gata, cu riscul vieții, să-i apăr persoana și statul împotriva oricărui cotropitor.

CAPITOLUL V.

MULȚUMITĂ UNEI STARTEGEME EXTRAORDINARE, AUTORUL PREÎNTÂMPINĂ O INVAZIE. I SE CONFERĂ UN ÎNALT TITLU DE ONOARE. DIN PARTEA ÎMPĂRATULUI. DIN BLEFUSCU SOSESC AMBASADORI PENTRU A CERE PACE. ÎNTÂMPLAREA FACE CA APARTAMENTELE REGINEI SĂ IA FOC. AUTORUL SCAPĂ DE DE FLĂCĂRI CEALALTĂ ARIPĂ A PALATULUI.

Țara Lilliput face parte dintr-un continent; împărăția Blefuscu însă este o insulă așezată spre nord-estul continentului, de care e despărțită doar printr-un canal lat de opt sute de yarzi. Nu o văzusem încă; și, aflând că s-a pus la cale o invazie, m-am ferit să apar în acea parte a coastei, ca nu cumva să fiu descoperit de vreun vas al inamicului care nu auzise despre mine, deoarece, dat fiind starea de război, orice legătură între cele două împărății fusese interzisă sub amenințarea pedepsei cu moartea, iar împăratul oprise ieșirea din port a vaselor fără osebire. Am făcut cunoscut Majestății-sale planul alcătuit de mine în scopul de a captura întreaga flotă a inamicului, ancorată în port și gata să ridice pânzele la primul vânt prielnic, după cum ne-au încredințat iscoadele. I-am consultat pe cei mai încercați marinari cu privire la adâncimea canalului, pe care ei îl sondaseră deseori, și aceștia mi-au spus că în larg, pe timpul fluxului, apa are o adâncime de șaptezeci de *glumgluffi*, adică de vreo șase picioare; în rest nu trecea de cincizeci de *glumglufii*. M-am îndreptat apoi spre coasta de nord-est și îndată ce am ajuns în dreptul insulei Blefuscu, m-am culcat pe burtă în spatele unui delușor, mi-am scos ocheanul și am urmărit cu privirea flota din portul inamic, alcătuită din vreo cincizeci de vase de război și un mare număr de vase de transport. M-am întors apoi acasă și am cerut să mi se dea (aveam împrumut pentru aceasta) o mare cantitate de odgon din cel mai trainic și drugi de fier. Odgonul era cam de grosimea sforii de împachetat, iar drugii lungi și mari ca niște andrele.

Am împletit odgonul în trei ca să fie mai gros și, în același scop, am răsucit și drugii de fier, îndoind capetele în formă de cârlig. După ce am prins cincizeci de cârlige de tot atâtea odgoane, m-am înapoiai pe coasta de nord-est, unde mi-am scos haina, pantofii ciorapii și am intrat în mare, cu vesta de piele pe mine, cam la vreo jumătate de oră înainte de flux. Am mers cât am putut de repede, înotând cam vreo cincizeci de yarzi, până când am dat de fund. În mai puțin de jumătate de oră am ajuns la flotă. Când m-au văzut, inamicii sau speriat atât de rău, încât au sărit din corăbii și în mare grabă s-au îndreptat înot spre țărm, unde se adunaseră nu mai puțin de treizeci de mii de suflete. Am luat atunci odgoanele și, fixând câte un cârlig în gaura din prova fiecărui vas, am legat toate odgoanele la un loc. În timp ce-mi vedeam de treabă, inamicul trase mai multe mii de săgeți, dintre care multe îmi împunseră mâinile și fața; în afară de usturimea grozavă pricinuită, săgețile mă stânjeneau la lucru. Mă temeam mai ales pentru ochi, pe care fără doar și poate i-aș fi pierdut dacă nu mi-ar fi trecut prin minte o idee. Printre alte lucruri aveam la mine o pereche de ochelari într-un buzunar secret, care, după cum am mai amintit, scăpase percheziției ordonate de împărat. I-am scos și i-am fixat cum am putut mai bine

pe nas, și astfel înarmat mi-am văzut de treabă, cu toate săgețile inamice, din care multe loveau sticlele ochelarilor, reușind doar să le zgârie puțin. Am prins toate cârligele într-un singur nod și am început să trag; dar nici o corabie nu se urni din loc, căci erau bine ancorate, așa că partea cea mai grea urma s-o fac de aci înainte. De aceea am dat drumul odgoanelor, lăsând însă cârligele fixate de corăbii, și m-am apucat să tai fără zăbavă cu briceagul parămele ancorelor; în acest timp vreo două sute de săgeți îmi împunseră fața și mâinile; am înșfăcat apoi capetele înodate ale odgoanelor de care erau prinse cârligele și fără nici o greutate am început să trag după mine cincizeci din cele mai mari vase de război ale inamicului. La început, cei din Blefuscu, cărora nici prin cap nu le trecea ce aveam de gând să fac, au încremenit. Văzând că tai parămele, și-au închipuit că vreau doar să las vasele în voia valurilor sau să le ciocnesc unele de altele; când însă m-au văzut trăgând o întreagă flotă după mine, au scos un urlet de durere și deznădejde, cu neputință de descris sau de imaginat. De îndată ce m-am aflat în afara oricărui pericol, m-am oprit puțin ca să scot săgețile care-mi înghimpau mâinile și fața și să mă ung cu alifia ce-o căpătasem la sosire, după cum am mai spus. Mi-am scos apoi ochelarii și am așteptat cam o oră până când a început refluxul și, trecând prin mijlocul apei cu încărcătura după mine, am ajuns teafăr în împărătescul port al Lilliputului. Împăratul și întreaga curte stăteau pe țărm, așteptând să vadă cum se va sfârși această nemaipomenită ispravă. Ei au zărit corăbiile înaintând aidoma unei uriașe semilune, dar pe mine nu m-au văzut, pentru că eram în apă până la piept. Când am ajuns în mijlocul canalului, li s-a făcut inima cât un purice, fiindcă apa îmi ajunsese până la bărbie și ei tot nu mă vedeau. Împăratul crezu chiar că m-am înecat și că flota inamică se apropie cu gânduri vrăjmașe; curând însă se liniști. Cu fiecare pas canalul devenea mai puțin adânc, așa încât peste câteva clipe am ajuns destul de aproape de țărm ca să pot fi auzit. Ridicând capătul odgonului de care era legată flota, am strigat din răspuțeri: „Trăiască nebiruitul împărat al Lilliputului!”. Când am pășit pe țărm, împăratul nu mai conțene cu laudele, făcându-mă pe loc *nardac* — cel mai înalt titlu de onoare al lor.

Majestatea-sa își exprimă dorința să fac tot ce-mi stă în putere ca să aduc și restul corăbiilor în porturile sale. Într-atât de nemăsurată este ambiția monarhilor, încât împăratul Lilliputului se gândea să prefacă întreaga împărăție Blefuscu într-o simplă provincie și s-o pună sub conducerea unui viceîmpărat, să-i nimicească pe surghiuniții din tabăra Capetelor-Turtite și să silească poporul din Blefuscu să spargă ouăle la capătul ascuțit, rămânând astfel singurul monarh al lumii. Eu însă m-am străduit să-l abat de la astfel de gânduri, folosind argumente din domeniul politicii și al dreptului și susținând fățiș că „nu voi fi niciodată o unealtă a înrobirii unui popor liber și curajos”; iar atunci când chestiunea s-a dezbătut în Consiliu, cei mai înțelepți dintre miniștri au fost de părerea mea.

Această declarație deschisă și îndrăzneță stătea într-atât de-a curmezișul planurilor și politicii împăratului, încât acesta nu m-a putut ierta niciodată. Am aflat că, folosind cuvinte bine ticluite, Majestatea-sa a amintit acest lucru la un Consiliu, unde vreo câțiva dintre cei mai înțelepți păreau, cel puțin prin tăcerea lor, să-mi împărtășească ideile; totuși, alții, dușmanii mei într-ascuns, nu s-au putut abține să nu facă unele aluzii răutăcioase la adresa

mea. De atunci, Majestatea-sa împreună cu un grup de miniștri care-mi purtau sâmbetele au început să urzească împotriva mea, fapt ce a ieșit la lumină în mai puțin de două luni de zile și care s-ar fi putut sfârși prin nimicirea mea. Atât de puțin cântăresc în ochii împăraților cele mai mari servicii aduse coroanei, atunci când în celălalt taler al balanței atârână refuzul de a li se satisface patimile.

La vreo trei săptămâni după această ispravă sosi din Blefuscu o solie solemnă, cu oferte umile de pace. Și într-adevăr, în curând fu încheiată o pace în condiții foarte avantajoase pentru împăratul nostru, condiții cu care nu-l voi plictisi pe cititor. Erau șase ambasadori cu o suită de vreo cinci sute de persoane; sosirea lor a fost impresionantă, întru totul potrivită cu grandoarea stăpânului lor și cu însemnătatea misiunii ce aveau de îndeplinit. După încheierea tratatului, la alcătuirea căruia eu le-am dus oarecare servicii, datorită trecerii de care mă bucuram acum la curte, sau cel puțin așa păreau să stea lucrurile, excelențele-lor, aflând de la unul și de la altul că au în mine un prieten, mi-au făcut o vizită oficială. Începuseră să mă măgulească lăudându-mi curajul și mărinimia, și, în numele împăratului și stăpânului lor, mă poftiră să le vizitez țara; apoi mă rugară să le dau câteva dovezi de uimitoarea mea putere, despre care auziseră atâtea lucruri nemaipomenite. I-am îndatorat bucuros, dar nu-l voi plictisi pe cititor cu amănuntele.

După ce i-am distrat câțva timp, spre marea lor mulțumire și surprindere, am rugat pe excelențele-lor să-mi facă cinstea de a prezenta omagiile mele cele mai respectuoase împăratului lor, ale cărui virtuți - și pe drept cuvânt - umpluseră lumea de admirație și a cărui augustă persoană eram hotărât s-o văd înaintea de a mă înapoia în patria mea. Așadar, de îndată ce am avut cinstea de a-l vedea pe împăratul nostru, l-am rugat să-mi îngăduie să-l vizitez pe monarhul din Blefuscu, încuviințare pe care mi-a dat-o — după câte am băgat de seamă — cu foarte multă răceală. Totuși n-am putut ghici motivul până în clipa când mi-a șoptit cineva la ureche cum că Flimnap și Bolgolam au descris întrevederea mea cu ambasadorii drept o dovadă a lipsei de dragoste față de suveran — învinuire cu totul și cu totul nedreaptă. A fost primul prilej în viața mea când am început să am o idee nu tocmai favorabilă despre curți și miniștri.

Trebuie să amintesc că acești ambasadori mi-au vorbit cu ajutorul unui tâlmaci, limbile celor două împărății deosebindu-se între ele ca oricare alte două limbi europene, fiecare popor fălindu-se cu vechimea, frumusețea și vigoarea propriei sale limbi și arătând cel mai fățiș dispreț față de acea a vecinului; totuși, împăratul nostru, avantajat de faptul că pusese stăpânire pe flota lor, îi obligă să-și prezinte scrisorile de acreditare și să-și țină discursurile în limba lilliputană. Or, trebuie să recunoaștem că, datorită strânselor legături comerciale dintre cele două împărății, al veșnicului du-te-vino de surghiuniți dintr-o țară în alta, precum și obiceiului împământenit în ambele țări de a trimite pe fiii nobililor și ai moșierilor în țara vecină pentru a se desăvârși cutreierând lumea și cunoscând oamenii și obiceiurile, puțini sunt dregătorii, sau negustorii, sau marinarii care să locuiască în preajma mării și să nu poată întreține o conversație în amândouă limbile, după cum mi-am dat seama câteva săptămâni mai târziu, când am plecat să-mi prezint omagiile împăratului din Blefuscu, ceea ce, în mijlocul unor mari nenorociri care s-au

abătut asupra mea, datorită răutății dușmanilor mei, s-a dovedit a fi o întâmplare fericită pentru mine, după cum voi arăta la locul cuvenit.

Cititorul își amintește, poate, că atunci când am semnat articolele în baza cărora mi-am recăpătat libertatea, au fost unele pe care le-am privit chiorâș, deoarece erau prea slugarnice și numai o mare nevoie m-a silit să mă supun. Cum însă acum eram un *nardac* de cel mai înalt rang, multe din obligațiile pomenite în acele articole nu mai cadrau cu demnitatea mea, iar împăratul, ce e drept, nu mi-a amintit niciodată de ele. Totuși nu trecu mult și se ivi prilejul de a-i face Majestații-sale un serviciu foarte mare — cel puțin așa am socotit eu atunci. Într-un miez noapte am fost deșteptat de sute de oameni care strigau la ușa mea; trezit brusc din somn, mărturisesc că m-a apucat un fel de groază. Am auzit cuvântul *burglum* repetat neîncetat; mai mulți curteni, făcându-și drum prin mulțime, m-au rugat să vin imediat la palat, unde apartamentul Majestații-sale împărăteasa era în flăcări, datorită neglijenței unei doamne de onoare care adormise în timp ce citea un roman de dragoste. M-am sculat îndată și, cum era o noapte cu lună, iar locuitorii primiseră ordin să se dea la o parte din drumul meu, am izbutit să ajung la palat fără să strivesc pe nimeni. De zidurile apartamentului fuseseră sprijinite scări, iar găleți se găseau din belșug, însă apa era cam departe. Gălețile aveau aproximativ mărimea unor degetare mari, iar bieții oameni mi le dădeau cât puteau de repede, dar flăcările erau atât de puternice, încât gălețile nu ajutau aproape la nimic. Aș fi putut stinge focul ușor cu haina, dacă din nefericire n-aș fi uitat-o, plecând în grabă numai cu vesta de piele. Situația părea de-a dreptul deznădăjduită și tragică, iar palatul acesta măreț ar fi ars, fără îndoială, până în temelii dacă, mulțumită prezenței de spirit, care de obicei nu mă caracterizează, nu m-aș fi gândit la o soluție neașteptată. În ajun băusem o cantitate considerabilă de *glimigrim* — un vin delicios căruia cei din Blefescu îi spun *flunec* (al nostru e însă superior pentru că e și foarte diuretic). Printr-un noroc extraordinar, eu nu mă ușurasem de vinul băut, iar dogoarea văpăilor, precum și sforțările mele de a stinge focul au făcut ca vinul să se ceară golit; și atât de mare a fost cantitatea de urină, și atât de bine am îndreptat-o înspre locurile unde era nevoie, încât peste trei minute focul era cu desăvârșire stins, iar restul acelei mărețe zidiri, pentru construirea căreia fusese nevoie de atâtea veacuri, scăpă de distrugere.

Între timp se luminase de ziuă; fără să mai aștept felicitările împăratului, m-am întors acasă pentru că, deși îi făcusem un serviciu excepțional, nu știam cum va primi Majestatea-sa știrea despre noua mea ispravă. Potrivit legilor fundamentale ale împărăției, orice persoană, indiferent de rangul ei, se făcea vinovată de crimă capitală dacă urina în interiorul zidurilor palatului. M-a liniștit însă întrucâtva un mesaj din partea Majestații-sale, în care se spunea că “va da dispoziții marelui judecător să fiu absolvit după toate formele legale”, lucru pe care, totuși, nu l-am putut obține; în taină am aflat că împărăteasa, scârbită la culme de ceea ce făcusem, se mutase în aripa cea mai îndepărtată a palatului, ferm hotărâtă ca acele clădiri să nu mai fie reparate pentru folosința sa, și în prezența confidentelor ei celor mai apropiate nu se putuse stăpâni să nu jure răzbunare.

CAPITOLUL VI.

DESPRE LOCUITORII LILLIPUTULUI. ÎNVĂȚĂTURA, LEGILE ȘI OBICEIURILE LOR. FELUL CUM ÎȘI CRESC COPIII. VIAȚA AUTORULUI ÎN ACEASTĂ ȚARĂ.

Atât îs de obișnuite certurile și intrigile la curțile monarhilor, încât nu e nevoie să stăruie asupra calomniilor, puse la cale de invidioși pentru a o ațâța pe împărăteasă împotriva mea, și de aceea mă voi ocupa de un alt subiect. Cu toate că am de gând să las descrierea acestei împărății pe seama unui tratat special, aș dori deocamdată să potolesc curiozitatea cititorului, făcând câteva considerațiuni de ordin general. Cum înălțimea obișnuită a localnicilor este ceva mai mică de șase incii, proporția se păstrează la toate celelalte animale, precum și la plante și copaci. Așa, de pildă, cei mai mari cai și boi au între patru și cinci incii înălțime, oile cam o incie și jumătate; găștele sunt cam de mărimea unor vrăbii, și tot așa până la cele mai mici vietăți, aproape invizibile pentru mine. Natura însă a potrivit ochii lilliputanilor în raport cu lucrurile care se înfățișează privirii lor; ei au o vedere cât se poate de ageră, dar numai când e vorba de distanțe mici. Pentru vă da seama cât de bine văd ei obiectele din imediata apropiere, trebuie să spun că m-am distrat grozav când am privit un bucătar jumulind o ciocârlie mai mică decât o muscă obișnuită, sau o fetiță vârând în urechea unui ac invizibil un fir de mătase invizibil.

În Lilliput, cei mai înalți arbori sunt de vreo șapte picioare — mă refer la cei din marele parc imperial, ale căror vârfuri le puteam atinge cu mâna strânsă pumn. Celelalte plante au cam aceleași proporții; las însă aceasta pe seama imaginației cititorului.

Nu voi spune decât puține lucruri despre cultura lor, care, în toate privințele, cunoaște o înflorire de secole. Felul lor de a scrie e foarte ciudat, nici de la stânga la dreapta, ca al europenilor, nici de la dreapta la stânga, ca al arabilor, nici de sus în jos, ca al chinezilor, ci oblic, de la un colț la altul al hârtiei, ca cel al doamnelor din Anglia. Lilliputanii își îngroapă morții cu capul în jos, căci, după credința lor, morții vor învia după unsprezece mii de luni, în care timp pământul (turtit în concepția lor) se va întoarce cu susul în jos, și astfel, în ziua învierii, ei se vor trezi stând în picioare: învățații lor susțin că doctrina aceasta e absurdă; practica, totuși, continuă din pricina prejudecăților înrădăcinate în mintea oamenilor de rând.

Există în această împărăție unele legi și obiceiuri foarte ciudate; și dacă nu ar fi în directă contradicție cu cele din scumpa mea patrie, aș fi ispitit să spun câte ceva în apărarea lor. Ar fi numai de dorit ca ele să fie aplicate întocmai.

Prima pe care am s-o amintesc se referă la denunțatori. Toate crimele împotriva statului sunt pedepsite aici cu cea mai mare strășnicie; iar dacă la judecată acuzatul reușește să-și dovedească nevinovăția în chip neîndoielnic, acuzatorul este imediat osândit la o moarte rușinoasă, în vreme ce nevinovatul este de patru ori despăgubit din pământurile sau bunurile acuzatorului: o dată pentru timpul pierdut, o dată pentru primejdia în care s-a aflat, încă o dată pentru viața grea din închisoare și în sfârșit pentru toate cheltuielile făcute pentru a scăpa; dacă acest fond neîndestulător, e

compensat din plin de coroană. De asemenea, împăratul îi acordă un semn public al bunăvoienței sale și nevinovăția lui e trâmbițată prin tot orașul.

Înșelăciunea este privită la ei ca o crimă mai mare decât hoția și de aceea rar se întâmplă să nu fie pedepsită cu moartea; îndeobște ei socotesc că grija și paza atentă, însoțite de oarecare pricepere, pot feri avutul oamenilor de tâlhari, dar cinstea nu are cum să se apere împotriva viclesugului; și cum zilnic oamenii contractează între ei cumpărări și vânzări, adesea chiar pe datorie, acolo unde înșelăciunea este îngăduită sau sprijinită, sau unde nu există lege care s-o pedepsească, negustorul cinstit pierde întotdeauna, în rimp ce ticălosului toate îi merg în plin. Îmi aduc aminte că odată am intervenit pe lângă împărat pentru un criminal care se făcuse vinovat de furtul unei mari sume de bani pe care stăpânul său îl împuternicise s-o încaseze și cu care se făcuse nevăzut; și cum, căutând să găsesc circumstanțe atenuante, i-am spus împăratului că delictul e doar un abuz de încredere, împăratul a socotit că e monstruos din partea mea să-l apăr, folosind tocmai temeiul care constituia cea mai agravantă circumstanță a nelegiuirii făptuite; adevărul e că nu i-am putut da monarhului decât răspunsul obișnuit, că popoare diferite au și obiceiuri diferite - pentru că, mărturisesc, mă simțeam adânc rușinat.

Cu toate că și noi numim răsplată și pedeapsă cei doi poli în jurul cărora gravitează orice formă de guvernământ, totuși, în afara lilliputanilor, la nici un alt popor nu am văzut să se aplice în mod practic această maximă. La ei, acela care poate face dovada că vreme de șaptezeci și trei de luni a respectat cu sfințenie legile țării are dreptul la anumite privilegii, potrivit cu rangul și poziția sa socială, pe lângă o sumă proporțională de bani dintr-un fond destinat acestui scop; totodată, el primește titlul de *snilpall* sau *om al legii*, care îi însoțește numele, dar care nu se transmite urmașilor. Oamenii aceștia, în urma relatărilor mele, au considerat ca o mare lipsă a politicii noastre faptul că la noi legile sunt respectate numai de frica pedepselor și că nicăieri nu se face nici o mențiune cu privire la răsplată. Ca urmare a acestui lucru, în tribunalele lor imaginea justiției este reprezentată ca o statuie cu șase ochi, doi în față, doi la spate și câte unul de fiecare parte, simbolizând prevederea; în mâna dreaptă ține deschis un săculeț cu aur, iar în stânga o sabie vârâtă în teacă pentru a arăta că e gata mai curând să răsplătească decât să pedepsească.

Atunci când aleg oamenii pentru diferite slujbe, lilliputanii pun mai mult preț pe calitățile morale decât pe aptitudini deosebite, căci, de vreme ce omenirea are nevoie să fie cărmuită, ei socotesc că orice om înzestrat cu o inteligență obișnuită poate face față unei funcții sau alteia; că nu a fost nicicând în intenția Providenței de a face din conducerea treburilor publice o taină care să fie înțeleasă numai de câteva genii neîntrecute, genii ce se nasc rareori câte trei într-un veac. Ei socotesc că adevărul, dreptatea, cumpătarea și celelalte virtuți stau în puterea fiecăruia și că practicarea acestor virtuți, ajutată de experiență și de bune intenții, dă dreptul oricărui om să-și slujească țara, în afară de cazurile unde e nevoie de studii speciale. După părerea lor însă, lipsa virtuților morale este atât de departe de a fi compensată de o minte bine înzestrată, încât slujbele nu sunt niciodată încredințate unor mâini atât de periculoase ca cele ale oamenilor astfel înzestrați; după părerea lor, greșelile săvârșite din neștiință de către cei virtuoși nu au niciodată urmări atât de nefaste asupra binelui obștesc ca faptele unui om corupt, care se pricepe de mi-

nune să-și întrețină, să-și sporească și să-și apere metehnele.

De asemenea, un om care nu crede în pronia cerească nu are ce căuta într-o slujbă publică; deoarece regii se socotesc reprezentanți ai proniei cerești, lilliputanii cred că nu poate fi nimic mai absurd decât ca un monarh să folosească în serviciul său oameni care tăgăduiesc autoritatea ce-l călăuzește în faptele sale.

Aș vrea să fie limpede pentru cititor că atunci când vorbesc despre aceste legi, precum și despre altele pe care le voi pomeni mai încolo, am în vedere instituțiile în forma lor primară și nu smintelile în care au căzut lilliputanii datorită degenerării naturii omenești. Pentru că, în ceea ce privește obiceiul rușinos de a dobândi posturi înalte dansând pe frânghie, sau semne de favoare și distincție sărind peste bețe și târându-te pe sub ele, cititorul este rugat să rețină că aceste obiceiuri au fost introduse de bunicul împăratului care domnește astăzi și au ajuns la înflorirea de acum din pricina luptelor ce se întetesc neîncetat între partide și grupări politice.

Nerecunoștința este socotită drept o crimă capitală, după cum citim că a fost și în alte câteva țări, căci ei judecă în felul următor: oricine se poartă rău cu binefăcătorul său este probabil un dușman al celorlalți oameni față de care nu se simte îndatorat cu nimic și de aceea un astfel de om nu merită să trăiască.

Concepțiile lor privitoare la îndatoririle părinților și copiilor se deosebesc foarte mult de ale noastre. În fiecare oraș, ei au crescătorii de copii, unde toți părinții, cu excepția plugarilor, sunt obligați să-și trimită copiii, băieți și fete, ca să fie crescuți și instruiți după ce ating vârsta de douăzeci de luni, când se presupune că au început să știe ce înseamnă ascultarea. Școlile acestea sunt de mai multe feluri, după aptitudini și sexe. Profesori foarte pricepuți îi pregătesc pe copii pentru locul ce urmează să-l ocupe în viață, potrivit cu rangul părinților lor și cu propriile lor aptitudini și inteligență. Voi spune mai întâi câte ceva despre crescătoriile de băieți, apoi despre cele de fete.

Crescătoriile pentru băieți coborâtori din părinți de viță nobilă sau cu rang înalt au profesori serioși și învățați, precum și mai mulți înlocuitori ai acestora. Îmbrăcămintea și hrana copiilor sunt cât se poate de simple. Ei sunt crescuți în spiritul onoarei, dreptății, curajului, modestiei, mărinimiei, religiei și dragostei de patrie; sunt veșnic ocupați cu câte ceva, în afara timpului rezervat meselor și somnului, care este foarte scurt, și au două ore de distracții, când fac exerciții fizice. Până la vârsta de patru ani sunt ajutați la îmbrăcat de bărbați; după aceea trebuie să se îmbrace singuri, oricât de înalt le-ar fi rangul social; iar îngrijitorii a căror vârstă corespunde vârstei de cincizeci de ani a femeilor noastre se îndeletnicesc numai cu ale gospodăriei. Copiilor nu li se dă voie niciodată să stea de vorbă cu servitorii, iar când se duc să se distreze, merg întotdeauna împreună, în grupuri mai mari sau mai mici, însoțiți de un profesor sau de un înlocuitor al acestuia; astfel ei sunt feriți de timpuriu de prostiile și viciile cărora le cad adesea victimă copiii noștri. Părinților li se îngăduie să-i vadă numai de două ori pe an și vizita durează o singură oră; li se dă voie să sărute copilul la sosire și la plecare, dar un profesor, care e întotdeauna de față în astfel de ocazii, nu le permite să-i alinte sau să-i giugiulească, ori să le aducă daruri- jucării, bomboane și altele de acest fel.

În cazul că nu sunt plătite la timp taxele datorate de fiecare familie pentru educația și întreținerea unui copil, sunt încasate cu forța de slujbașii împăratului.

Crescătoriile pentru copiii gentilomilor obișnuiți ai negustorilor cu amănuntul și ridicata, precum și ai meșteșugarilor sunt organizate cam în același fel, cu deosebiri respective: astfel, cei care urmează să îmbrățișeze o meserie devin ucenici la vârsta de unsprezece ani, în timp ce copiii oamenilor de rang își continuă instrucția până la vârsta de 15 ani, ceea ce corespunde vârstei de douăzeci și unu de ani l noi; dar severitatea slăbește treptat în ultimii trei ani.

În crescătoriile pentru fete, copilele de viță nobilă sunt educate cam în același fel ca și băieții, atât că sunt îmbrăcate de servitoare tocmită anume, însă totdeauna față cu o profesoră sau înlocuitoare, până la vârsta de cinci ani, când ajung să se îmbrace singure. Dacă se constată că aceste îngrijitoare au îndrăznit cumva să distreze fetele cu povești înfricoșătoare sau absurde, ori cu neghiobii așa cum obișnuiesc servitoarele noastre, ele sunt biciuite în public, în trei locuri diferite ale orașului, întemnițate pentru un an de zile și surghiunite pe viață în cea mai pustie regiune a țării. Astfel, tinerelor domnișoare din țara aceasta le este tot atât de rușine ca și băieților să fie fricoase sau proaste; ele disprețuiesc orice podoabe care depășesc cuviința și curățenia. Iară în ceea ce privește educația lor, nu am văzut nici o diferență care să fi fost pricinuită de deosebirea de sex — atât numai că exercițiile fizice ale fetelor nu erau chiar așa de grele. Tineretele învață, de asemenea, unele reguli privitoare la viața casnică și li se cere un număr mai limitat de cunoștințe; lilliputanii consideră că, în mijlocul unei societăți alese, o soție trebuie să fie întotdeauna o interlocutoare înțeleaptă și plăcută, fiindcă nu poate fi veșnic tânără. Când fetele împlinesc doisprezece ani - vârsta când se pot mărita - părinții sau tutorii lor le iau acasă, exprimându-și în fel și chip recunoștința față de profesori, în timp ce tânăra domnișoară și tovarășele ei rareori își pot stăpâni lacrimile.

În crescătoriile pentru fete de condiție mai modestă, copilele învață fel de fel de lucru potrivite cu sexul lor și lumea din care fac parte; cele destinate uceniei pleacă la vârsta de șapte ani, celelalte sunt ținute până la unsprezece ani. Familiile mai puțin înstărite care au copii la aceste crescătorii sunt obligate, în afară de taxa anuală, foarte mică de altfel, să plătească lunar administratorului crescătoriei o parte neînsemnată din câștigurile lor, ceea ce alcătuiește cheltuielile părinților. Lilliputanii consideră că nimic nu e mai nedrept decât ca oamenii, ascultând de poftele lor, să aducă pe lume copii și să lase povara întreținerii lor pe seama statului. Cât privește persoanele de viță nobilă, acestea dau garanții că vor vărsa în mod regulat o anumită sumă pe fiecare copil, după situația pe care au. Fondurile acestea sunt întotdeauna administrate cu pricepere și cu cea mai desăvârșită nepărtinire.

Țăranii își țin copii acasă, și cum singura îndeletnicire a acestora urmează să fie cultivarea pământului, educația lor are mai puțină importanță pentru stat, totuși, bătrânii și bolnavii sunt întreținuți de spitale, căci cerșetoria e necunoscută în această țară.

Poate cititorului curios i-ar face plăcere să afle acum câte ceva despre

cei care m-au slujit și despre traiul meu în Lilliput în timpul unei șederi de nouă luni și treisprezece zile. Cum mă pricepeam întrucâtva să meșteresc și, pe de altă parte, fiindcă m-a silit nevoia, mi-am făcut o masă și un scaun, destul de confortabile amândouă, din cei mai mari copaci ai parcului imperial. Au fost angajate două sute de croitorese pentru a-mi confecționa cămăși și albituri pentru pat și masă, toate din materialul cel mai rezistent și mai aspru pe care l-au putut găsi și pe care, totuși, a trebuit să-l împătorească de mai multe ori, pentru că cel mai gros era de câteva ori mai subțire decât batistul nostru. Pânza lor e de obicei lată detrei incii și un top are trei picioare. Croitoresele mi-au luat măsura în timp ce stăteam culcat pe pământ; una s-a așezat lângă gâtul meu și alta la mijlocul gambei, ținând amândouă de capetele unei frânghii întinse, în timp ce a treia măsură lungimea frânghiei cu o linie lungă de o incie. Mi-au măsurat apoi degetul mare de la mâna dreaptă și asta le-a fost de ajuns, pentru că, potrivit unui calcul matematic, de două ori circumferința degetului mare reprezintă grosimea încheieturii mâinii, și așa mai departe pentru gât și talie; cu ajutorul cămășii mele vechi, pe care am așternut-o jos, pe pământ, drept model, mi-au luat măsura exactă.

Trei sute de croitori s-au îndeletnicit în același timp cu cusutul hainelor; au folosit însă un alt procedeu ca să-mi ia măsură. Eu am îngenuncheat, iar ei au adus o scară pe care au sprijinit-o de gâtul meu. Unul din ei s-a urcat pe această scară lăsând un fir cu plumb să cadă de la guler până la podea, ceea ce corespundea întocmai lungimii veșmântului meu; talia și brațele le-am măsurat singur. Când au fost gata hainele - le-au isprăvit de cusut în casa mea, pentru că n-ar fi încăput nici în cea mai mare locuința a lor - semănau cu un costum de arlechin, atât că peticile din care erau făcute aveau o singură culoare. Trei sute de bucătari îmi pregăteau mâncarea în niște bordeie mici, special construite lângă casa mea; aici locuiau ei cu familiile lor și în fiecare bordei se găteau câte două feluri odată. Luam câte douăzeci de chelneri în mână și-i așezam pe masă; alți o sută așteptau jos, unii cu tăvi cu mâncare, alții cu butoaie de vin și alte băuturi purtate pe umeri; atunci când doream să beau sau să mănânc, chelnerii de pe masă le trăgeau în sus, într-un chip cât se poate de ingenios, cu ajutorul unei sfori — așa cum noi în Europa scoatem apa din fântână. O porție de mâncare era numai bine o îmbucătură, iar un butoi cu vin o dușcă. Carnea lor de berbec n-o întrece pe-a noastră, în schimb cea de vacă e minunată. S-a întâmplat o dată să dau peste o ciosvârtă atât de mare, încât am fost nevoit să mușc din ea de trei ori; dar asta se întâmpla rar. Servitorii mei au rămas uluiți văzând că mănânc carnea cu oase cu tot, așa cum mănâcăm noi în Anglia un picior de ciocârlie. Gâștele și curcanii îi înghițeam de obicei dintr-o dată și mărturisesc că erau mult mai gustoși ca ai noștri. Dintre orătăniile mai mici, puteam lua câte douăzeci-treizeci pe un vârf de cuțit.

Într-o zi, Majestatea-sa, fiind informat despre felul meu de viață, își exprimă dorința ca "atât el, cât și augusta lui soție, precum și prinții și prințesele de sânge împărătesc să aibă fericirea" cum a binevoit el să se exprime, „de a lua masa cu mine". Au venit, așadar, și eu i-am așezat pe masă în fața mea, în jilțurile lor împărătești, ocrotiți de garda palatului. Flimnap, marele vistiernic, era și el de față, cu scepтрul său alb în mână, și am observat că se uita adesea la mine cu o privire acră; eu însă m-am prefăcut că nu bag de seamă și am mâncat mai mult ca de obicei, pentru a face cinste

patriei mele, precum și pentru a stârni admirația curții. Am motivele mele să cred că această vizită a Majestății-sale i-a dat lui Flimnap prilejul de a-mi face câteva servicii proaste pe lângă stăpânul lui. Acest ministru fusese dintotdeauna dușmanul meu într-ascuns, cu toate că în față mă măgulea mai mult decât era în firea lui ursuză. El îi descrie împăratului „starea jalnică a vistieriei”, spunându-i că „a fost silit să împrumute bani cu dobândă mare”, că bonurile de tezaur scăzuseră sub nouă la sută din valoarea nominală, că întreținerea mea îl costase pe Majestatea-sa mai mult de un milion și jumătate de *sprugi* (cea mai mare monedă de aur a lor, de mărimea unui fluturaș) și că, în general, ar fi bine ca împăratul să se folosească de cel dintâi prilej de a se descotorosi de mine în mod cavaleresc.

Simt nevoia aici să iau apărarea reputației unei doamne care, fără nici o vină, a avut de suferit din pricina mea. Vistiernicului i se năzărise să fie gelos pe soția sa, datorită unor guri rele care i-au șoptit că dumneaei s-ar fi îndrăgostit nebunește de mine; ba, mai mult, la palat umbla de câțva timp zvonul cum că ar fi venit odată în secret în locuința mea. Declar solemn că a fost o minciună sfruntată, fără alt temei decât faptul că luminăția-ei a binevoit să-mi dea cele mai nevinovate dovezi de prietenie. Recunosc că venea adesea în casa mea, dar o făcea întotdeauna în mod public, și niciodată singură în caleașcă, ci însoțită de cel puțin trei persoane – de obicei sora, fiica ei mai mică și o prietenă oarecare; dar lucrul acesta îl făceau în mod obișnuit multe alte doamne de la curte. Îi iau pe toți servitorii mei martori și-i întreb dacă au văzut vreodată o trăsură la ușa casei mele, fără să știe cine anume se afla înăuntru.

În astfel de ocazii, când un servitor îmi anunța sosirea vreunui oaspe, obiceiul meu era să mă duc îndată la ușă și, după ce îmi prezentam omagiile, luam în mână, cu cea mai mare grijă, trăsura și doi cai (dacă erau șase cai, vizitiul deshăma întotdeauna patru din ei) și-i așezam pe o masă împrejmuțată cu un parapet înalt de cinci inci, ca să preîntâmpin accidentele. Nu rareori s-a întâmplat să am câte patru trăsuri cu cai pe masă — era o societate întregă. Eu ședeam pe scaun cu fața aplecată spre ei, iar când eram ocupat cu un grup, vizitiii îi plimbau binișor pe ceilalți de jur împrejurul mesei. Mi-am petrecut multe după-amiezi în chipul cel mai plăcut, stând de vorbă cu unii și cu alții. Dar îl desfid pe vistiernic sau pe cei doi informatori ai săi (treaba lor, o să le dau numele în vileag), Clustril și Drunlo, să facă dovadă că cineva ar fi venit la mine afară de secretarul Reldresal, trimis din porunca Majestății-sale, după cum am arătat. Nu aș fi stăruit atât asupra acestui amănunt, dacă n-ar fi fost vorba de reputația unei nobile doamne, ca să nu mai vorbesc de propria mea reputație, cu toate că pe atunci aveam cinstea de a fi *nardac*, ceea ce vistiernicul nu era, căci toată lumea știe că el era doar *glumglum*, titlu mai jos cu o treaptă decât al meu, așa cum în Anglia este un marchiz față de un duce; recunosc totuși că trecea înaintea mea mulțumită situației sale. Aceste zvonuri care au ajuns la urechile mele în urma unei întâmplări pe care nu e cazul s-o amintesc l-au făcut pe vistiernic să-și privească soția cu ochi răi o bucată de vreme, ca să nu mai vorbesc de mine; și cu toate că până la urmă și-a dat seama de adevăr și s-a împăcat cu ea, eu nu am mai avut nici un fel de trecere în ochii lui, ba chiar și împăratul, care se lăsa prea mult influențat de acest favorit, a început să-și piardă din ce în ce mai mult interesul față de mine.

CAPITOLUL VII.

AFLÂND CĂ URMEAZĂ SĂ FIE ACUZAT DE ÎNALTĂ TRĂDARE, AUTORUL SE REFUGIAZĂ ÎN BLEFUSCU. CUM E PRIMIT ACOLO.

Bineînțeles că, înainte de a vorbi deplecareea mea din Lilliput, va trebui să amintesc de amănuntele unei intrigi, care de vreo două luni de zile se urzea împotriva mea. Până atunci nu avusesem prilejul să cunosc viața de la curte, datorită umilei mele stări sociale. Ce e drept, auzisem și citisem destule despre felul de a se purta al monarhilor și miniștrilor, dar nu m-aș fi așteptat niciodată să cunosc cumplitetele sale urmări într-o țară atât de îndepărtată, condusă – după cum credeam eu – de principii foarte deosebite de cele din Europa.

Tocmai pe când mă pregăteam să-mi prezint omagiile mele împăratului din Blefuscu, o persoană cu vază la curte (căreia îi făcusem multe servicii într-o vreme când se afla în cea mai mare dizgrație a Majestății-sale) veni în taină, noaptea, la locuința mea, într-o lectică închisă, și ceru să mă vadă fără să-și spună numele servitorului. Am dat drumul purtătorilor și am vârât lectica cu Luminăția-sa în buzunarul hainei; apoi, după ce am poruncit unui servitor de încredere să spună că sunt indispus și că m-am dus la culcare, am zăvorât ușa casei, am pus lectica pe masă, potrivit obiceiului meu, și m-am așezat și eu lângă masă. După salutările de rigoare, văzând că fața Luminăției-sale e foarte îngrijorată, l-am întrebat care-i pricina, iar el m-a rugat să-l ascult cu răbdare, într-o chestiune care privea îndeaproape cinstea și viața mea.

Mi-a vorbit cam în felul următor (mi-am însemnat spusele lui de îndată ce a plecat):

„Află, zise el, că nu demult au fost convocate în taină din pricina dumitale mai multe ședințe ale Consiliului, iar Majestatea-sa a ajuns la o hotărâre abia acum două zile. Iți dai seama, cred, că Skyresh Bolgolam (*galbet* sau marele amiral) ți-a fost dușman de moarte din prima clipă a sosirii dumitale aici. Din ce pricină, nu știu; dar ura lui a sporit de când cu marea dumitale victorie reputată asupra țării Blefuscu, ceea ce i-a umbrat mult faima lui de amiral. Acest domn, împreună cu Flimnap, marele vistiernic, a cărui dușmănie împotriva dumitale e bine cunoscută din cauza soției sale, generalul Limtoc, șambelanul Lalcon și judecătorul suprem Balmuff au pregătit un act de acuzare prin care ești învinuit de trădare și alte crime capitale.”

Această introducere mă făcu să-mi pierd într-atât cumpătul, conștient de meritele și nevinovăția mea, încât am vrut să-l întrerup, dar el mă rugă să tac, urmând astfel:

„Fiindu-ți recunoscător pentru binele pe care mi l-ai făcut, am căutat să capăt informații precise cu privire la ședințele Consiliului, precum și o copie a învinuirilor ce ți se aduc; făcând aceasta, mi-am pus viața în primejdie ca să-ți fiu de folos.

ACT DE ACUZARE
împotriva lui
QUINBUS FLESTRIN, OMUL-MUNTE

Articolul 1

Având în vedere că printr-un statut întocmit în timpul domniei Majestății-sale împăratul Calin Deffar Plume s-a hotărât că oricine va urina în interiorul zidurilor palatului regal va fi supus la pedeapsa convenită pentru înaltă trădare; că, totuși, sus-numitul Quinbus Flestrin a încălcat cu bună știință sus-numita lege sub pretextul de a stinge focul din apartamentul scumpei și augustei soții a Majestății-sale, și astfel, în chip viclean, trădător și diabolic a stins sus-numitul foc din sus-numitul apartament, aflat înăuntrul zidurilor sus-numitului palat regal, împotriva statutului privitor la un astfel de caz etc, împotriva îndatoririlor etc.

Articolul 2

Că sus-numitul Quinbus Flestrin, după ce a adus flota imperială din Blefuscu în portul nostru imperial și după ce i s-a poruncit mai târziu de către Majestatea-sa împăratul să captureze toate celelalte vase ale sus-numitei împărății Blefuscu și să reducă această împărăție la o provincie care să fie de acum înainte guvernată de un vicerege, și să nimicească și să omoare nu numai pe toți exilații Capete-Turtite, ci și pe toți locuitorii din acea împărăție care nu se vor lepăda imediat de erezia Capetelor-Turtite, el, sus-numitul Flestrin, ca un trădător perfid al milostivei și Augustei sale Majestăți împăratul, a rugat să fie scutit de susnumita însărcinare sub pretextul că nu vrea să forțeze cugetul nimănui și nici să distrugă libertatea și viața unui popor nevinovat.

Articolul 3

Având în vedere că atunci când de la curtea împărăției Blefuscu au sosit la curtea Majestății-sale ambasadori ca să ceară pace, el, sus-numitul Flestrin, ca un trădător perfid, a ajutat, a instigat, a încurajat și distrat pe sus-numiții ambasadori, cu toate că știa că sunt slujitorii unui monarh care a fost de curând inamicul declarat al Majestății-sale împăratul și a purtat război deschis împotriva Majestății-sale mai sus-numite.

Articolul 4

Că același Quinbus Flestrin, contrar îndatoririlor unui supus credincios, se pregătește acum să întreprindă o călătorie la curtea împărăției Blefuscu, pentru care a căpătat numai încuviințare verbală din partea Majestății-sale împăratul și, sub pretextul sus-amintitei încuviințări, intenționează, ca un perfid și trădător ce e, să facă sus-amintita călătorie și astfel să ajute, să încurajeze și să ațâțe pe împăratul din Blefuscu, până nu demult dușmanul nostru, care a purtat război deschis împotriva Majestății-sale împăratul mai sus-amintit...

Mai sunt și alte câteva articole, dar acestea sunt cele mai importante și ți le-am citit în rezumat. În cursul mai multor dezbateri în legătură cu aceste acuzații, trebuie să recunosc că Majestatea-sa a dat multe dovezi de bunăvoință,

amintind în mai multe rânduri serviciile pe care i le-ai adus căutând să-ți micșoreze crimele. Dar vistiernicul și amiralul au insistat să fii condamnat la cea mai crudă și rușinoasă moarte, prin incendierea casei dumitale în timpul nopții, urmând totodată ca generalul să fie de față, însoțit de douăzeci de mii de oameni înarmați cu săgeți otrăvite, care să țintească fața și mâinile dumitale. Câțiva din servitorii dumitale vor căpăta ordinul secret de a turna pe cămășile și cearșafurile dumitale un suc otrăvitor ce te va face să-ți rupi carnea și să mori în chinuri groaznice. Generalul a împărtășit această propunere, astfel că o bucată de vreme a existat o majoritate împotriva dumitale; dar Majestatea-sa, hotărât să-ți cruțe viața, de va fi cu puțință, l-a câștigat până la urmă de partea sa pe șambelan. Cu acest prilej, Reldresal, primul secretar pentru afacerile private, care s-a socotit întotdeauna prietenul dumitale credincios, a primit poruncă de la împărat să-și spună punctul de vedere, lucru pe care l-a făcut, îndreptățind astfel buna părere pe care o ai despre el. A recunoscut într-adevăr crimele dumitale sunt grave, dar că mai există și iertare — virtutea cea mai de laudă a unui cărmuitor și cea pentru care Majestatea-sa a fost pe bună dreptate slăvit de atâtea ori. A spus că prietenia dintre dumneata și el e atât de bine cunoscută de toată lumea, încât s-ar putea ca preacinstul Consiliu să-l socotească părtinitor; totuși, supunându-se poruncii primite, va spune fără ocol tot ce gândește. Astfel a arătat că, dacă Majestatea-sa, ținând seama de serviciile dumitale și ascultând de îndemnul firii sale milostive, ar binevoi să-ți cruțe viața și ar porunci doar să-ți scoată amândoi ochii, după umila sa părere, s-ar face oarecum dreptate prin această măsură și toată lumea ar slăvi mărinimia împăratului, precum și generosul spirit de dreptate al celor care au cinstea de a fi sfetnicii săi. A mai spus că, de pe urma pierderii ochilor, puterea dumitale fizică n-ar avea de suferit și ai mai putea fi de folos Majestății-sale, că orbirea face să sporească curajul, pentru că ne ascunde primejdiile, că numai teama de a-ți pierde vederea te-a oprit să pornești și să aduci încoace și restul flotei vrăjmașe și că ar fi de ajuns pentru dumneata să vezi cu ochii miniștrilor, deoarece nici cei mai mari monarhi nu fac altfel.

Această propunere a fost primită cu cea mai mare dezaprobare de către întregul Consiliu. Bogolam, amiralul, și-a ieșit din sărite, și, sculându-se furios, a întrebat cum de a avut secretarul îndrăzneala să propună ca viața unui trădător să fie cruțată, când serviciile aduse de dumneata au constituit, dacă se ține seama de cele mai înalte rațiuni de stat, crimele cele mai grave; că dumneata, care ai fost în stare să stingi focul urinând în apartamentul Majestății-sale împărăteasa (lucru pe care l-a amintit cu scârbă), ai putea într-o bună zi să provoci o inundație prin aceleași mijloace, înecând întregul palat, și aceeași forță care ți-a permis să capturezi flota inamicului ți-ar putea sluji, cu prilejul primei nemulțumiri, s-o duci înapoi; că are motive temeinice să creadă că în adâncul inimii dumitale ești un Cap-Turtit, și cum trădarea, înainte de a se arăta în fapte, își face loc mai întâi în inimă, te-a acuzat de trădare pe acest temei și a stăruit să fii condamnat la moarte.

Vistiernicul a fost de aceeași părere; el a arătat în ce stare jalnică a ajuns tezaurul datorită cheltuielilor făcute cu întreținerea dumitale, cheltuieli care foarte curând vor deveni o povară greu de îndurat; că propunerea secretarului de a ți se scoate ochii, departe de a fi un fleac împotriva răului ce ne paște, va spori primejdia, căci e lucru știut că scoțând ochii unor păsări ele

mănâncă mai mult și se îngrașă mai repede; că preaslăvita sa Majestate și Consiliul, judecătorii dumitale, sunt în adâncul conștiinței lor convinși de vinovăția dumitale, ceea ce e de ajuns ca să fii condamnat la moarte, fără dovezile formale cerute de litera strictă a legii. Totuși, Majestatea-sa împăratul, opunându-se cu hotărâre pedepsei capitale, a binevoit să spună că, de vreme ce, după părerea Consiliului, pierderea ochilor este o pedeapsă prea ușoară, și s-ar putea aplica și alte pedepse mai târziu. Atunci, prietenul dumitale, secretarul, rugând cu umilință să fie ascultat din nou și răspunzând obiecțiilor vistiernicului cu privire la cheltuielile Majestății-sale făcute pentru întreținerea dumitale, a spus că Excelența-sa, ca unul ce dispune singur de veniturile împăratului, ar putea lesne înlătura acest rău, micșorându-ți treptat rația; din lipsă de hrană suficientă, dumneata vei slăbi, te vei ofili și-ți vei pierde pofta de mâncare, iar peste câteva luni te vei stinge de-a binelea. În felul acesta nici mirosul cadavrului dumitale nu va mai fi atât de primejdios pentru că trupul se va fi redus la jumătate, iar îndată după moartea dumitale, cinci-șase mii de supuși ar putea în două-trei zile să-ți taie carnea bucățele, să le încarce în căruțe și să le îngroape în regiuni îndepărtate, ca să împiedice izbucnirea unei molime, păstrând scheletul ca monument pentru posteritate.

Astfel, mulțumită marii prietenii a secretarului, toate s-au sfârșit cum nu se poate mai bine. S-a poruncit cu strășnicie ca planul acesta, de a fi lăsat să mori de foame încet-încet, să fie ținut în mare taină, dar sentința prin care se hotăra să și se scoată ochii a fost trecută în registre. Toți au fost de acord, afară de Bolgolam, amiralul, care, fiind omul împărătesei, era mereu ațâțat de Majestatea-sa să stăruie asupra condamnării dumitale la moarte, ea dușmănindu-te fără cruțare din pricina mijloacelor josnice și nelegiuite pe care le-ai folosit ca să stingi focul din apartamentele palatului.

Până în trei zile, prietenul dumitale, secretarul, va primi instrucțiuni să vină acasă la dumneata și să-ți citească actul de acuzare, apoi să-ți arate mărinimia și grația Majestății-sale și a Consiliului, care te-au condamnat numai la pierderea vederii, pedeapsă la care Majestatea-sa e încredințat că te vei supune recunoscător și plin de umilință. Douăzeci de chirurghi ai Majestății-sale vor fi de față, pentru ca operația să decurgă în bune condițiuni. Săgeți foarte ascuțite vor fi aruncate în globurile ochilor dumitale, în timp ce vei sta culcat pe pământ.

Las pe seama înțelepciunii dumitale măsurile ce urmează să le iei, iar pentru a nu da loc la bănuieli, trebuie să mă întorc neîntârziat, tot așa de tainic precum am venit."

Așa și făcu Excelența-sa, iar eu am rămas singur, ros de îndoieli și adânc tulburat. După ce curtea ordona executarea unei sentințe crude, care potolea ura monarhului sau răutatea vreunui favorit, exista un obicei introdus de împăratul actual și de miniștrii săi (foarte deosebit de obiceiurile de altădată, după cum am fost încredințat), potrivit căruia împăratul ținea întotdeauna o cuvântare în fața întregului Consiliu, vorbind despre marea sa îngăduință și bunătate ca de niște însușiri cunoscute și trâmbițate de lumea întreagă. Cuvântarea aceasta era publicată imediat în toată împărăția, dar nimic nu îngrozea mai mult poporul decât laudele aduse clemenței Majestății-sale, pentru că se știa că, cu cât se stăruia mai mult asupra acestor laude, cu atât pedeapsa era mai neomenoasă și osânditul mai nevinovat. În ceea ce mă privește, trebuie să mărturisesc, că,

deoarece nu fusesem hărăzit să devin curtean, nici prin naștere, nici prin educație, eram atât de nepriceput să judec lucrurile, încât n-am izbutit să descopăr clemența și mărinimia acestei sentințe, socotind-o (greșit, poate) mai curând aspră decât milostivă. De câteva ori m-am gândit să mă înfățișez la judecată, pentru că, deși nu puteam tăgădui faptele amintite de cele câteva articole, nădăjduiam totuși să mi se îndulcească pedeapsa. Cum în cursul vieții mele citisem multe procese de stat-care întotdeauna se terminau în felul dorit de judecători-îmi era teamă să mă bizui pe o hotărâre atât de primejdioasă, într-o situație atât de critică și împotriva unor dușmani atât de puternici. La un moment dat eram hotărât să opun rezistență, pentru că atâta timp cât eram în libertate, cu greu ar fi putut să-mi vină de hac toate forțele împărăției aceleia, și nimic n-ar fi fost mai lesne pentru mine decât să arunc cu pietre și să dărâm capitala; totuși am îndreptat cu scârbă astfel de gânduri, aducându-mi aminte de jurământul făcut împăratului, de favorurile de care mă bucurasem din partea lui și de înaltul titlu de *nardac* ce mi-l conferise. Pe de altă parte, nu mă deprinsesem încă îndeajuns de temeinic cu recunoștința curtenilor spre a mă încredința că asprimea Majestății-sale față de mine mă scutea de toate obligațiile din trecut. Până la urmă m-am oprit la o hotărâre pentru care voi fi probabil criticat întrucâtva, și nu pe nedrept, căci, mărturisesc, datorez păstrarea ochilor și, în consecință, libertatea mea, propriei mele nesăbuițe și lipsei de experiență; deoarece, dacă aș fi cunoscut atunci firea monarhilor și a miniștrilor (pe care am studiat-o mai târziu la multe alte curți), precum și felul în care îi tratau pe criminalii mai puțin periculoși decât mine, m-aș fi supus fără zăbavă și fără șovăire unei pedepse atât de ușoară. Împins însă de pripeala tinereții și având încuviințarea Majestății-sale împăratul de a face o vizită de curtoazie împăratului din Blefuscu, m-am folosit de acest prilej și, înainte să fi trecut trei zile, i-am trimis o scrisoare prietenului meu, secretarul, prin care îl înștiințam că luasem hotărârea de a pleca încă în dimineața aceea spre Blefuscu, potrivit cu permisiunea ce o căpătasem; și fără să mai aștept vreun răspuns, m-am îndreptat spre partea insulei unde se afla flota noastră. Am înhățat un vas mare de război și am legat un odgon de prova, apoi am ridicat ancorele, m-am dezbrăcat, mi-am pus în corabie hainele (împreună cu pătura pe care o purtam sub braț) și, trăgând nava după mine, am ajuns, când mergând prin apă, când înotând, în împărătescul port din Blefuscu, unde poporul mă aștepta de mult; aici mi s-au dat două călăuze care să mă ducă spre capitala țării, ce se numește tot Blefuscu. I-am ținut în mână pe cei doi însoțitori ai mei până am ajuns la vreo două sute de yarzi de porțile orașului, apoi i-am rugat să anunțe pe unul din secretari despre sosirea mea și să-i spună că aștept acolo ordinele Majestății-sale...După vreo oră am primit răspunsul că Majestatea-sa, însoțit de familia regală și de marii dregători, a ieșit în întâmpinarea mea. Am înaintat încă o sută de yarzi. Împăratul și suita descălecase, împărăteasa și doamnele se dădură jos din calești, fără ca eu să observ vreo urmă de teamă sau îngrijorare pe fețele lor.

M-am lungit la pământ ca să sărut mâna împăratului și a împărătesei. I-am spus Majestății-sale că am venit, potrivit făgăduielii mele și cu încuviințarea împăratului, stăpânul meu, pentru a avea cinstea să văd un monarh atât de puternic și pentru a-i oferi orice serviciu de care sunt capabil și care nu ar fi împotriva îndatoririlor ce le am față de împăratul meu; nu am

pomenit nici un cuvânt despre dizgrația în care căzusem, deoarece până în clipa aceea eu nu fusesem informat oficial și aveam tot dreptul să mă socotesc cu desăvârșire neștiutor; de asemenea nu aveam nici un temei să cred că împărăteasa va descoperi taina cât timp mă aflam în afara puterii lui; totuși m-am înșelat, după cum se dovedi în curând. Nu-l voi plictisi pe cititor cu descrierea amănunțită a primirii ce mi s-a făcut la această curte, întru totul pe măsura generozității unui monarh atât de mare, și nici asupra impasului în care m-am găsit neavând la îndemână o casă și un pat, fiind nevoit să dorm pe pământ, înfășurat în pătura mea.

CAPITOLUL VIII.

PRINTR-O ÎNTÂMPLARE FERICITĂ, AUTORUL GĂSEȘTE MIJLOCUL DE A PLECA DIN BLEFUSCU ȘI, DUPĂ CÂTEVA PERIPEȚII, SE ÎNAPOIAZĂ TEAFĂR ÎN PATRIA SA.

Trei zile după sosirea mea, ducându-mă din curiozitate pe coasta de nord-est a insulei, am văzut în larg, la vreo jumătate de leghe depărtare de țărm, ceva ce semăna cu o barcă răsturnată. Mi-am scos pantofii și ciorapii și, înaintând prin apă cam două-trei sute de yarzi, mi-am dat seama că obiectul se apropia datorită fluxului; și atunci am văzut limpede că era o barcă adevărată, azvârlită departe de corabie, după câte am bănuț, de vreo furtună. M-am înapoiat numaidecât în oraș și am rugat pe Majestatea-sa împăratul să-mi împrumute douăzeci din cele mai mari vase care-i mai rămăseseră după pierderea flotei, precum și trei mii de marinari, sub comanda viceamiralului său. Flota făcu un ocol în timp ce eu am pornit pe drumul cel mai scurt spre locul de pe coastă de unde văzusem prima oară barca. Între timp, fluxul o adusese și mai aproape. Toți marinarii aveau la ei frânghii, pe care eu le împletisem din mai multe funii de-ale lor pentru a fi mai rezistente. Când au sosit vasele, m-am desbrăcat și am mers prin apă până ce am ajuns cam la o sută de yarzi de barcă, de unde am fost silit să înot ca să ajung la ea. Marinarii mi-au aruncat capătul unei frânghii pe care-l prinsei de o gaură din prova bărcii, iar celălalt capăt de un vas de război. Mi-am dat seama însă că toată truda mea era zadarnică, deoarece neatingând fundul cu picioarele, nu puteam lucra mai departe. Am fost silit să înot în spatele bărcii și s-o împing, atunci când puteam, cu mâna; cum fluxul îmi era prielnic, am înaintat așa până când, ținându-mi bărbia ridicată, am dat cu picioarele de fund. M-am odihnit două-trei minute, apoi iar am împins barca, și tot așa până ce apa nu-mi mai trecu de subsuori. Terminându-se astfel treaba cea mai anevoioasă, am luat celelalte odgoane aflate pe unul din vase și le-am fixat mai întâi de barcă, apoi de nouă din corăbiile ce mă însoțeau. Vântul fiind prielnic, marinarii au remorcat și eu am împins până când am ajuns la patruzeci de yarzi de coastă; după ce fluxul a încetat, m-am dus până la barca și, ajutorul a două mii de oameni, toți cu odgoane și mașinării, am reușit s-o întorc cu fundul în sus, descoperind că nu avea decât stricăciuni neînsemnate.

Nu-l voi plictisi pe cititor, descriindu-i cum m-am necăjit când, cu ajutorul unor vâsle la care lucrasem zece zile, am încercat să-mi aduc barca în portul imperial Blefuscu, unde, la sosirea mea, s-a adunat o mare mulțime de oameni, cuprinși de uimire la vederea unui vas atât de uriaș. I-am spus împăratului că norocul mi-a scos în cale această barcă pentru a mă duce într-un loc de unde aș putea să mă întorc în patrie; l-am rugat pe Majestatea-sa să dea ordin să mi se pună la îndemână tot ce-mi trebuie spre a-mi echipa nava; totodată i-am cerut și încuviințarea de a pleca, lucru pe care l-am obținut, după ce, foarte curtenitor, a căutat să mă înduplece să rămân. În tot acest răstimp eram peste măsură de uluit că la curtea din Blefuscu nu se înfățișase încă nici un sol din partea împăratului meu. Mai târziu însă mi s-a dat să înțeleg în taină că Majestatea-sa, neputând să-și închipuie că eu aș ști cât de cât ceva despre

planurile sale, era încredințat că am plecat în Blefuscu, potrivit cu încuviințarea ce mi-o dăduse și despre care știa întreaga curte, numai pentru a-mi ține fagăduiala, urmând să mă înapoiez peste câteva zile, când ceremoniile de la curtea din Blefuscu vor fi luat sfârșit. În cele din urmă însă, îndelungata mea absență începu să-l supere pe suveran și, după ce se consultă cu vistiernicul și cu ceilalți uneltitori, un dregător fu trimis cu o copie a actului de acuzare împotriva mea. Solul avea instrucțiuni de a-i zugrăvi monarhului din Blefuscu „marea îngăduință a stăpânului său, care se mulțumea să mă pedepsească doar cu pierderea vederii”; să-i spună de asemenea “ că am fugit de judecată și dacă nu mă voi înapoia în două ore, mi se va lua titlul de *nardac* și voi fi declarat trădător”. Trimisul mai adăugă că „pentru menținerea păcii și prieteniei între cele două împărății, stăpânul său așteaptă ca fratele său din Blefuscu să poruncească să fiu trimis înapoi în Lilliput, legat de mâini și de picioare, spre a fi pedepsit ca trădător.”

Împăratul din Blefuscu, după ce se sfătui trei zile cu dregătorii săi, trimise un răspuns plin de curtenie și de scuze. El spunea că „fratele său știe că e cu neputință ca să fiu trimis legat; că, deși eu îl lăsasem fără flotă, îmi era totuși nespus de îndatorat pentru multe servicii aduse în legătură cu încheierea păcii. Că nu va trece mult și amândoi împărății vor răsufla ușurați, deoarece am găsit pe tărâm un vas uriaș care să mă poată duce în larg; că a dat ordin ca vasul să fie echipat cu ajutorul și sub îndrumarea mea și nădăjduia ca peste câteva săptămâni amândouă împărățiile să scape de năpastă.”

Trimisul se înapoie cu acest răspuns în Lilliput, iar monarhul în Blefuscu mi-a povestit după aceea tot ce s-a întâmplat, oferindu-mi totodată (în chipul cel mai confidențial) binevoitorul său sprijin dacă voi rămâne în serviciul său. Dar, cu toate că l-am crezut sincer când mi-a făcut această propunere, eram hotărât să nu mai încred în monarhi sau miștri, ori de câte ori puteam să mă feresc; de aceea, mulțumindu-i cum se cuvine pentru intențiile sale binevoitoare, l-am rugat cu umilință să mă ierte. I-am spus că, „de vreme ce soarta, bună sau rea, îmi scosese o barcă în cale, eram hotărât mai curând să înfrunt oceanul decât să fiu prilej de dihonie între doi monarhi atât de puternici”. N-aș putea spune că împăratul s-a arătat nemulțumit, ba, mai mult, din întâmplare am aflat ca era chiar foarte bucuros de hotărârea mea, ca de altfel cea mai mare parte dintre miniștrii săi. Toate acestea au făcut să-mi grăbesc întrucâtva plecarea, iar curtea, nerăbdătoare să se vadă odată scăpată, m-a ajutat cu dragă inimă. Cinci sute de lucrători, sub îndrumarea mea, s-au îndeletnicit cu confecționarea a două pânze pentru barcă, unind treisprezece fișii de pânză din cea mai tare. Eu m-am chinuit să fac funii și odgoane, împletind câte zece, douăzeci sau treizeci din cele mai groase și rezistente funii ale lor. Un pietroi, găsit pe coastă după îndelungate cercetări, mi-a slujit drept ancoră. Aveam la îndemână secul a trei sute de vaci ca să-mi ung barca, precum și pentru alte scopuri. După multă caznă am izbutit să dobor câțiva din cei mai mari copaci pentru a-mi face vâsle și catarge; iar constructorii de vase ai Majestății-sale m-au ajutat mult, netezindu-le după ce eu făcusem munca brută.

La vreo lună de zile, când totul fu gata, am trimis vorbă împăratului că-i aștept poruncile și că vreau să-mi iau rămas bun. Împăratul și familia imperială ieșiră din palat; eu m-am culcat pe burtă ca să-i sărut mâna, pe care monarhul

mi-a întins-o grațios; la fel a făcut și împărăteasa, și prinții. Majestatea-sa mi-a dăruit cincizeci de pungi cu câte două sute de *sprugi* fiecare, precum și portretul său în mărime naturală, pe care l-am băgat imediat în mânășă ca să-l feresc de stricăciuni. Ceremoniile prilejuite de plecarea mea au fost prea multe, ca să-l plictisesc pe cititor zugrăvindu-i-le.

Am încărcat barca cu carnea a o sută de boi și trei sute de oi, cu o cantitate corespunzătoare de pâine și băutură, precum și cu hrana pregătită de patru sute de bucătari. Am luat cu mine șase vaci și doi boi vii și un număr egal de oi și berbeci beci, cu gândul de a-i duce în țara mea și de a-i prăsi; iar pentru întreținerea lor aveam pe bord un mănunchi bunicel de fân și un săculeț cu grâu. Aș fi luat bucuros o duzină de locuitori, dar împăratul, de bună seamă, nu ar fi încuviințat așa ceva; și, în afară de faptul că mi s-au scotocit cu grijă buzunarele, Majestatea-sa mi-a cerut să-mi dau cuvântul de onoare că nu voi răpi nici un supus de al său, chiar dacă acesta ar dori să plece de bunăvoie și din proprie dorință.

După ce mi-am pregătit, așadar, lucrurile cum m-am priceput mai bine, am ridicat pânzele în a douăzeci și patra zi a lunii septembrie 1701, la șase dimineața, iar după ce am străbătut vreo patru leghe în direcția nord, vântul bătând dinspre spre sud-est, la șase seara am zărit o insulă mică la vreo jumătate de leghe înspre nord-vest. M-am îndreptat într-acolo și am aruncat ancora în partea mai adăpostită a insulei, care părea nelocuită. Am îmbucat câte ceva și m-am culcat. Am dormit dus, cel puțin șase ceasuri după câte bănuiesc, pentru că la două ore după ce m-am deșteptat a început să se lumineze de ziuă. Noaptea era senină. Mi-am luat gustarea de dimineață înainte de a răsări soarele, apoi am ridicat ancora pe un vânt prielnic și am plutit în aceeași direcție ca și în ajun, fiind îndrumat de busola pe care o aveam în buzunar. Intenția mea era să ajung, dacă se putea, la una din insulele despre care aveam motive să cred că se găsesc la nord-est de Țara Van Diemen. În ziua aceea nu am descoperit nimic, dar în cea următoare, pe trei după după-amiază, când, după calculele mele, străbătusem douăzeci și patru de leghe de la Blefuscu, am zărit o corabie plutind în direcția sud-est; eu mă îndreptam spre est. Am strigat și i-am făcut semne, dar nu am primit nici un răspuns; totuși mi-am dat seama că mă apropiam de ea, fiindcă vântul sufla mai încet. Am întins toate pânzele și peste o jumătate de oră cei de pe corabie m-au zărit; au înălțat un steag și au tras cu tunul. E greu să descriu bucuria ce m-a cuprins la gândul neașteptat că-mi voi revedea patria și pe cei dragi. Vasul și-a încetinit mersul și eu l-am abordat între cinci și șase seara, în ziua de douăzeci și șase septembrie; și mi-am simțit inima săltând de bucurie la vederea pavilionului englez. Mi-am vârat vacile și oile în buzunarele hainei și m-am urcat pe bord cu mica mea încărcătură de provizii. Era un vas englez de comerț care se întorcea din Japonia prin mările nordului și sudului; căpitanul John Biddel din Deptford, era un om foarte îndatoritor și un marinar neîntrecut. Ne găseam acum la 30 de grade latitudine sudică; pe bord se aflau vreo cincizeci de oameni, iar printre ei mi-a fost dat să întâlnesc un vechi prieten de al meu, Peter Williams, care m-a descris căpitanului în culori cât se poate de frumoase. Căpitanul m-a tratat cu bunăvoință și m-a rugat să-i spun de unde vin și unde vreau să mă duc. I-am povestit totul în câteva cuvinte, însă omul și-a închipuit că aiurez, și că primejdiile prin care trecusem mi-au tulburat mințile. Am scos atunci din

buzunar vitele și oile, iar căpitanul, după ce s-a minunat îndeajuns, s-a convins că-i spusese adevărul. I-am arătat apoi aurul pe care mi-l dăduse împăratul din Blefuscu, portretul în mărime naturală al Majestății-sale, precum și alte rarități din țara aceea. I-am dat două pungi de câte două sute de *sprugi* fiecare și i-am făgăduit că la sosirea în Anglia îi voi dăruia o vacă și o oaie gata să fete.

Nu-l voi plictisi pe cititor cu descrierea amănunțită a acestei călătorii, netulburată de nimic în cea mai mare parte a ei. Am ajuns la Downs la 13 aprilie 1702. Pe drum mi s-a întâmplat o singură nenorocire, și anume că șobolanii de pe vas mi-au mâncat o oaie; i-am găsit oasele într-o gaură, curățate de toată carnea, Celelalte animale le-am debarcat cu bine și le-am lăsat să pască pe o pajiște din Greenwich, unde s-au apucat să mănânce cu poftă iarba mătăsoasă, cu toate că mă temusem că n-o să le placă. Pe de altă parte, n-aș fi izbutit să le țin în viață de-a lungul unei călătorii atât de lungi, dacă îndatoritorul căpitan nu mi-ar fi dat o parte din biscuiții lui cei mai buni, care pisaiți și amestecați cu apă, au alcătuit hrana lor regulată. În scurtul timp cât am stat în Anglia, am realizat câștiguri frumoase arătând animalele multor persoane de vază, precum și altora; înainte de a întreprinde a doua călătorie, am constat că aceste soiuri s-au înmulțit considerabil, mai ales oile, ceea ce sper, va fi de mare folos fabricilor de lână, datorită fineței firului.

Nu am stat decât două luni cu soția și cu familia mea, pentru ca dorința nepotolită de a călători prin țări străine nu-mi da pace. I-am lăsat soției mele o mie cinci sute de lire și am instalat-o într-o casă frumoasă din *Redriff*. Restul capitalului l-am luat cu mine, parte în bani, parte în mărfuri, în speranța că-mi voi spori avutul. Unchiul meu John îmi dăruise o moșie lângă Eping, cu un venit de vreo treizeci de lire anual și am închiriat pe o perioadă îndelungată hanul "La taurul negru" din Fetter Lane, care îmi aducea încă o dată pe atât; așa că primejdia de a-mi lăsa familia pe drumuri fusese înlăturată. Fiul meu Johnny, botezat astfel după unchiul lui, urma la școală și era un copil sânguitor. Fiica mea Betty (care acum e măritată și are copii) învăța pe atunci să coasă. M-am despărțit de soție, băiat și fată, și unii și alții cu lacrimi în ochi, și m-am urcat pe bordul unui vas comercial de trei sute de tone, *Adventure*, cu destinația Surat, comandat de căpitanul John Nicholas din Liverpool. Dar descrierea acestei călătorii va fi cuprinsă în partea a doua a cărții mele.

Partea a doua
CĂLĂTORIA ÎN BROBDINGNAG

CAPITOLUL I.

DESCRIEREA UNEI FURTUNI NĂPRASNICE. O ȘALUPĂ FIIND TRIMISĂ SĂ ADUCĂ APĂ, AUTORUL SE ÎMBOARCĂ PE EA PENTRU A CERCETA ȚINUTUL. E LĂSAT PE ȚĂRM, CAPTURAT DE UNUL DIN BĂȘTINAȘII ȘI DUS ÎN CASA UNUI FERMIER. PRIMIREA FĂCUTĂ. CÂTEVA ÎNTÂMPLĂRI PRIN CARE TRECE. DESCRIEREA LOCUITORILOR.

Hărăzit prin firea și soarta mea unei vieți zbuciumate, după două luni de la întoarcere mi-am părăsit din nou patria și m-am îmbarcat la Down, cu destinația Surat, în a douăzecea zi a lunii iunie, anul 1702, pe Adventure, comandată de căpitanul John Nicholas, de fel din Cornwall. Vântul ne-a fost prielnic până când am ajuns la Capul Bunei Speranțe, unde am debarcat ca să reîmprospătăm provizia de apă de băut, dar, descoperind că vasul ia apă, am descărcat mărfurile pe țărm și am iernat acolo; și cum căpitanul s-a îmbolnăvit de friguri, n-am putut părăsi Capul Bunei Speranțe până la sfârșitul lui martie. Atunci am ridicat pânzele și am navigat în bune condițiuni până când am trecut prin strâmtoarea Madagascar; dar după ce am ajuns la nord de insulă, cam pe la cinci grade latitudine sudică, vânturile, care în mările acelea suflă cu aceeași tărie dinspre nord-vest de la începutul lui decembrie până la începutul lui mai, la 19 aprilie au început să bată mult mai violent și mai dinspre vest ca de obicei, vreme de douăzeci de zile în șir. În acest timp am fost împinși puțin spre coasta de est a insulelor Moluca, la vreo trei grade nord de Ecuator, după cum a constatat căpitanul nostru în urma calculelor făcute la 2 mai, când vântul încetă și un calm desăvârșit îi luă locul, fapt care pe mine m-a bucurat nespus. Căpitanul însă, cunoscând bine navigația pe mările acelea, ne-a sfătuit să ne pregătim a înfrunta o furtună, care, într-adevăr, se dezlănțui a doua zi, când începu să bată un vânt de la sud, numit musonul de sud.

Temându-ne că vântul s-ar putea înteți, am strâns pânza bompresului¹³ și ne-am pregătit să dăm jos trinca; și cum vântul bătea cu tot mai multă furie, am legat tunurile și am strâns arborele artimon. Cum vasul se afla departe în larg, am crezut că e mai bine să fugim din fața vântului decât să navigăm în derivă cu pânzele întinse sau stânse. Am redus trinca și am întins scota; timona era sub vânt și vasul se ținea bine. Am scos vela latină, dar pânza fiind ruptă, am dezvergat-o și am dus-o înăuntrul vasului. Furtuna se dezlănțuise năpraznic, ridicând valuri uriașe. Cu ajutorul unor parâme, am tras de mânerul timonei, ca să ușurăm munca cârmaciului. Nu am coborât arborele gtabier, ci am lăsat totul cu era, pentru că vasul se descurca mai bine navigând spre larg. Cum se potoli furtuna, am ridicat trinca și vela mare și am luat capa. Apoi am ridicat ronda, gabierul mare și gabierul mic. Vântul bătea dinspre sud-vest, împingându-ne spre est-nord-est. După ce am virat spre tribord, am molat brațele și balansinele; am brațat sub vânt, am brațat bulinele, le-am legat strâns, am tras

---

¹³ Swift parodiază manevrele pe timp de furtună; termenii marinărești sunt folosiți la întâmplare (n.t.)

murele sub vânt și vasul a început să gonească cu toate pânzele sus.

În timpul acestei furtuni, urmată de un vânt puternic dinspre vest-sud-est, am fost mânați, după calculele mele, vreo cinci sute de leghe spre est, încât nici cel mai bătrân marinar de pe bord n-ar fi fost în stare să ne spună în ce parte a lumii ne aflăm. Stăteam bine cu proviziile, vasul nu fusese avariat și echipajul era sănătos, dar sufeream cumplit de sete. Am socotit că e mai bine să urmăm aceeași direcție, decât să cârmim mai spre nord, ceea ce ne-ar fi putut duce înspre coasta de nord-vest a Marii Tartarii și Oceanul Înghețat.

În a șasesprezecea zi a lunii iunie 1703, băiatul care se cocoțase în vârful catargului descoperi un petic de pământ. La 17 iunie ne aflăm în fața unei insule mari sau a unui continent (nu ne puteam da seama); în partea de sud a țărmului se vedea o mică limbă de pământ înaintând în mare, precum și un golfuleț prea puțin adânc pentru un vas de mai bine de o sută de tone. Am ancorat la o depărtare de o leghe de golf, iar căpitanul trimise pe țărm o șalupă cu vreo zece oameni înarmați și prevăzuți cu vase pentru apă, în cazul când ar fi găsit. I-am cerut voie să-i însoțesc, ca să cercetez ținutul și să fac niscaiva descoperiri. După ce am debarcat, n-am văzut nici urmă de râu sau de izvor și nici picior de om. Marinarii noștri porniră să cutreiere țărmul doar-doar vor găsi apă de băut pe lângă mare, iar eu m-am dus singur în direcție opusă, cercetând ținutul acela pustiu și stâncos. Începusem să mă plictisesc și, nevăzând nimic care să-mi astâmpere curiozitatea, am luat-o agale înapoi către golf și cum marea se întindea nestingherită în fața ochilor mei, i-am văzut pe oamenii noștri în barcă și vâslind din răspuțeri înspre corabie. Era cât pe ce să strig, cu toate că ar fi fost zadarnic, când deodată, am zărit o făptură uriașă urmând cu repeziciune prin apă; apa nu-i ajungea decât până la genunchi și uriașul făcea niște pași uluitor de mari; cum însă oamenii noștri i-o luaseră înainte cu vreo jumătate de milă și în locul acela marea era presărată cu stânci ascuțite, monstrul nu reuși să ajungă barca. Toate acestea mi s-au povestit mai târziu, deoarece atunci n-am stat să văd cum se vor sfârși lucrurile, ci am rupt-o la fugă p unde venisem, cățărându-mă apoi pe coastele repezi ale unui deal, ceea ce mi-a îngăduit să am o vedere mai cuprinzătoare asupra ținutului. Tot pământul era cultivat, dar ceea ce m-a uimit în prima clipă a fost lungimea ierbii care, pe o întindere rezervată, pare-se, pentru fân, avea o înălțime de vreo douăzeci de picioare.

În cele din urmă am dat de ceea ce am socotit eu că este o șosea, deși localnicilor le slujea drept potecă printr-un lan de grâu. Am mers așa o bucată de vreme, dar n-am văzut mare lucru de o parte sau de cealaltă a drumului, căci era aproape de vremea secerișului și grâul se ridica la vreo patruzeci de picioare, pe puțin. Mi-a trebuit un ceas ca să ajung la capătul lanului, împrejmuit cu un gard, înalt de cel puțin o sută douăzeci de picioare; pomii, pe de altă parte, erau atât de uriași, încât nu puteam să-mi dau seama de înălțimea lor. Între un lan și celălalt se afla un pârleaz. Avea patru trepte și, în partea de sus, o piatră peste care trebuia să sari. Mi-a fost cu neputință să trec pârleazul, pentru că fiecare treaptă era înaltă de șase picioare, iar piatra de sus de vreo douăzeci. Mă căzneau să descopăr vreo spărtură în gard, când deodată am zărit în lanul vecin un localnic venind înspre pârleaz. Era cam tot atât de mare ca cel pe care-l văzusem urmărind barca în larg; cred că era înalt cât o clopotniță obișnuită și, după socotelile mele, făcea niște pași de zece yarzi. Cuprins de o

groază de nedescris, am fugit să mă ascund în grâu, de unde l-am văzut în vârful pârliazului, privind înapoi spre lanul din dreapta, și l-am auzit strigând cu glas mai răsunător decât o pâlnie de vorbit; dar zgomotul venea de la o înălțime atât de mare, încât la început am fost incredințat că e un tunet. Apoi, alte șapte namile se îndreptară spre el, cu seceră în mâini, fiecare seceră fiind cât șase coase de-ale noastre. Aceștia nu erau atât de bine îmbrăcați ca primul, părând a fi mai degrabă slugile sau argații lui, căci după ce le spuse câteva cuvinte, oamenii începură să seceră grâul din lanul unde mă aflam eu. Am căutat să mă țin cât mai departe de ei, dar mă mișcam anevoie, căci pe alocurea tulpinile de grâu nu erau nici la un picior depărtare unele de altele, așa încât de-abia reușeam să mă strecur printre ele. Totuși am reușit să înaintez, până când am ajuns într-o parte a câmpului unde grâul fusese culcat de ploaie și de vânt. De aci încolo n-am mai putut face un pas; tulpinile erau atât de încâlcite, încât mi-a fost cu neputință să mă furizez între ele, iar mustățile spicelor culcate erau atât de tari și ascuțite, încât îmi sfâșiau hainele și carnea. Totodată, de secerători nu mă mai despărțea nici o sută de yarzi. Trudit, abătut și cuprins de deznădejde, zăceam între două brazde, dorind din toată inima să mor. Mi-am căinat nemângâiata văduvă și bieții copii orfani și mi-am blestemat nebunia și încăpățânarea de a mă avânta într-o nouă călătorie, împotriva tuturor povețelor prietenilor și rudelor mele. În această stare de spirit, n-am putut să nu mă gândesc la Lilliput, țară ai cărei locuitori vedeau în mine un uriaș și unde cu o singură mână am fost în stare să trag după mine toată flota imperială și să fac toate isprăvile acelea care vor rămâne de-a pururi în cronicile împărăției, în timp ce posteritatea le va da cu greu crezare, deși le-au stat mărturie milioane de oameni. M-am întristat la gândul că s-ar putea să par tot atât de mic în ochii acestui popor ca și un lilliputan în ochii noștri. Mi-am spus, totuși, că asta ar fi ultima dintre nenorociri. Oare la ce mă puteam aștepta decât să fiu un simplu duminicat în gura celui dintâi dintre acești monștri care ar fi pus mâna pe mine? Filozofii au fără îndoială dreptate atunci când ne spun că nimic nu e mare sau mic decât prin comparație. Printr-un capriciu al sorții, s-ar putea prea bine ca lilliputanii să dea peste oameni tot atât de mici în raport cu ei, pe cât erau ei față de mine. Și cine știe dacă în vreun colț îndepărtat de lume, pe care nici noi încă nu l-am descoperit, n-or fi trăind poate făpturi și mai uriașe decât acest neam de uriași? Înfricoșat și amețit cum eram, mă lăsasem furat de astfel de gânduri, când, deodată, văzând pe unul din secerători doar la vreo zece yarzi de brazda unde mă aflam, mi-am dat seama că la următorul pas voi fi strivit sub piciorul lui sau tăiat în două de seceră. Așa se face că în clipa când era gata să pornească mai departe, am țipat ca din gură de șarpe; matahala făcu un pas înapoi și, iscodind locul jur împrejur cu privirea m-a descoperit în cele din urmă cum zăceam pe pământ. Stătu puțin în cumpănă ca unul care, prevăzător, caută să pună mâna pe o lighioană mică și primejdioasă, în așa fel încât aceasta să nu-l poată zgâria sau mușca, întocmai cum făceam și eu uneori în Anglia cu câte o nevăstuică. Într-un târziu se hotărî să mă apuce de mijloc, ținându-mă între arătător și degetul mare, și mă ridică până la trei yarzi în dreptul ochilor ca să mă poată cerceta mai bine. I-am ghicit gândul și am avut întâmplător atâta prezență de spirit, încât să nu mă zbat deloc în timp ce mă ținea în aer la mai bine de șaiszeci de picioare de la pământ, de teamă să nu-i lunec printre degete, deși mă strângea ca-ntr-un clește. Tot ce am îndrăznit să fac a fost

să-mi ridic ochii către soare, să-mi împreună mâinile într-un gest rugător și să rostesc câteva cuvinte cu o voce umilă și plângătoare, potrivit cu starea în care mă găseam, căci mă temeam să nu dea cu mine de pământ, așa cum facem noi de obicei cu orice jivină mică și scârboasă pe care vrem să o omorâm. Dar zodia mea norocoasă a vrut ca namilei să-i placă vocea și gesturile mele, așa că încep să se uite la mine ca la o ciudățenie, uimit peste măsură să mă audă rostind cuvinte articulate, măcar că nu înțelegea nimic. Între timp nu m-am mai putut opri să nu gem, să nu vărs câteva lacrimi și să nu-mi bălăbănesc capul într-o parte și-n alta, căutând să-l fac să priceapă cât de rău mă strângea în cele două degete ale sale. Păru că înțelege, pentru că, ridicându-și poalele hainei, mă așeză binișor înăuntru, apoi o luă la fugă spre stăpânul său, un fermier chivernisit, și care nu era altul decât făptura pe care o văzusem prima oară în lanul de grâu.

După ce servitorul îi povesti fermierului (așa am presupus eu din conversația lor) tot ce știa despre mine, fermierul luă un pai de mărimea unui baston și-mi ridică pulpana hainei, închipuindu-și, pesemne, că e un fel de învelitoare cu care mă înzestraseră natura. Suflă apoi și-mi dădu părul la o parte ca să mă vadă mai bine la față. Îi chemă pe cosăși la el și-i întrebă (după cum am aflat mai târziu) dacă au mai văzut pe câmp vreo făptură care să semene cu mine, apoi mă așeză jos, încetișor, în patru labe. Eu m-am ridicat însă imediat în picioare și am început să mă plimb înapoi și încolo, ca să-i fac să priceapă că n-am de gând să fug. Cât despre uriași, s-au așezat cu toții roată în jurul meu spre a-mi urmări mai bine mișcările. Eu mi-am scos pălăria și am făcut o plecăciune adâncă în fața fermierului. Am îngenunchiat, mi-am ridicat ochii și mâinile și am rostit mai multe cuvinte, cât am putut de tare; am scos apoi o pungă cu aur din buzunar și i-am întins-o plin de umilință. El o luă în podul palmei, o duse aproape de ochi ca să vadă ce este, apoi o întoarse de câteva ori pe o parte și pe alta cu vârful unui bold (pe care-l scoase din mânecă), dar tot nu se dumeri. Atunci i-am făcut semn să-și pună mâna pe pământ; am luat punga și, deschizând-o, i-am răsturnat tot aurul în palmă. Erau șase monede spaniole a câte patru pistoli fiecare, în afară de vreo douăzeci-treizeci de monede mai mici. L-am văzut umezindu-și vârful degetului mic cu limba și ridicând una din monedele cele mai mari, apoi alta; dar părea că nu înțelege deloc ce sunt. Îmi făcu apoi semn să le pun înapoi în pungă și să vâr punga în buzunar, ceea ce până la urmă am socotit că e bine să fac, după ce i-am oferit-o de mai multe ori.

Între timp, fermierul se convinse că trebuie să fiu o creatură rațională. Îmi vorbi în mai multe rânduri, dar vocea lui îmi spărgea urechile ca vuietul unei mori de apă; totuși, cuvintele-i erau destul de articulate. I-am răspuns strigând în mai multe limbi, iar el și-a aplecat de câteva ori urechea până la doi yarzi de mine; totul a fost însă în zadar, căci nu ne puteam înțelege defel unul cu altul. Își trimise oamenii înapoi la lucru, iar el, scoțându-și batista din buzunar, o împătură în două și o așternu în palma stângă pe care o puse pe pământ, făcându-mi semne să pășesc în palmă — nimic mai lesne, deoarece mâna lui nu era mai groasă de un picior. Am socotit că e de datoria mea să-l ascult și, de teamă să nu cad, m-am lungit pe batistă; m-a înfășurat, pentru mai multă siguranță, până peste cap și în felul acesta m-a dus la el acasă. Acolo a strigat-o pe nevastă-sa și m-a arătat; ea însă a scos un țipăt și a dat să fugă,

așa cum fac femeile în Anglia la vederea unei broaște râioase sau a unui păianjen. Totuși, după ce a văzut cum mă port și cum ascult de semnele pe care mi le făcea bărbatul ei, s-a liniștit repede și, încetul cu încetul, m-a îndrăgit foarte mult.

Era vremea amiezii și un servitor aduse prânzul – un singur fel de mâncare cu carne (potrivit cu viața simplă a unui țăran), într-o strachină de vreo douăzeci și patru de picioare diametru. În odaie se aflau fermierul și soția lui, trei copii și o bunică bătrână. După ce s-au așezat să mănânce, fermierul m-a pus pe masă la o oarecare depărtare de el; masa era înaltă de treizeci de picioare. Nu mai puteam de frică și mă țineam cât mai departe de margine, de teamă să nu cad. Soția fermierului tăie câteva felioare subțiri dintr-o bucată de carne, apoi farâmița puțină pâine într-o strachină de lemn și-mi puse totul dinainte. I-am făcut o plecăciune adâncă, mi-am scos cuțitul și furculița și am început să mănânc, în hazul tuturor. Stăpâna trimise servitoarea după o ceșcuță, care avea vreo doi galoni¹⁴, și o umplu cu băutura; am ridicat vasul anevoie, cu amândouă mâinile, și, în chipul cel mai respectuos, am băut în sănătatea stăpânei, rostind cuvintele în englezește cât am putut de tare, ceea ce îi făcu pe toți să râdă cu atâta poftă, încât aproape mă asurziră. Băutura avea gust de cidru slab și era destul de plăcută. Apoi stăpânul îmi făcu semn să mă apropiu de Farfuria lui, dar în timp ce mergeam pe masă, mereu cu frica în oase — cum cititorul poate prea bine să-și dea seama — m-am împiedicat de o coajă de pâine și am căzut cu fața-n jos, fără ca totuși să mă rănesc. M-am sculat îndată și, văzând că bieții oameni sunt foarte îngrijorați, mi-am luat pălăria (pe care, ca o persoană binecrescută, o țineam sub braț), și, fluturând-o pe deasupra capului, am strigat de trei ori ura ca să le arăt că nu mi s-a întâmplat nimic grav. În timp ce mă îndreptam către stăpânul meu (așa îi voi spune de acum înainte), fiul lui cel mai mic, care ședea lângă el, un ștregar de vreo zece ani, mă apucă de picioare și mă ținu atârnat în aer atât de sus, încât începui să tremur din toate măduarele; taică-său mă smulse din mâinile lui și-i trase peste obrazul stâng o palmă ce ar fi culcat la pământ un escadron de cavaleriști europeni, poruncindu-i să plece de la masă. Temându-mă însă că băiatul ar putea să prindă pică pe mine și amintindu-mi cât de răi sunt băieții noștri cu vrăbiile, iepurii de casă, pisicuțele și căteii, am căzut în genunchi și, arătând spre băiat, l-am făcut pe stăpânul meu să înțeleagă că doresc ca fiul lui să fie iertat. Tatăl încuviință și băiatul își reluă locul; eu m-am dus și i-am sărutat mâna copilului, iar tatăl i-a luat-o și l-a făcut să mă mângâie cu ea.

Pe la mijlocul mesei, pisica favorită a stăpânei mele îi sări în poală. Am auzit în spatele meu un zgomot ca acela făcut de vreo zece torcătoare și, întorcând capul, am văzut că nu era decât pisica — pasămite, torcea. Pisica aceasta era de trei ori mai mare decât un bou, după cât am socotit eu cercetându-i capul și una din labe în timp ce stăpâna ei o hrănea și o mângâia. Înfățișarea feroasă a animalului m-a umplut de groază, deși stăteam în celălalt capăt al mesei, la o distanță cam de vreo cincizeci de picioare, și deși stăpâna o ținea strâns ca nu cumva să sară și să mă înhațe în gheare. Din fericire nu era nici o primejdie, căci pisica nu mă băga câtuși de puțin în seamă, nici chiar atunci când stăpânul meu mă așeză la trei yarzi de ea. Și cum mi se spusese

---

¹⁴ 1 galon=4,54 l (n.t.)

întotdeauna și știam și eu din experiența călătoriilor mele că a fugi din fața unui animal fioros sau a-i arăta că ți-e frică înseamnă să-l faci negreșit să te urmărească sau să se repeadă la tine, am hotărât să nu trădez nici un fel de îngrijorare în această periculoasă situație. Curajos, m-am plimbat de cincisăse ori chiar pe sub nasul lighioanei și m-am apropiat la o jumătate de yard de ea; pisica se dădu înapoi, ca și cum i-ar fi fost frică de mine. De câini mă temeam mai puțin, măcar că în odaie intrară vreo trei, patru, cum se întâmplă de obicei în casele fermierilor; unul din ei era un dulău mare cât patru elefanți, iar altul, un ogar, ceva mai înalt decât dulăul, dar nu atât de voinic.

Când prânzul era pe sfârșite, întră în odaie doica, cu un copil de un an în brațe. De îndată ce mă zări, țâncul, crezând ca sunt o jucărie, începu să scâncească așa de tare în legea lui, încât s-ar fi auzit de la Podul Londrei la Chelsea¹⁵. Maică-sa căuta să-i intre în voie; mă luă de pe masă și mă arătă copilului, care, înșfacându-mă îndată de mijloc, îmi vârî capul în gură. Am început să urlu atât de tare, încât mititelul se sperie și-mi dădu drumul; cu siguranță mi-aș fi rupt gâtul dacă maică-sa nu m-ar fi prins în șorț. Pentru a potoli copilul, doica scutură o zornăitoare—un vas cu câteva pietre înăuntru și prins cu un odgon de mijlocul copilului; dar totul fu în zadar, așa că se văzu nevoită să recurgă la ultimul remediu, dându-i să sugă.

Îmi amintesc că pe când mă aflam în Lilliput, tenul omuleților acelora îmi părea cel mai frumos din lume; și discutând acest subiect cu un cărturar de-al lor — un prieten intim al meu — acesta îmi spuse că fața mea părea mult mai frumoasă și mai netedă când mă privea de jos decât când îl luam în mână și-l apropiam de obraz; mi-a mărturisit că la început priveliștea i s-a părut dezgustătoare. Îmi spuse că în pielea mea se văd ditai găuri, că firele din barbă sunt de zece ori mai groase decât țepii unui mistreț, iar obrazul are culori diferite, lucru foarte neplăcut la vedere, deși, după părerea mea — să-mi fie îngăduit s-o spun - sunt la fel de blond ca cei mai mulți bărbați din țara mea și, în ciuda călătoriilor, prea puțin ars de soare. Pe de altă parte, aducând vorba despre doamnele de la curtea împăratului, prietenul avea obiceiul să-mi spună că una are pistrui, alta o gură prea mare, alta un nas prea gros, în timp ce eu nu vedeam nimic din toate astea. Recunosc că observația lui era perfect adevărată și nu am amintit-o de la început, întrucât mi-a fost teamă ca cititorul să nu-și închipuie că uriașii aceia erau de-a dreptul pociți. Adevărul e că erau un neam de oameni frumoși; mai ales trăsăturile stăpânului meu, un simplu fermier doar, mi se păreau foarte bine proporționate când îl priveam de la o distanță de șaiszeci de picioare.

Îndată ce se sculă de la masă, stăpânul se duse la argați și, după câte mi-am putut da seama din glasul și gesturile sale, îi ceru cu strășnicie nevستی-si să aibă grijă de mine. Eram foarte obosit și picam de somn; văzând aceasta, stăpâna m-a culcat chiar în patul ei și m-a acoperit cu o batistă albă și curată, dar mai mare și mai aspră decât vela mare a unui vas de război.

Am dormit vreo două ore și am visat că sunt acasă cu soția și copiii mei, ceea ce mi-a sporit și mai mult amărăciunea când m-am deșteptat și m-am văzut singur într-o încăpere nesfârșită, lată de vreo două-trei sute de yarzi și înaltă de vreo două sute, culcat într-un pat, lat și el de douăzeci de yarzi.

---

¹⁵ Distanța între cele două puncte indicate de autor este aproximativ de 10 Km (n.t.)

Stăpâna se dusesse să-și vadă de ale gospodăriei, închizându-mă în casă. Patul era la opt yarzi deasupra dușumelei. O nevoie firească îmi dădea ghes să mă cobor. Nu îndrăzneam să strig, și chiar dacă aș fi strigat, ar fi fost în zadar cu glasul meu și la o distanță atât de mare ca aceea dintre camera unde mă aflam și bucătăria unde era familia fermierului. Între timp, doi șobolani se cățarau pe perdele și începură să alerge prin pat de colo până colo, cu nările dilatate. Unul din ei se apropie de fața mea, așa că m-am sculat îngrozit și mi-am scos pumnalul ca să mă apăr. Scârboasele lighioane avură îndrăzneala să mă atace din amândouă părțile, iar una din ele dădu să mă înhațe de guler cu labelle din față; din fericire i-am spintecat burta înainte de a-mi putea face un rău. Șobolanul se prăvăli la picioarele mele, iar celălalt, văzând soarta tovarășului său, o luă la sănătoasa, nu însă fără a se alege cu o rană în spinare pe care i-am făcut-o în timp ce o tulea; fugind lăsa dâre de sânge în urma lui. După această ispravă, am început să mă plimb încolo și-ncoace pe pat, ca să-mi vin în fire. Jivinele acestea erau de mărimea unui zăvod, dar mult mai sprintene și mai fioroase. Dacă înainte de a adormi mi-aș fi scos cingătoarea, aș fi fost cu siguranță sfâșiat în bucăți și mâncat. Am măsurat coada șobolanului ucis și am constat că avea doi yarzi fără o incie; dar mi s-a-ntors stomacul pe dos când m-am gândit să dau leșul jos din pat, unde zăcea sângerând întruna. Văzând că tot mai are un dram de viață într-însul, l-am omorât tăindu-i beregata.

Nu trecu mult și în cameră intră stăpâna, care, văzându-mă plin de sânge, alergă spre mine și mă luă în mână. Am arătat spre șobolanul mort, zâmbind și facând fel de fel de semne ca să priceapă că sunt viu și nevătămat; ea se bucură nespun de mult și chemă servitoarea să ia cu un vătrai lighioana ucisă și s-o arunce afară pe fereastră. Mă așeză apoi pe masă, iar eu îi arătai pumnalul plin de sânge, pe care, după ce l-am șters cu poalele hainei, l-am vârat în teacă. Cum trebuia să fac neapărat ceva, ce altul n-ar fi putut face în locul meu, m-am căznit în fel și chip să-i dau stăpânei mele a înțelege că vreau să fiu pus jos, pe podea; după ce mi-a îndeplinit rugămintea, rușinea m-a împiedicat să-mi trădez gândurile, așa că m-am mulțumit să arăt înspre ușă, facând mai multe plecăciuni. Cu multă greutate, buna femeie își dădu în sfârșit seama ce vreau și, luându-mă în mână, mă duse în grădină, unde mă așeză jos. M-am depărtat cam la vreo două sute de yarzi și, facându-i semn să nu se uite la mine sau să mă urmeze, m-am ascuns între două frunze de măcriș și acolo mi-am făcut nevoile.

Nădăjduiesc că cititorul binevoitor mă va ierta pentru că stărui asupra acestor amănunte și a altora asemănătoare care, oricât de neînsemnate ar putea să pară în ochii celor de rând, vor ajuta fără îndoială, unui filozof să-și lărgescă orizontul și să-și îmbogățească imaginația, folosindu-le spre binele vieții publice și private, ceea ce a fost singura mea țintă când m-am gândit să înfățișez lumii descrierea acestei călătorii și a altora: totdeauna m-am străduit să zugrăvesc doar adevărul adevărat, fără zorzoane de stil. Tot ce mi s-a întâmplat în această călătorie a făcut o impresie atât de puternică asupra mea și atât de adânc mi s-a întipărit în minte, încât atunci când am încredințat hârtiei peripețiile mele nu am scăpat un fapt important. Totuși, la o revizie atentă, am scos câteva pasaje de mai mică însemnătate care se aflau în prima formă a lucrării, de teamă să nu fiu socotit plictisitor sau chițibușar – lucru de care călătorii sunt adesea învinuiți, și poate pe bună dreptate.

CAPITOLUL II.

DESCRIEREA FIICEI FERMIERULUI. AUTORUL E DUS LA TÂRG ÎNTR-UN ORAȘ, APOI ÎN CAPITALĂ. AMĂNUNTE ASUPRA CĂLĂTORIEI.

Micuța fiică a stăpânei mele, o copilă de nouă ani, era înzestrată pentru vârsta ei, foarte pricepută în a mânui acul și meșteră când era vorba să-și înfeșe păpușa. Mama și fata s-au sfătuit cât s-au sfătuit, apoi mi-au făcut un culcuș în leagănul păpușii; leagănul a fost așezat într-un sertar mic al scrinului, și sertarul pus pe o poliță, de teama șobolanilor. Acesta mi-a fost patul tot timpul cât am stat la ei; treptat-treptat mi l-am făcut mai comod, pe măsură ce le-am deprins limba și mi-am putut exprima dorințele.

Fetița era atât de îndemnatică, încât, după ce mi-am scos hainele de vreo două ori în fața ei, a putut să mă îmbrace și să mă dezbrace, cu toate că nu o supăram cu asemenea treabă atunci când mă lăsa să fac și una și alta singur. Mi-a cusut șapte cămăși și alte câteva rufe, din cel mai fin material pe care l-a putut găsi și care era mai aspru ca pânza de sac. Ea, cu mâinile ei, îmi spăla întotdeauna rufele și tot ea mi-a fost și profesoară, căci m-a învățat limba lor. Când arătam vreun lucru, îmi spunea cum se cheamă, astfel că în câteva zile am putut să cer tot ce am dorit. Era destul de scundă pentru vârsta ei — cam de vreo patruzeci de picioare și avea o inimă foarte bună. M-a botezat *Grildrig*, nume pe care l-a adoptat și familia, apoi toată țara. Cuvântul exprima ceea ce latinii numesc *nanunculus*, italienii *homunculetino* și englezii *mannikin*¹⁶. Acestei fetițe îi datorez în primul rând faptul că am scăpat cu viață în țara aceea; căci nu ne-am despărțit o singură dată cât am stat acolo. Eu îi spuneam *Glumdalclitch* sau mica dădacă, și m-aș face vinovat de adâncă nerecunoștință dacă nu aș aminti cu cinstea cuvenită grija și dragostea ei pentru mine, pe care aș dori din toată inima să le pot răsplăti așa cum merită, în loc să fiu unealta nevinovată, dar nenorocită, a dizgrației ei, după cum am prea multe motive să mă tem că am fost.

Prin vecini se aflase și se vorbea că stăpânul meu a găsit pe câmp un animal ciudat cam de mărimea unui *splancnuck*, dar încolo semănând întru totul cu o ființă omenească; că acest animal imită omul în toate acțiunile lui, că vorbește, după cât se pare, într-o limbă ciudată, că a și învățat mai multe cuvinte de ale lor, că umblă în două picioare, că e blând și potolit, vine când e chemat, face ce i se spune, are mădularele cele mai gingașe din lume, și un obraz mai frumos decât o copilă de viță nobilă în vârstă de trei ani. Un alt fermier, care locuia nu departe și era bun prieten cu stăpânul meu, îi făcu o vizită ca să afle adevărul cu privire la zvonurile acestea. M-au adus îndată și m-au așezat pe o masă, unde am început să umblu de colo-colo după cum mi s-a poruncit, mi-am scos pumnalul, l-am pus la loc, i-am făcut o plecăciune musafirului stăpânului meu, l-am întrebat în limba lui ce mai face și i-am urat „bine ai venit”, întocmai cum mă învățase mica mea dădacă. Deoarece omul era bătrân și avea vederea slabă, și-a pus ochelarii ca să mă vadă mai bine, lucru la

---

¹⁶ Omuleț (n.t.)

care eu nu m-am putut stăpâni să nu râd cu hohote, pentru că ochii lui erau aidoma lunii pe care aş fi văzut-o prin două ferestre deodată. Ai casei, ghicind pricina veseliei mele, au început şi ei să râdă, ceea ce îl făcu pe ghiuj să se supere şi să-şi iasă din fire. Trecea drept un calic fără seamăn. Şi nu mă îndoiesc că era adevărat, deoarece, spre nenorocirea mea, i-a dat o povaţă blestemată stăpânului meu, şi anume să mă arate ca pe o altă minunăţie într-o zi de târg în oraşul vecin — o jumătate de oră de mers călare (cam la vreo douăzeci şi două de mile de casa noastră). Am bănuit eu că se pune la cale ceva rău când l-am văzut pe stăpân şi pe prietenul lui tot şoptindu-şi ceva unul altuia şi arătând din când când spre mine; de frică ce mi-era, mi-am închipuit c-am auzit şi am înţeles câteva din cuvintele lor. A doua zi dimineaţă însă, Glumdalclitch, mica mea dădacă, îmi povesti tot ce izbutise ea să afle prin şiretlicuri de la maică-sa. Biata copilă mă luă la pieptul ei şi începu să plângă de ruşine şi durere. Se temea ca oamenii aceia grosolani să nu-mi facă vreun rău, să mă strivească sau să-mi rupă vreun mădular luându-mă în mâinile lor.

Ea îşi dăduse seama cât de modest eram din fire, cât de mult ţineam la cinstea mea, şi nu-i fu greu să-şi închipuie ce ocară ar fi fost pentru mine să fiu arătat la bâlci, pentru bani, mulţimii. Spunea că maică-sa şi taică-său i-au făgăduit ca Grildrig să fie al ei; acum însă vedea ea bine că vor s-o înşele ca şi anul trecut când i-au dăruit un miel, dar de îndată ce mielul s-a îngrăşat, l-au vândut unui măcelar. În ceea ce mă priveşte, mărturisesc cinstit că eram mai puţin îngrijorat decât dădaca mea. Nutream orbeşte speranţa, care de altfel nu m-a părăsit niciodată, că într-o bună zi îmi voi recăştiga libertatea. Cât despre ocară de a fi dus de colo până colo în chip de monstru, mă socoteam cu totul străin în ţara aceea şi-mi închipuiam că nimeni nu m-ar putea învinui pentru o astfel de năpastă, dacă m-aş întoarce vreodată în Anglia; căci însuşi regele Marii Britanii, de-ar fi fost în locul meu, n-ar fi avut încotro şi s-ar fi supus acestei năpaste.

În prima zi de târg, stăpânul meu, ascultând de povaţa prietenului, m-a dus într-o cutie în oraşul învecinat, luând-o cu el şi pe Glumdalclitch, dădaca mea, pe care o aşeză pe-o pernă în spatele şei. Cutia era închisă din toate părţile şi avea o uşă prin care puteam intra şi ieşi, precum şi câteva găuri făcute cu burghiul ca să intre aerul. Fetiţa avusese grijă să pună înăuntru plapuma păpuşii, ca să am pe ce să mă întind. Totuşi am fost grozav de zgâlţâit şi de zdruncinat în timpul călătoriei, deşi a ţinut numai o jumătate de oră; calul făcea nişte paşi de patruzeci de picioare şi sărea aşa de sus, că hurducăturile semănau cu tangajul şi ruliul unei corăbii pe o vijelie cumplită, atât numai că erau mult mai dese. Drumul a fost ceva mai lung decât de la Londra la Sf. Albans¹⁷. Stăpânul meu trase la hanul unde poposea de obicei şi, după ce stătu puţin de vorbă cu hangiul şi făcu unele pregătiri necesare, tocmi un *grulturd* sau crainic să dea de veste prin tot oraşul că la hanul „Vulturul verde” poate fi văzută o fiinţă ciudată, nu mai mare de un *splacnuck* (un animal de prin partea locului, foarte frumos şi lung e vreo şase picioare), semănând întru totul cu o fiinţă omenească şi care are puterea să articuleze mai multe cuvinte şi să facă fel de fel de giumbuşlucuri.

Am fost pus pe o masă în odaia cea mare a hanului — să tot fi avut vreo

---

¹⁷ Aproximativ 30 Km (n.t.)

trei sute de picioare pătrate. Mica mea dădăcă stătea pe un scăunaș, jos, lângă mine, și avea grijă să-mi spună ce trebuie să fac. Stăpânul meu, ca să preîntâmpine îmbulzeala, nu lăsa înăuntru mai mult de treizeci e persoane. M-am plimbat pe masă după cum mi-a cerut fetița; apoi tot ea mi-a pus întrebări pe măsura cunoștințelor mele, la care eu îi răspundeam cât puteam de tare. M-am îndreptat de mai multe ori către cei de față, am făcut plecăciuni și le-am spus „bine ați venit” și alte câteva cuvinte pe care le învățasem. Am ridicat un degetar plin cu băutură, dat de Glumdalclitch în chip de pahar, și am băut în sănătatea lor. Mi-am scos pumnalul și l-am fluturat prin aer, cum fac spadasinii în Anglia. Dădăca mea îmi dădu un pai pe care-l mânuii ca pe o sulică, întrucât învățasem această artă în tinerețe. Douăsprezece grupuri de spectatori s-au perindat în ziua aceea prin fața mea și tot de atâtea ori am fost silit să repet aceleași caraghioslăcuri, până când am simțit că-s mort de oboseală și de silă. Cei care mă văzuseră povesteau Jucruri atât de minunate despre mine, încât oamenii erau gata-gata să dărâme ușile ca să intre. Gândindu-se la propriul lui folos, stăpânul nu lăsa pe nimeni să pună mâna pe mine afară de dădăca mea și, pentru a preîntâmpina orice primejdie, în jurul mesei au fost așezate bănci la o distanță de la care nu mă putea atinge nimeni. Totuși, un nenorocit de școlar mă ținti cu o alună care era cât pe ce să mă lovească; o aruncase cu atâta putere, încât fără îndoială mi-ar fi turtit țeasta, aluna fiind mare cât un dovleac. Am avut însă mulțumirea să-l văd pe ștregar bătut măr și dat afară din cameră.

Stăpânul meu dădu de veste că mă va arăta din nou în viitoarea zi de târg. Între timp îmi pregăti un mijloc de transport mai potrivit, și n-a făcut rău, căci eram atât de obosit după drum și după ce-i distrasem pe oameni opt ceasuri în șir, că de-abia mă mai puteam ține pe picioare sau îngăima o vorbă. Mi-au trebuit nu mai puțin de trei zile ca să-mi revin; și ca să n-am pic de odihnă nici acasă, toți cetățenii din ținutul învecinat, până la o sută de mile jur împrejur, auzind de faima mea, veniră să mă vadă în casa stăpânului. Nu cred să fi fost mai puțin de treizeci de oameni, cu nevestele și copiii lor (țara are o populație foarte deasă), și ori de câte ori mă arăta cuiva, stăpânul meu cerea un preț ca și cum odaia ar fi fost ticsită de lume, chiar dacă de față era o singură familie; așa că o bucată de vreme, deși nu m-au mai dus la târg, n-am avut răgaz în nici o zi a săptămânii (afară de miercuri, care e ziua lor de odihnă).

Stăpânul meu, dându-și seama că s-ar putea îmbogăți de pe urma mea, luă hotărârea să mă poarte prin cele mai mari orașe ale țării. Așadar, după ce pregăti toate cele trebuincioase pentru o călătorie îndelungată și puse la punct rosturile gospodăriei, își luă rămas bun de la nevastă-sa și la 17 august 1703, cam două luni de la sosirea mea, pornirăm spre capitala țării, situată în inima împărăției, la vreo trei mii de mile departe de casa noastră. Stăpânul meu o așeză pe Glumdalclitch pe cal, la spatele lui. Ea mă ținea în poală, într-o cutie pe care și-o legase de mijloc. Fetița captușise cutia cu stofa cea mai moale pe care o putuse găsi, așternuse pe jos pătura, pusese înăuntru pătuțul păpușii, îmi făcuse rost de rufărie și cele trebuincioase, pregătind totul cum se pricepuse mai bine. Nu eram însoțit decât de un băiat de-al casei, care călărea în urma noastră, ducând bagajele.

Planul stăpânului meu era să mă arate în toate orașele din drum și chiar să se abată într-o parte sau alta cu cincizeci sau o sută de mile, spre orice sat

sau conac unde nădăjduia să găsească mușterii. Călătoria nu a fost anevoioasă, pentru că făceam între o sută patruzeci și o sută șizeci de mile pe zi; Glumdalclitch, cu gând să mă cruțe, se plângea întruna că a obosit-o trapul calului! Când o rugam, mă scotea din cutie ca să mai respir puțin și să-mi arate țara, dar mă ținea mereu legat cu o curelușă. Am trecut peste cinci sau șase râuri, cu mult mai late și mai adânci decât Nilul sau Gangele, și aproape că n-am întâlnit vreun pârâiaș atât de mic cum e Tamisa sub Podul Londrei. Călătoria noastră a ținut zece săptămâni și am fost arătat în optsprezece mari orașe, în nenumărate sate și case particulare.

La 26 octombrie am sosit în capitală, numită în limba lor *Lorbrulgrud* sau Mândria Universului. Stăpânul meu închirie o casă pe strada principală a orașului, nu departe de palatul regal, punând ca de obicei afișe care descriau întocmai persoana și talentele mele. Locuința aceasta avea o cameră mare, lată cam de vreo trei-patru sute de picioare. Stăpânul făcu rost de o masă cu un diametru de 60 de picioare, pe care urma să-mi joc rolul, și o îngrădi jur împrejur, la o distanță de trei picioare de la margine, cu un gard având aceeași înălțime, ca nu cumva să cad. Eram arătat oamenilor de zece ori pe zi, spre uimirea și mulțumirea tuturor. Acum puteam vorbi limba destul de bine și înțelegeam perfect orice cuvânt care-mi era adresat. Pe lângă aceasta, învățasem alfabetul lor și uneori izbuteam chiar să descifrez o propozițiune, două, căci Glumdalclitch îmi fusese dăscăliță atât acasă, cât și în ceasurile de răgaz din timpul călătoriei noastre. În buzunar, ea purta o cărticică, nu cu mult mai mare decât Atlasul lui Samson. Era un tratat obișnuit pentru folosința tinerelor fete, în care se vorbea pe scurt despre religia țării lor. Cu ajutorul acestui manual, ea m-a învățat literele, tălmăcindu-mi cuvintele.

CAPITOLUL III.

AUTORUL ESTE CHEMAT LA CURTE. REGINA ÎL CUMPĂRĂ DE LA STĂPÂNUL SĂU, FERMIERUL, ȘI ÎL PREZINTĂ REGELUI. DISCUTĂ CU MARI ÎNVĂȚAȚI AI MAJESTĂȚII-SALE. AUTORULUI I SE DĂ UN APARTAMENT LA CURTE. SE BUCURĂ DE ÎNALTA FAVOARE A REGINEI. APĂRĂ ONOAREA ȚĂRII SALE. CERTURILE LUI CU PITICUL REGINEI.

Truda la care eram supus zi de zi pricinui în câteva săptămâni o schimbare serioasă în starea sănătății mele. Cu cât stăpânul meu câștiga mai mult de pe urma mea, cu atât devenea mai nesățios. Îmi pierdusem cu totul pofta de mâncare și ajunsese un adevărat schelet. Văzând aceasta și făcându-și socoteala că nu mai am mult de trăit, fermierul se hotărî să stoarcă din mine tot ce se mai putea stoarce. În timp ce puneam la cale astfel de lucruri, sosi de la curte un *sradral* sau lacheu, poruncindu-mi stăpânului meu să mă ducă de îndată la palat pentru a distra pe regină și pe doamnele ei de onoare. De altfel, câteva dintre doamne mă și văzuseră și povestiseră lucruri extraordinare despre frumusețea, purtarea cuviincioasă și bunul meu simț. Majestatea-sa și însoțitoarele ei au fost mai mult decât încântate de purtarea mea. Am căzut în genunchi și am implorat să mi se acorde onoarea de a săruta piciorul ei împărătesc; dar grațioasa regină, după ce am fost așezat pe masă, mi-a întins degetul ei mic, pe care eu l-am îmbrățișat cu amândouă mâinile și, plin de adânc respect, i-am atins vârful cu buzele. Regina mi-a pus câteva întrebări generale despre țara mea și despre călătoriile pe care le făcusem, la care eu am căutat să răspund cât mai clar și în cât mai puține cuvinte. M-a întrebat dacă aș fi mulțumit să trăiesc la curte. Am făcut o plecăciune adâncă, atingând masa cu capul, și am răspuns umil că sunt robul stăpânului meu, dar, dacă ar sta în puterea mea să aleg, aș fi mândru să-mi închin viața Majestății-sale. Atunci regina îl întreabă pe stăpânul meu dacă dorește să mă vândă la un preț bun. El, care se temea că nu voi trăi mai mult de o lună, fu gata să se despartă de mine și ceru o sută de piese de aur, care i-au fost înmânate pe loc, fiecare piesă valorând câte opt sute de moidores¹⁸. Dacă ținem seama de proporția dintre toate lucrurile din țara aceea față de cele din Europa, precum și de prețul aurului, mai ridicat la ei, de-abia dacă toată suma echivala cu o mie de guinee¹⁹ în Anglia. Am spus apoi reginei că, de vreme ce eram acum cel mai supus vasal al ei, îi cer favoarea ca Glumdalclitch, care mi-a purtat întotdeauna de grijă cu atâta sânguință, bunătate și pricepere, să fie primită în serviciul ei și să fie mai departe dădaca și profesoara mea.

Majestatea-sa îmi încuviință cererea și obținui cu ușurință consimțământul fermierului, bucuros să-și vadă fiica la curte, în timp ce biata fată nu-și putea ascunde bucuria. Fostul meu stăpân plecă luându-și rămas bun de la mine și spunând că mă lasă în mâini bune, la care eu nu i-am răspuns

---

¹⁸ Monedă portugheză de aur (n.t.)

¹⁹ O guinee=21 șilingi (n.t.)

nimic, ci am făcut doar o ușoară plecăciune. Reginei nu-i scăpă răceala mea și, după ce fermierul părăsi apartamentul, m-a întreat care e pricina. Mi-am luat atunci inima în dinți și i-am spus Majestății-sale că fostului meu stăpân nu-i datoram nimic afară doar de faptul că nu a zdrobit creierii unei biete ființe inofensive, descoperită întâmplător pe câmp — mărinimie răsplătită din belșug de banii pe care i-a câștigat purtându-mă prin jumătate din împărăție, precum și de prețul cu care mă vânduse acum. Că viața pe care o dusesem a fost îndeajuns de chinuitoare ca să ucidă un animal de zece ori mai puternic ca mine, că sănătatea mea se șubreziase mult, datorită nesfârșitei corvezi de a distra mulțimea ceasuri în șir, și, dacă stăpânul meu nu ar fi socotit că zilele-mi sunt numărate, Majestatea-sa nu ar fi făcut un târg atât de ieftin. Cum însă nu mă temeam câtuși de puțin că voi fi prost tratat sub oblăduirea unei regine atât de mari și de bune — podoaba firii, nestemata lumii, încântarea supușilor ei, fenixul creațiunii — speram că temerile fostului meu stăpân se vor dovedi neîntemeiate, căci simțeam cum îmi recapăt puterea sub înrâurirea augustei sale prezențe.

Aceasta e în rezumat cuvântarea mea, rostită cu multe greșeli și poticnindu-mă adesea. Cât despre ultima parte, am ticluit-o cu totul și cu totul în stilul caracteristic acestui popor, Glumdalclitch învățându-mă câteva cuvinte pe de rost, în timp ce mă ducea la curte.

Regina s-a arătat foarte îngăduitoare față de greșelile mele și a rămas surprinsă de atâta duh și bun-simț la un animal așa de mic. M-a luat în mână și m-a dus la rege, care se zăvorâse în camera lui de lucru. Majestatea-sa, un monarh cu o înfățișare gravă și severă, nedându-și seama la început cu cine are de-a face, a întreat-o pe regină cu răceală, „de când a îndrăgit un *splancnuck?*”, căci pesemne așa i-am părut eu, cum stăteam culcat pe burtă în mâna dreaptă a Majestății-sale. Regina însă, o ființă poznașă și plină de duh, mă puse binișor în picioare pe birou și-mi porunci să-i spun Majestății-sale povestea vieții mele, lucru pe care l-am făcut în foarte puține cuvinte, iar Glumdalclitch, care stătea la ușă pentru că nu înțelegea să mă scape din ochi, fiind primită înăuntru, adevări toate cele întâmplare din clipa când poposisem în casa tatălui ei. Cu toate că regele era un om foarte învățat și studiase filozofia și mai ales matematica, după ce mă cercetă cu luare-aminte și mă văzu umblând în două picioare, își închipui, înainte ca eu să fi deschis gura, că sunt o figurină de ceasornic (ceasurile au ajuns la o mare perfecțiune în țara lor), născocită de vreun artist ingenios. Când însă îmi și auzi glasul și văzu că tot ce spun e firesc și rațional, nu-și putu ascunde uimirea. Dar nu se arătă deloc mulțumit de relatările mele cu privire la felul în care venisem în țara lui, crezând că e o poveste ticluită de Glumdalclitch și de tatăl ei, care mă învățase un număr de cuvinte ca să mă vândă pe un preț mai bun. Stăpânit de aceste gânduri, îmi mai puse câteva întrebări și nou răspunsuri inteligente, răspunsuri ce păcătuiau doar printr-un accent străin și o cunoaștere imperfectă a limbii, împănată cu câteva fraze rustice, învățate de mine în casa fermierului și nepotrivite cu vorbirea aleasă de la curte.

Majestatea-sa trimise după trei cărturari, care, potrivit obiceiului țării, urmau să fie primiți la curte în săptămâna aceea. Acești domni, după ce m-au cercetat cu multă luare-aminte, se dovediră a avea păreri deosebite. Au căzut cu toții de acord că n-am putut fi zămislit după legile obișnuite ale firii,

deoarece n-aveam putința să-mi apăr viața nici prin iuțeala picioarelor, nici cățărându-mă în copaci și nici săpându-mi vizuini în pământ.

După dinți, pe care mi i-au examinat cu multă atenție, și-au dat seama că sunt un animal carnivor; cum însă cele mai multe patrupede mă întreceau cu mult, iar șoarecii de câmp și alte animale erau mult mai sprintene ca mine, nu-și puteau închipui cum reușesc să nu mor de foame, afară doar dacă nu mă hrănesc cu melci și alte insecte, ceea ce ei erau gata să dovedească prin nenumărate argumente savante că nu este cu putință. Unul din aceste capete luminate fu de părere ca s-ar putea ca eu să fiu un embrion sau un avorton. Ipoteza aceasta fu respinsă de ceilalți doi, care vedeau că am mădulele perfect de bine dezvoltate și fără nici un cusur și că am trăit ani mulți, după cum o dovedea limpede barba mea, ale cărei fire le-au descoperit cu ajutorul unei lupe. Nu voiau să admită că aș fi un pitic, pentru că micimea mea întrecea orice închipuire, iar piticul favorit al reginei, cel mai mic pitic cunoscut în întreaga țară, era înalt de aproape treizeci de picioare. După multe discuții, au ajuns la concluzia unanimă că sunt doar un *relplum scalclath*, ceea ce, cuvânt cu cuvânt, înseamnă *lusus naturae*²⁰, concluzie întru totul pe placul filozofiei moderne din Europa, ai cărei învățați, disprețuind vechea porțiță de scăpare a cauzelor oculte, cu ajutorul căreia discipolii lui Aristotel căutau în zadar să-și ascundă ignoranța, au născocit această minunată soluție a tuturor dificultăților, spre negrăitul progres al cunoștințelor omenești.

După această concluzie hotărâtoare, am rugat stăruitor să mi se îngăduie să spun și eu două cuvinte. M-am adresat regelui și l-am asigurat pe Majestatea-sa că vin dintr-o țară cu mai multe milioane de cetățeni de statura mea, unde animalele, pomii și casele sunt toate proporționate și unde, în consecință, aș putea, la fel de bine ca și supușii Majestății-sale, să mă apăr și să mă hrănesc; socoteam că e un răspuns complet la argumentele domnilor acelora. La acestea, ei s-au mulțumit să zâmbească disprețuitor, zicând că fermierul a știut să mă dădăcească foarte bine. Regele însă, minte mult mai luminată, dădu drumul învățaților și trimise după fermier, care, din fericire, nu plecase încă din oraș. Și după ce-l descusu mai întâi între patru ochi și-l puse apoi de față cu mine și cu fetița lui, Majestatea-sa începu să-și spună că s-ar putea ca tot ce-i povestisem să fie adevărat. O rugă pe regină să poruncească să fiu bine tratat și fu de părere ca Glumdalclitch să continue a mă îngriji, deoarece băgase de seamă că țineam mult unul la altul. Fetei i se dădu un apartament confortabil la curte, un fel de guvernantă care să o educe, o servitoare ca s-o îmbrace și încă două pentru felurite alte treburi; dar îngrijirea mea fu lăsată numai și numai în seama ei. Regina porunci tâmplarului ei să facă o cutie care să-mi servească drept dormitor, după modelul indicat de Glumdalclitch și de mine. Omul acesta era un meșter foarte iscusit și, sub îndrumările mele, îmi construi în trei săptămâni o cameră de lemn de șaisprezece picioare pătrate, înaltă de douăsprezece picioare, cu ferestre, o ușă și două firide, aidoma unui dormitor londonez. Scândura care alcătui tavanul putea fi ridicată și lăsată în jos cu ajutorul a două țâțâni; pe acolo fu coborât un pat pregătit de tapițerul Majestății-sale. Glumdalclitch îl scotea în fiecare zi la aer și păturea așternutul cu mâna ei. Noaptea, după ce-l cobora în cameră,

---

²⁰ Joc sau capriciu al naturii (lat.)(n.t.)

închidea capacul deasupra mea. Un alt meșter foarte priceput, vestit pentru iscusința cu care executa tot felul de nimicuri, se apucă să-mi facă două scaune cu spetează, dintr-un material asemănător cu fildeșul, precum și două mese și un scrin în care să-mi pun lucrurile. Camera era căptușită cu plăpumi de toate părțile – pereți, dușumea și tavan — pentru a preîntâmpina orice accident pricinuit de neatenția celor ce m-ar fi purtat și pentru a mai îndulci hurducăturile când aș fi fost dus cu trăsura. Am rugat să mi se facă un lacăt să-l pun la ușă, ca să împiedic intrarea șobolanilor și a șoarecilor. După mai multe încercări, fierarul făuri cel mai mic lacăt ce se văzuse vreodată în țara aceea; mărturisesc că mie mi-a fost dat să văd chiar unul mai mare la poarta casei unui gentilom din Anglia. Până la urmă am păstrat cheia la mine în buzunar, de teamă că Glumdalclitch ar putea s-o piardă. Regina porunci de asemenea să fie adusă mătasea cea mai subțire ce putea fi găsită ca să mi se facă haine — ceva mai groasă decât păturile englezești — și care m-au stânjenit nespuse de mult până m-am obișnuit cu ele. Erau croite după moda țării, semănând întrucâtva cu hainele persanilor și ale chinezilor — o îmbrăcăminte cuviincioasă și sobră.

Regina mă îndrăgi atât de mult, încât nu mai putea mânca fără mine. Aveam o măsuță așezată pe masa pe care mânca Majestatea-sa, chiar lângă cotul ei stâng, și un scaun pe care să stau jos. Glumdalclitch ședea pe un scaun nu prea departe, ca să mă ajute și să aibă grijă de mine. Aveam un șir întreg de vase de argint, precum și alte lucruri trebuincioase, care, în comparație cu ale reginei, nu erau mai mari decât cele pe care le văzusem într-un magazin de jucării din Londra, pentru o căsuță de păpuși. Mica mea dădacă le ținea în buzunar într-o cutie de argint și mi le dădea la masă când aveam nevoie de ele, spălându-le întotdeauna singură. Cu regina nu lua masa nimeni, în afară de cele două principese, cea mai mare în vârstă de șaisprezece ani și cea mai mică de treisprezece ani și o lună. Majestatea-sa obișnuia să-mi pună în farfurie un dumatic de carne, pe care mi-l tăiam singur, și grozav îi plăcea să mă vadă mâncând farâmițele acelea, căci regina (cu tot stomacul ei plâpând) lua dintr-o îmbucătură atât cât puteau mânca la o masă vreo zece fermieri englezi, priveliște care uneori îmi făcea silă. Zdrobea între dinți o aripă de ciocârlie, cu oase cu tot, deși era de nouă ori mai mare decât aripa unui curcan zdravăn de la noi, și băga în gură un dumatic de pâine cât două jimble de doisprezece penny fiecare. Dintr-o sorbitură golea o cupă de aur în care încăpea mai mult de un butoi de vin de al nostru. Cuțitele pe care le folosea erau de două ori mai lungi decât lamele coaselor noastre, așezate în prelungirea cozii. Lingurile, furculițele și toate celelalte aveau cam aceleași dimensiuni. Îmi aduc aminte că odată Glumdalclitch m-a dus la palat să-mi arate niște mese pe care vreo zece-douăsprezece cuțite și furculițe uriașe dintr-acestea erau puse grămadă în picioare. O priveliște mai înspăimântătoare nici că-mi fusese dat să văd până atunci.

În fiecare miercuri (care, după cum am amintit, e ziua lor de sărbătoare), regele și regina, împreună cu vlăstarele regale de ambele sexe, obișnuiau să ia masa în apartamentele Majestății-sale, al cărui favorit eram acum, și cu acest prilej măsuța și scăunașul meu erau așezate în stânga sa, în fața unei solnițe. Regelui îi făcea plăcere să stea de vorbă cu mine, întrebându-mă despre obiceiurile, religia, legile, forma de guvernământ și învățătura din Europa, iar

eu mă străduiam să-l lămuresc cât puteam mai bine. Suveranul avea o minte limpede și o judecată atât de precisă, încât făcea reflecții și observații foarte înțelepte asupra a tot ce-i spuneam. Dar trebuie să mărturisesc că, după ce am vorbit poate prea amănunțit despre scumpa mea patrie, despre comerțul și războaiele noastre pe mare și pe uscat, despre schismele religioase și despre partidele din țară, prejudecățile educației sale au triumfat și el nu s-a putut stăpâni să nu mă ia în mâna dreaptă, și lovindu-mă ușor cu cealaltă, să nu mă întrebe, râzând din toată inima, dacă sunt *whig* sau *tory*. Apoi, întorcându-se către primul ministru, care aștepta în spatele lui cu un sceptru alb în mână, lung aproape cât catargul vasului *Royal Sovereign*, îi atrase atenția, cât de vrednic de disprețuit este dorul de mărire, dacă niște biete gânganii ca mine se pot maimuțări de dragul lui. „Și totuși, adăugă el, pun rămășag că vietățile astea își au și ele titlurile și onorurile lor, clădesc și ele cuiburi și vizuini pe care le numesc case și orașe, se grozăvesc și se împopoțonează, iubesc, luptă, se ceartă, înșeală și trădează.” Și tot așa mai departe, în timp ce eu făceam fețe-fețe de indignare, auzind cum nobila noastră țară, stăpâna artelor și armelor, spaima Franței, arbitrul Europei, patria virtuților, a evlaviei, cinstei și adevărului, fala și pizma lumii e tratată cu atâta dispreț.

Dar cum nu eram în situația de a mă arăta jignit, ce am cumpănit mai bine, am început chiar să mă gândesc dacă am fost jignit cu adevărat. Căci după trecerea câtorva luni, când mă mai deprinsesem cu înfățișarea și felul de a vorbi al acestor oameni, dându-mi seama că fiecare lucru asupra căruia îmi aruncam privirile e proporțional, oroarea pe care o încercasem la început, datorită mărimii și aspectului lor, scăzuse într-atâta încât, dacă mi-ar fi fost dat atunci să văd o societate de doamne și lorzi din Anglia, îmbrăcați în haine de sărbătoare și jucându-și cu toții rolurile, care mai de care mai manierat, împăunându-se, ploconindu-se și flecărind, tare aș mai fi fost ispitit să râd de ei cum râdeau de mine regele și marii dregători. Ba, ce zic, eu însumi nu mă puteam stăpâni să nu râd de mine, când regina mă lua în palmă și se așeza în fața oglinzii, în care mă vedeam alături de dânsa! Și cum nu putea fi nimic mai ridicol decât o astfel de comparație, am început cu adevărat să mă închipui micșorat cu mult față de mărimea mea obișnuită. Nimic nu mă înfuria și nu mă umilea mai mult decât piticul reginei, care, fiind creatura cea mai scundă din țara aceea (cred că nu avea nici chiar treizeci de picioare), devenise atât de obraznic la vederea unei făpturi mult mai mici decât el, încât se umfla veșnic în pene și se grozăvea când trecea pe lângă mine spre anticamera reginei, în timp ce eu stăteam pe vreo masă discutând cu lorzii sau cu doamnele de la curte, și rareori se întâmpla să nu arunce vreo vorbă usturătoare pe socoteala micimii mele; singura-mi răzbunare era să-l numesc „frate”, să-l provoc la luptă și să-i arunc cuvinte obișnuite în gura pajilor. Într-o zi, pe când ne aflam la masă, flecuștețul ăsta răutăcios se înfurie atât de tare la auzul unor vorbe pe care i le aruncasem, încât se urcă pe scaunul Majestății-sale, mă înhață de mijloc în timp ce eu ședeam liniștit, fără a bănui nimic, și mă zvârli într-un castron mare de argint plin cu smântână, apoi o rupse la fugă cât îl țineau picioarele. Am intrat în smântână până peste cap și, dacă n-aș fi fost un bun înotător, mi s-ar fi înfundat cu siguranță, căci în clipa aceea Glumdalclitch se afla întâmplător în celălalt capăt al camerei, iar regina se sperie atât de rău, încât i-a lipsit prezența de spirit să-mi dea o mână de ajutor. Dar mica mea dădacă alergă într-un suflet

să mă scape și mă scoase după ce înghițisem mai mult de un quart²¹ de smântână. M-au culcat în pat; n-am pățit altceva decât c-am prăpădit un rând de haine. Piticul a fost strașnic biciuit și, ca o pedeapsă în plus, silit să bea toată smântână din castronul în care mă aruncase. După această întâmplare, el nu s-a mai bucurat de nici o trecere în ochii reginei, care l-a și dat unei doamne de neam, așa că, spre marea mea mulțumire, nu l-am mai văzut de atunci. Altfel, cine știe până unde ar fi putut merge răzbunarea unui pitic atât de răutăcios. Îmi mai jucase el odată o festă care a făcut-o pe regină să râdă, dar care totodată a și indignat-o. Atunci, cu siguranță l-ar fi izgonit de la curte, dacă n-aș fi fost îndeajuns de mărinimos ca să intervin. Majestatea-sa luase un os cu măduvă și, după ce a scos măduva, a pus din nou osul pe farfurie, așa cum stătuse mai înainte. Piticul, pândind clipa prielnică când Glumdalclitch se îndrepta spre bufet, se urcă pe scaunul pe care ședea ea ca să aibă grijă de mine în timpul mesei, mă înhăță cu amândouă mâinile și, strângându-mi picioarele, mă vârî în os până la brâu; am stat a câțva timp ca un caraghios. Cred că s-a scurs aproape un minut fără ca cineva să-și dea seama de cele întâmplate, căci socoteam că nu e de demnitatea mea să strig. Și numai datorită faptului că monarhii nu prea au obiceiul să mănânce mâncarea fierbinte, nu mi-am fript picioarele; numai ciorapii și pantalonii erau într-un hal fără de hal. La stăruințele mele, singura pedeapsă cu care s-a ales piticul a fost o bătaie zdravănă. Adeseori regina mă lua peste picior, pentru că-i păream fricos, și mă-ntreba dacă toți compatrioții ei seamănă cu mine. Dar iată despre ce-i vorba. În timpul verii, țara e năpădită de muște, iar insectele astea scârboase, mari cât niște ciocârlii Dunstable, nu-mi dădeau pace în timpul mesei, necăjindu-mă cu bâzâitul lor pe la urechi. Din când în când se așezau pe mâncare, lăsându-și acolo excrementele lor scârboase sau ouăle, într-un tot vizibile pentru mine, dar nu și pentru locuitorii acelei țări, a căror vedere nu era atât de ageră la perceperea obiectelor mai mici. Câteodată mi se așezau pe nas sau pe frunte și mă înțepau până la sânge, ba pe deasupra mai aveau și un miros respingător. Mie mi-era ușor să văd materia aceea vâscoasă care, după cum ne spun naturalistii, îngăduie acestor creaturi să umble pe tavan și să nu cadă. Am avut mult de furcă apărându-mă împotriva acestor lighioane hidoase și tresăream fără de voie ori de câte ori poposeau pe fața mea. Piticul avea obiceiul să prindă muște — așa cum fac școlarii noștri — și pe neașteptate să le dea drumul sub nasul meu, ca să mă sperie pe mine și s-o distreze pe regină. Eu le făceam de petrecanie tăindu-le în bucăți cu cuțitul, în timp ce zburau prin aer, îndemânarea mea stârnind admirație. Îmi amintesc că într-o dimineață, Glumdalclitch așezase cutia mea pe fereastră, cum făcea de obicei în zilele frumoase când mă scotea la aer (eu n-o lăsam să atârne cutia în cui, așa cum facem noi în Anglia cu coliviile). După ce am deschis geamul și m-am așezat la masă ca să mănânc o felie de cozonac (era micul meu dejun), peste douăzeci de viespi, ademenite de miros, năvăliră în odaie, bâzâind mai tare decât tot atâtea cimpoaie. Câteva din ele s-au năpustit asupra cozonacului și au plecat cu câte o farâmă; altele zburau în jurul capului și obrazului meu, înnebunindu-mă cu zgomotul și băgându-mă în sperieți cu acele lor. Totuși am avut curajul să mă ridic și, scoțând pumnalul, să le atac în aer. Am căsăpît patru ele, căci celelalte și-au luat zborul, și eu am închis fereastra. Gângăniile astea erau mari cât

---

²¹ Un quart=2,14 l (n.t.)

potârnicile; le-am scos acele și am văzut că sunt lungi de o incie și jumătate și ascuțite ca niște ace de cusut. Le-am păstrat pe toate; iar mai târziu le-am arătat, laolaltă cu alte rarități, în diferite țări ale Europei. La înapoierea mea în Anglia am dăruit trei din ele colegiului Gresham, iar pe al patrulea l-am păstrat pentru mine.

CAPITOLUL IV.

AUTORUL DESCRIE ȚARA. O PROPUNERE PENTRU CORIJAREA HĂRȚILOR MODERNE. PALATUL REGELUI ȘI CÂTEVA CUVINTE DESPRE CAPITALĂ. CUM CĂLĂTOREA AUTORUL. DESCRIEREA MARELUI IMPERIU.

În urma călătoriilor cu Glumdalclitch îmi făcusem o oarecare idee despre țară , de aceea am de gând acum să i-o descriu cititorului, atât cât mi-au îngăduit peregrinările mele, ce nu au depășit niciodată mai mult de două mii de mile jur împrejurul capitalei Lorbrulgrud, căci regina, pe care o însoțeam întotdeauna, nu mergea niciodată mai departe când îl întovărășea pe rege și aștepta acolo până ce Majestatea-sa se întorcea din vizitele lui la hotarele țării. Regatul acestui monarh atinge cam șase mii de mile în lungime și între trei și patru mii de mile lățime, de unde am ajuns la concluzia că geografii noștri fac o mare greșală când își închipuie că între Japonia și California nu există nimic altceva decât întinsul mării; eu am fost întotdeauna de părere că trebuie să existe un ținut care să slujească drept cumpănă marelui continent al Asiei, și de aceea ei ar trebui să-și corecteze hărțile, unind această vastă întindere de pământ cu regiunile de nord-vest ale Americii, eu fiind gata să le dau o mână de ajutor.

Regatul Brobdingnag este o peninsulă, care se sfârșește în partea de nord-est cu un șir de munți înalți de treizeci de mile, munți inaccesibili din cauza vulcanilor de pe culmile lor. Nici cei mai învățați oameni nu știu ce fel de vietăți trăiesc dincolo de aceste culmi sau dacă măcar ținutul este locuit. Oceanul înconjură țara din trei părți. În tot regatul nu există nici un port la mare, iar coastele unde fluviile se varsă în ocean sunt mai întotdeauna bânuite de furtuni și presărate cu sumedenie de stânci ascuțite așa încât nici cele mai mici corăbii nu se încumetă să se avânte în larg; prin urmare, oamenii aceștia nu au nici o legătură cu restul lumii. Pe marile fluvii însă plutesc nenumărate corăbii și apele lor mișună de pește de soi. Băștinașii pescuiesc rareori în mare, căci peștii de mare sunt la fel cu cei din Europa, deci nu merită osteneală. Asta dovedește în chip limpede că, atunci când natura a zămislit plante și animale atât de uriașe, s-a mărginit numai la acest continent; determinarea cauzelor o las pe seama filozofilor. Din când în când, totuși, ei prind câte o balenă aruncată de valuri pe stânci; de altfel oamenii de rând se hrănesc bucuros cu balene. Acestea sunt așa de mari, încât un om de-abia poate să ducă una pe umeri, iar uneori, ca niște ciudățenii ce sunt, băștinașii le transportă în coșuri la Lorbrulgrud. Odată am văzut și eu una pe-o farfurie, servită la masa regelui ca raritate, dar nu mi s-a părut că monarhul ar fi fost prea încântat; cred că-l scârbea mărimea ei, cu toate că în Groenlanda mi-a fost dat să văd o balenă și mai mare.

Țara are o populație deasă, căci numără nu mai puțin de cincizeci și unu de orașe mari, aproape o sută de cetăți întărite, precum și foarte multe sate. Pentru a satisface curiozitatea cititorului, cred că e de ajuns să descriu Lorbrulgrudul. Fluviul care-l străbate împarte orașul în două jumătăți aproape

egale. Lorbrulgrudul are peste optzeci de mii de case și vreo șase sute de mii de locuitori. E lung de trei *glomlungi* (ceea ce înseamnă aproximativ cincizeci și patru de mile engleze) și lat de doi și jumătate; l-am măsurat eu însumi pe harta regală, întocmită la porunca regelui și întinsă pe jos anume pentru mine, pe o lungime de o sută de picioare. Am măsurat de mai multe ori diametrul și circumferința hărții, umblând desculț și facând calcule la scară, până când am ajuns la o măsurătoare destul de exactă. Palatul regal nu e o clădire prea armonioasă, ci o îngrămădire de construcții care se întind pe o rază de vreo șapte mile; camerele principale sunt în general înalte de două sute patruzeci de picioare, având lungimea și lățimea proporționale. Lui Glumdalclitch și mie ni s-a pus la dispoziție o trăsură în care guvernanta ei o ducea adesea la plimbare, ca să vadă orașul sau să viziteze magazinele. Purtat în cutia mea, eram nelipsit de la aceste plimbări, iar fata, la rugămintea mea, mă scotea afară și mă ținea în mână ca să văd mai bine casele și oamenii în timp ce treceam pe străzi. Cred că trăsura noastră nu era mai puțin încăpătoare decât sala palatului Westminster, dar nu chiar atât de înaltă; totuși, n-aș putea spune cu precizie. Într-o zi, guvernanta porunci vizitiului să oprească la mai multe magazine, iar cerșetorii, care atâta așteptau, înconjurară trăsura, oferind cea mai înfricoșătoare priveliște pe care au văzut-o vreodată ochii unui englez. Pe lângă cutia cea mare în care eram purtat de obicei, regina porunci să mi se facă una mai mică, de vreo douăsprezece picioare pătrate și înaltă de zece, în vederea călătoriilor, deoarece, cealaltă fiind prea mare, Glumdalclitch n-o putea ține în poală și încurca locul în trăsură; cutia a fost făcută de același meșter, căruia eu i-am dat toate îndrumările până în cele mai mici amănunte. Avea forma unui cub, trei din pereți fiind prevăzuți cu câte o fereastră și fiecare fereastră cu gratii pentru a preîntâmpina accidente în timpul drumurilor lungi. În al patrulea perete, care nu avea fereastră, au fost bătute două scoabe trainice. Ori de câte ori aveam chef să merg călare, cel care mă purta în șa trecea o chingă de piele prin aceste scoabe și apoi și-o lega de mijloc. Când trebuia să însoțesc pe rege sau pe regină în călătoriile lor, ori când doream să mă plimb prin grădinile palatului sau să fac o vizită unei doamne de viță nobilă ori unui ministru, iar Glumdalclitch nu se simțea bine, eram dat în grija vreunui servitor bătrân, om de încredere pe care mă puteam bizui. N-a trecut mult și am început să fiu cunoscut și stimat de cei mai înalți dregători – cred mai degrabă datorită trecerii de care mă bucuram în ochii regelui decât vreunui merit al meu personal. În timpul călătoriilor, când mă săturam să tot merg cu trăsura, un slujitor prindea cutia cu chingi și o așeza în șa, pe o pernă, în fața lui. În felul acesta puteam să admir priveliștea prin toate trei ferestrele deodată. În cutie aveam un pat și un hamac atârnat de tavan, două scaune și o masă înșurubate cu nădejde în dușumea, ca să nu fie aruncate de colo-colo în galopul calului sau în hurducăturile trăsurii. Și cum eram deprins cu călătoriile pe mare, zgâlțâielile acestea, deși uneori foarte violente, nu mă supărau prea mult. Ori de câte ori doream să văd orașul, tot din cutie îl admiram. Glumdalclitch se așeza într-un fel de lectică, construită după moda țării, și lua cutia în poala ei. Lectica era purtată de patru slujitori și însoțită de alți doi îmbrăcați în livrea cu însemnele reginei. Oamenii, care auziseră atâtea despre mine, se îmbulzeau în jurul nostru, curioși peste măsura, iar fata, destul de binevoitoare, oprea lectica și mă lua în mână ca toți să mă poată vedea bine.

Țineam foarte mult să văd marele templu și mai ales turnul lui, socotit cel mai înalt din întreaga împărăție. Drept care, într-o bună zi, mica mea dădacă mă duse acolo. Trebuie să mărturisesc însă că m-am întors dezamăgit, căci turnul nu avea mai mult de trei mii de picioare, socotind de la bază și până sus în vârf, ceea ce, dacă ținem seama de proporția dintre înălțimea acestor oameni și noi, cei din Europa, nu e câtuși de puțin un lucru care să stârnească admirația și nu atinge nici pe departe, de nu cumva mă înșel eu, dimensiunile clopotniței din Salisbury. Dar, ca să nu vorbesc de rău un popor față de care voi rămâne îndatorat toată viața, trebuie să recunosc că ceea ce faimosul templu pierde în înălțime câștigă de fapt în frumusețe și soliditate; căci zidurile, cioplite în piatră, sunt groase de aproape o sută de picioare — flecare lespede având o suprafață de vreo patruzeci de picioare pătrate — și sunt împodobite pretutindeni cu statui uriașe de zei și împărați, dăltuite în marmură și așezate în firide. Am măsurat degetul cel mic al unei statui, care se rupsese și zăcea nebăgat în seamă în gunoaie, și am văzut că avea exact patru picioare și o incie. Glumdalclitch îl înfășură în batistă și-l duse acasă în buzunar, ca să-l păstreze împreună cu alte nimicuri la care fata ținea foarte mult, cum se întâmplă adesea cu copiii de vârsta ei. Bucătăria regelui este, într-adevăr o clădire impunătoare, boltită și înaltă de aproape 600 de picioare. Cuptorul cel mare e mai mic cu vreo zece pași decât cupola catedralei Sf. Pavel, căci, după ce m-am întors acasă, am măsurat-o înapoi. Dar dacă m-aș apuca să descriu grătarul din bucătărie, oalele uriașe, ciozvártele de carne ce se învârteau în frigări și o mulțime de alte lucruri, nu știu, zău, dacă voi fi crezut; se va găsi oricând un critic sever care să afirme că am exagerat puțin, așa cum se presupune că fac adesea călătorii. Totuși mă tem că, ferindu-mă să nu fiu și eu judecat astfel, am căzut prea mult în cealaltă extremă, iar dacă s-ar întâmpla ca această lucrare să fie tradusă vreodată în limba celor din Brobdingnag (numele împărăției aceleia) și înmănată lor, regele și supușii săi ar avea motiv să se plângă că i-am nedreptățit zugrăvind lucrurile în chip mincinos și înfățișându-i cu mult prea mărunți. Rareori se întâmplă ca Majestatea-sa să țină mai mult de șase sute de cai în grajdurile sale. Caii sunt înalți cam de cincizeci și patru — șazeci de picioare. În ocaziile solemne, regele apare însoțit, pentru mai multă pompă, de o gardă cinci sute de călăreți. Credeam, și pe drept cuvânt, că este cea mai splendidă priveliște ce se poate vedea, până când, într-o bună zi, am văzut o parte din armata sa pregătită de luptă, lucru despre voi vorbi cu alt prilej.

CAPITOLUL V.

CÂTEVA PERIPETII ALE AUTORULUI. EXECUȚIA UNUI CRIMINAL. AUTORUL ÎȘI ARATĂ PRICEPEREA ÎN ARTA NAVIGAȚIEI.

În țara aceea, pot spune, pe bună dreptate, că aș fi dus un trai fericit, dacă micimea mea nu m-ar fi expus la mai multe întâmplări ridicole și supărătoare, dintre care îmi voi lua libertatea să povestesc câteva. Glumdalclitch mă ducea adesea în grădinile palatului, în cutia mea cea mică. Și uneori mă scotea afară și mă ținea în mână sau mă lăsa jos ca să mă plimb. Mi-aduc aminte că odată, înainte de a fi izgonit de regină, piticul s-a luat după noi în grădină. Dădaca mea tocmai mă lăsase jos, și cum și eu și el ne aflam foarte aproape unul de celălalt lângă niște meri pitici, am vrut să-i arăt că sunt un om de duh și am făcut o comparație prostească între el și înălțimea copacilor — comparație ce se potrivește întâmplător și în limba lor, ca și într-a noastră. Pârdalnicul de pitic așteptă prilejul potrivit, când tocmai mă aflam sub unul din acești pomi și începu să-l scuture drept în capul meu. Vreo zece mere, mari cât niște butoaie de Bristol, căzură pe lângă urechile mele. Unul mă lovi în spate, și mă pomenii trântit cu fața la pământ. De altfel nu s-a întâmplat nimic rău, iar piticul a fost iertat în urma stăruințelor mele, fiindcă de fapt eu îl stârnisem.

Într-altă zi, Glumdalclitch mă lăsă singur pe un răzor de iarbă moale, în timp ce se plimba mai încolo cu guvernanta ei. Între timp se porni o ploaie cu grindină atât de năprasnică, încât imediat am fost trântit la pământ; și cum stam așa, grindina mă lovea fără milă, de parcă aș fi fost bombardat cu mingi de tenis; totuși am reușit să mă târăsc de-a bușilea și să mă adăpostesc, culcat pe burtă, sub niște frunze de cimbru; din cap până-n picioare am fost tot o vânătaie, așa că zece zile n-am mai putut ieși din casă. De altfel nu e de mirare, deoarece natura, păstrând aceleași proporții în toate manifestările ei, în țara aceea un bob de grindină este aproape de o mie opt sute de ori mai mare decât în Europa — lucru verificat de mine, ca unul ce am fost curios să le cântăresc și să le măsoar.

În aceeași grădină mi s-a întâmplat însă un accident mai grav. Într-o zi, mica mea dădacă, socotind că m-a așezat într-un loc ferit (ceea ce o rugam adeseori să facă spre a mă putea gândi în voie), și cum, pe de altă parte, lăsase cutia acasă, la palat, ca să n-o tot poarte cu ea, s-a dus împreună cu guvernanta și câteva doamne pe care le cunoștea, într-alt colț al grădinii. Pe când se afla la o depărtare de unde nu m-ar fi putut auzi, un câine mic și alb al unuia din grădinari, intrând din întâmplare în grădină, începu să adulmece locul unde mă aflam eu. Conducându-se după miros, câinele veni drept spre mine și, luându-mă în gură, alergă la stăpînul său dând vesel din coadă, și mă așeză binișor pe pământ. Din fericire, fusese atât de bine dresat, că m-a dus în dinți fără să-mi pricinuiască nici cel mai mic rău și fără să-mi strice măcar hainele. Dar bietul grădinar, care mă cunoștea bine și-mi arăta multă bunăvoință, se înspăimântă grozav. Mă luă ușurel cu amândouă mâinile și mă întrebă cum mă simt; eu eram însă atât de buimăcit, că mi se tăiase răsuflarea și-mi pierdusem graiul. Peste câteva clipe mi-am venit în fire și el m-a dus, bun-zdravăn, la

Glumdalclitch, care, între timp, se întorsese la locul unde mă lăsase; biata fată, văzând că nu sunt nicăieri și nici nu răspund la chemările ei, a fost cuprinsă de o durere fără margini. Ea îl dojeni aspru pe grădinar din pricina câinelui. Am tănuit cu toții cele întâmplate și la curte nu s-a aflat nimic, căci fata se temea de mânia reginei; ce-i drept, mărturisesc că și eu m-am gândit că pentru reputația mea n-ar fi deloc nimerit să se afle pățania, Întâmplarea asta a hotărât-o pe Glumdalclitch să nu mă mai slăbească o clipa din ochi. De mult mă temeam eu de o astfel de hotărâre și de aceea îi tănuisem cu grijă unele mici peripeții prin trecusem de fiecare dată, când mă lăsase singur. Într-o zi, un uliu, ce se tot rotea pe deasupra grădinii, se năpusti asupra-mi și, dacă n-aș fi scos repede pumnalul și nu m-aș fi adăpostit în fugă sub un gard, m-ar fi înhățat cu siguranță în ghearele lui. Altă dată, pe când mă urcam spre vârful unui mușuroi de cârțiță, am intrat până în gât în gaura prin care animalul aruncase afară pământul; a trebuit să născocesc o minciună gogonată pentru a lămuri cum mi-am murdărit hainele. Tot astfel mi-am rupt într-o zi fluierul piciorului drept, poticnindu-mă în cochilia unui melc, în vreme ce mă plimbam singur și mă gândeam la sărmana Anglie.

N-aș putea spune dacă am fost încântat sau necăjit când în timpul acelor plimbări singuratece mi-am dat seama că păsărelele nu păreau deloc speriate la vederea mea, ci țopăiau doar la un pas de mine, căutând viermișori sau alte vietăți, fără să le pese, de parcă n-ar fi fost țipenie de om în preajmă-le. Îmi amintesc că un sturz a îndrăznit chiar să-mi smulgă din mână bucata de prăjitură pe care Glumdalclitch tocmai mi-o dăduse la micul dejun. Când încercam să prind vreo păsărică, ele se apărau cu îndârjire, căutând să-mi ciugulească degetele, pe care le feream din calea lor, apoi țopăiau nepăsătoare și-și vedeau mai departe de melci sau de viermișori. Într-o zi însă am pus mâna pe-o bătă și, țintind un cânepar, am zvârlit-o cu atâta putere, încât l-am doborât; înșfăcând prada de gât cu amândouă mâinile, am alergat triumfător la Glumdalclitch. Totuși, pasărea fiind doar amețită, își veni curând în fire și începu să mă lovească atât de nemilos cu aripile în cap și-n coaste, măcar că o țineam departe de mine să nu mă zgârâie cu ghearele, încât puțin a lipsit să nu-i dau drumul. Din fericire, un servitor m-a scos din impas, sucind gâtul păsării; a doua zi, din porunca reginei, câneparul mi-a fost servit la masă. După câte-mi amintesc, era ceva mai mare decât o lebădă de-a noastră.

Doamnele de onoare o invitau pe Glumdalclitch în apartamentele lor și o rugau să mă aducă și pe mine, căci grozav le plăcea să mă vadă.

Regina, căreia îi povesteam adesea călătoriile mele pe mare și care nu pierdea niciodată prilejul să mă înveselească ori de câte ori mă vedea abătut, mă întrebă într-una din zile dacă mă pricep să manevrez o pânză sau o vâslă și dacă vâslitul nu mi-ar face bine. I-am răspuns că mă pricep de minune și la una și la alta, căci, deși pe corabie eram de fapt chirurg sau doctor, adesea, la nevoie, am fost silit să fac pe marinarul. Totuși, mă întrebam cum ar fi fost cu puțință să mă îndeletnicesc cu așa ceva în țara lor, unde cea mai mică luntre era cât cel mai mare vas de război de-al nostru, iar barca pe care eu aș fi putut s-o conduc nu ar fi rezistat pe nici unul din râurile lor. Majestatea-sa îmi spuse că, dacă îi voi face planul unui vas, tâmplarul ei îl va construi, iar dânsa îmi va găsi un loc unde să navighez. Tâmplarul era un om priceput și, sub îndrumările mele, construi în zece zile un mic vas cu tot greumentul necesar, în care puteau să

încapă cu ușurință opt europeni. Când fu terminat, regina se arată atât de încântată, încât dădu fuga cu el în poală la rege; acesta porunci ca vasul (eu eram pe bord) să fie pus într-un bazin cu apă spre a fi încercat. Din lipsă de spațiu însă nu am putut mânui vâslele. Dar regina întocmise încă dinainte un alt plan. Ea porunci tâmplarului să facă un jgheab de lemn, lung de trei sute de picioare, lat de cincizeci și adânc de opt; jgheabul fu bine smolit, ca să nu curgă, și apoi așezat pe dușumea, de-a lungul peretelui, într-o încăpere mărginașă a palatului. Aproape de fund, jgheabul avea un cep prin care să se scurgă apa atunci când începea să se învechească; doi servitori puteau să-l umple cu ușurință într-o jumătate de oră. Aici obișnuiam să vâslesc adesea pentru plăcerea mea și a reginei, precum și a doamnelor sale, pe care, pare-se, le încânta nespuse de mult îndemânarea și sprinteneala mea. Uneori ridicam pânzele și atunci nu mai aveam altceva de făcut decât să cârmesc, în timp ce doamnele îmi făceau vânt cu evantaiele; când oboseau, câțiva paji le luau locul și suflau în vele iar eu îmi arătam arta, manevrând când la tribord, când la bord, după cum doream. Când plimbarea se sfârșea, Glumdalclitch ducea întotdeauna vasul în camera ei și-l agăța într-un cui să se usuce.

Odată, în timpul acestor exerciții, mi s-a întâmplat un accident care putea să mă coste viața. Unul din paji pusese vasul în jgheab, iar guvernanta, care o însoțea pe Glumdalclitch, mă ridicase cu multă grijă, ca să mă așeze la bord. Nu știu cum s-a făcut că i-am alunecat printre degete și aș fi căzut cu siguranță de la o înălțime de patruzeci de picioare pe dușumea, dacă, printr-un noroc cu totul neașteptat, nu aș fi rămas agățat într-un ac prins de șorțul bunei doamne. Gămălia acului se opri între cămașă și cingătoarea pantalonilor mei, și am stat așa spânzurat în aer până când Glumdalclitch veni să mă scape. Altă dată, unul din servitori, care avea sarcina să umple jgheabul din trei în trei zile cu apă proaspătă, lăsă din nebagare de seamă să-i scape din găleată o broască uriașă. Broasca stătu pitită până când am fost așezat pe vas; atunci, zărind un locșor unde se putea odihni, se cățăără pe bord și-l aplecă atât de mult pe-o coastă, încât am fost nevoit să trec în partea cealaltă și să-l cumpănesc cu toată greutatea trupului, ca să nu se răstoarne. Îndată ce se văzu pe vas, dihania făcu un salt până în mijlocul lui, apoi sări peste capul meu, și tot așa de colo-colo, mânjindu-mi fața și hainele cu murdăria ei scârboasă. Era atât de mare, încât părea cel mai hidos animal ce se poate închipui. Totuși am rugat-o pe Glumdalclitch să mă lase să mă descurc singur. I-am dat câteva lovituri zdravene cu una din vâsle și până la urmă am silit-o să sară în apă.

Dar cea mai mare primejdie prin care am trecut vreodată în țara aceea mi-a prilejuit-o maimuța unuia din băieții de la bucătărie. Glumdalclitch mă închisese în camera ei, ducându-se după treburi sau într-o vizită. Afară era foarte cald; fereastra camerei fusese lăsată deschisă, de asemenea ferestrele și ușa cutiei mele celei mari în care locuiam de obicei, fiind spațioasă și confortabilă. Pe când ședeam la masă, cufundat în gânduri, mi s-a părut că cineva sare înăuntru pe fereastră și zburdă încoace și încolo. Deși cuprins de spaimă am îndrăznit totuși să privesc afară, dar fără să mă clintesc de la locul meu; și mi-a fost dat să văd jivina aceea neastâmpărată zbenguindu-se și țopăind de colo-colo; în cele din urmă lighioana se apropie și de cutia mea; părea s-o cerceteze cu multă luare-aminte, ițindu-se când la ușă, când pe la

ferestre. Am fugit spre cel mai îndepărtat ungher al camerei sau al cutiei. Tot iscodind cu privirea, maimuța mă băgase atât de rău în sperieți, încât nu mi-a mai dat prin minte să mă ascund sub pat — lucru pe care, de altfel, aș fi putut să-l fac cu ușurință. După ce se uită câțva timp prin odaie, rânjind și bolborosind, maimuța dădu cu ochii de mine, vârî laba pe ușă, căutând să mă ajungă, așa cum face pisica atunci când se joacă cu un șoarece, și cu toate că fugeam dintr-un colț într-altul, până la urmă tot izbuti să mă înhațe de pulpana hainei (mătasea din țara aceea era foarte groasă și rezistentă) și să mă tragă afară. Mă ridică în laba dreaptă și mă ținu așa cum ține o doică un copil când vrea să-l alăpteze, așa cum văzusem eu în Europa o maimuță, făcând același lucru cu o pisică. Am încercat să mă zbat, dar lighioana mă strânse așa de tare, încât am socotit mai înțelept să mă supun. Am toate motivele să cred că mă luase drept un pui de maimuță, deoarece, plină de gingășie, îmi tot mângâia fața, cu cealaltă labă. În timp ce se distra astfel, maimuța fu întreruptă de un zgomot ce se auzea la ușa camerei, ca și cum cineva ar fi încercat s-o deschidă; cât ai clipi dihania se făcu nevăzută pe unde venise, apoi, ținându-mă strâns cu o labă, se cațără pe burlane și pe streșini cu ajutorul celorlalte trei, până ajunse pe acoperișul clădirii vecine. În clipa când se pregătea s-o șteargă, am auzit-o pe Glumdalclitch scoțând un țipăt. Biata fată era înnebunită; întreaga aripă a palatului fu cuprinsă de panică, servitorii alergară după scări; sute de oameni de la curte au putut vedea cum maimuța, cocoțată sus pe acoperiș, mă ținea în brațe ca pe un copil și mă îndopa de zor cu mâncare scoasă din fălcile ei; și ori de câte ori nu voiam să mănânc, mă mângâia drăgăstos. Mulți din cei ce căseau gura au pufnit în răs, și eu unul nu le găsesc nici o vină, căci, fără îndoială, priveliștea era destul de caraghioasă, numai că mie nu mi se părea deloc astfel. Câțiva aruncară cu pietre, doar-doar maimuța va coborî, dar lucrul acesta li se interzise cu strictețe, fiindcă s-ar fi putut prea bine să m-aleg cu țeasta zdrobită.

Mai mulți oameni rezemară scările de ziduri și începură să urce. Maimuța băgă de seamă, și, văzându-se împresurată și neputând să alerge destul de repede în trei labe, mă lepădă pe o țigla a acoperișului și o luă la sănătoasa. Am stat așa câțva timp, la o înălțime de cinci sute de yarzi, așteptând din clipă în clipă să mă sufle vântul sau să-mi vină amețeala și să mă rostogolesc din vârful acoperișului până la streășină, dar un băiat de treabă, unul din servitorii dădacei mele, se urcă până la mine, mă băgă în buzunarul pantalonilor și mă dădu jos cu bine. Aproape că mă înecasem din pricina porcăriilor pe care mi le vârâse în gură maimuța; dar drăguța mea dădacă mi le scoase din gât cu un ac mic, după care am început să vomit, ceea ce m-a ușurat foarte mult. Eram totuși atât de slăbit și plin de vânătăi din pricina strânsorii hidosului animal, încât am fost nevoit să stau în pat două săptămâni. Regele, regina și întreaga curte trimiteau în fiecare zi să se intereseze de starea sănătății mele, iar regina mă vizită de mai multe ori în timpul bolii. Maimuța fu ucisă și se dădu ordin ca nici un animal de acest fel să nu mai fie ținut prin preajma palatului. După ce m-am însănătoșit, m-am dus la rege să-i mulțumesc pentru bunătatea sa, iar suveranul a binevoit să facă fel de fel de glume pe socoteala pățaniei mele. M-a întrebat la ce anume mă gândeam când mă aflam în labele maimuței, cum îmi plăcuse mâncarea și felul în care mă hrănise dihania și dacă nu cumva aerul proaspăt de pe acoperiș mi-a deschis pofta de mâncare. De asemenea voia să știe ce aș fi făcut într-o astfel de împrejurare în propria mea țară. I-am răspuns Majestații-

sale că în Europa nu se găsesc maimuțe, afară doar de cele aduse de prin alte meleaguri, ca rarități, dar că ele sunt așa de mici, încât m-aș încumeta să mă bat cu zece odată dacă ar îndrăzni să mă atace. Cât despre monstruosul animal cu care avusesem de furcă (adevărul e că era mare cât un elefant), dacă groaza mi-ar fi îngăduit să mă gândesc la pumnal (în timp ce vorbeam priveam fioros și-mi zăngăneam pumnalul), în clipa când și-a vârât laba în camera mea, l-aș fi rănit poate atât de tare, încât l-aș fi făcut să și-o retragă mai repede decât o vârâse. Toate acestea le-am spus cu glas hotărât, ca un om care se teme să nu i se pună la îndoială curajul. Totuși, vorbele mele nu făcură altceva decât să stârnească un hohot de râs pe care, cu tot respectul cuvenit Majestății-sale, toți cei de față nu și l-au putut stăpâni. Aceasta m-a făcut să mă gândesc cât de zadarnică este străduința omului care se căznește să se ridice în ochii celor ce nu sunt nici pe departe egalii săi. Și totuși, după ce m-am înapoiat în Anglia, nu rareori mi-a fost dat să văd lucruri asemănătoare, când câte un biet caraghios, vrednic de dispreț, fără cel mai mic drept pe care-l poate oferi nașterea — un fizic plăcut, spirit sau bun-simț — cutează să-și dea aere și să se măsoare cu cele mai de seamă personalități ale regatului. Nu trecea zi ca eu să nu dau prilej curții să facă haz pe socoteala mea, iar pe Glumdalclitch, cu toate că mă iubea nespuse de mult, o tăia capul s-o vestească pe regină ori de câte ori făceam câte o boroboacă care, după părerea ei, ar fi putut s-o înveselească pe Majestatea-sa.

Într-o zi, cum nu se simțea prea bine, fata plecă împreună cu guvernanta să facă o plimbare afară din oraș, cam la vreo treizeci de mile, cale de un ceas cu trăsura. Coborâră pe un câmp lângă o potecă, iar Glumdalclitch puse jos cutia mea de călătorie ca să pot ieși să mă plimb. Pe potecă era o balegă de vacă, iar eu mi-am pus în gând să-mi încerc puterile sărind peste ea. Mi-am luat avânt, dar din nefericire saltul a fost prea scurt și m-am pomenit drept în mijlocul balegii, înfundat până la genunchi. Cu chiu, cu vai am izbutit să ies din murdărie, iar unul din servitori mă șterse cât putu mai bine cu batista, căci eram mânjit tot. Glumdalclitch mă închisese în cutie și nu-mi mai dădu drumul până acasă. Regina fu informată curând despre cele petrecute, iar servitorii avură grijă să povestească pătărania, așa că timp de câteva zile la curte s-a făcut un haz nespuse pe socoteala mea.

CAPITOLUL VI.

MAI MULTE NĂSCOCIRI ALE AUTORULUI PENTRU A FACE PLĂCERE REGELUI ȘI REGINEI. ÎȘI ARATĂ PRICEPEREA ÎN MUZICĂ. REGELE SE INTERESEAZĂ DE STAREA LUCRURILOR ÎN ANGLIA ȘI AUTORUL I-O DESCRIE. OBSERVAȚIILE REGELUI CU ACEST PRILEJ.

Întrucât și eu mă număram printre curteni, o dată sau de două ori pe săptămână eram de față când regele se deștepta din somn. De asemenea l-am văzut așea sub mâna bărbierului său, ceea ce la început mi s-a părut un spectacol înfiorător, căci briciul era aproape de două ori mai lung decât o coasă obișnuită. Majestatea-sa, potrivit obiceiului țării, se bărbiera numai de două ori pe săptămână. L-am rugat odată pe bărbier să-mi dea niște clăbuc, din care am cules vreo patruzeci-cincizeci de fire de păr aspru. Am luat după aceea o bucată subțire și am tăiat-o după modelul unui pieptene, găurindu-l la distanțe egale cu acul cel mai mic pe care l-am putut găsi la Glumdalclitch. Am vârât apoi firele de păr în găurele, răzuindu-le cu cuțitul și ascuțindu-le la vârf, până când am izbutit să-mi fac un pieptene cât se poate de arătos. De altminteri era și timpul, deoarece dinții pieptenului meu se cam rupseseră și nu prea mă mai puteam folosi de el; pe de altă parte, nu cunoșteam în țara aceea nici un meșter atât de iscusit ca să-mi poată face altul.

Aceasta îmi amintește de o îndeletnicire cu care mi-am petrecut multe din ceasurile mele de răgaz. O rugasem pe camerista reginei să-mi păstreze smocurile de păr ce rămâneau după ce Majestatea-sa se pieptăna, și cu timpul strânsesem o cantitate destul de mare; într-o zi, sfātuindu-mă cu prietenul meu, tâmplarul, care avea poruncă să-mi îndeplinească micile mele dorinți, i-am arătat cum să facă două schelete de scaun, nu mai mari decât cele pe care le aveam în odaia mea, și cum să găurească cu o sulă subțire marginea spetezelor și a fundului; prin găurile acestea am trecut firele cele mai groase din părul reginei, exact în felul în care se împletesc scaunele de trestie din Anglia. Când au fost gata le-am dăruit Majestății-sale regina, care le păstra în iatacul ei, arătându-le tuturor ca pe niște lucruri rare — și, într-adevăr, se minunau toți cei care le vedeau. Regina ar fi vrut să mă vadă șezând pe unul din aceste scaune, dar eu m-am împotrivit să-i dau ascultare, spunându-i că prefer să mor de o mie de ori decât să-mi așez o parte atât de necuviincioasă a trupului meu pe firele acelea prețioase de păr, care au împodobit odată capul Majestății-sale. Având din totdeauna o aplicație spre meșteșugărie, am mai făcut din fire de păr și o punguliță, lungă de vreo cinci picioare, cu numele Majestății-sale scris cu litere de aur; pe aceasta, cu încuviințarea reginei, am dăruit-o Glumdalclitchei. La drept vorbind, era mai curând un lucru plăcut la vedere decât folositor, nefiind îndeajuns de rezistent ca să poată ține monede mai mari, și de aceea Glumdalclitch nu păstra într-însa decât câteva jucării care plac fetițelor.

Regele fiind un mare iubitor de muzică, la palat aveau loc adesea concerte pe care uneori le ascultam și eu din cutia mea, așezată pe o masă; dar zgomotul orchestrei era atât de mare, încât de-abia puteam desluși melodiile.

Sunt încredințat că toate trompetele unei armate regale, de-ar fi să bată și să-ți sune în urechi, n-ar putea întrece zgomotul acela. De aceea rugam întotdeauna să mi se mute cutia cât mai departe de orchestră, iar după ce închideam ușile și ferestrele și trăgeam perdelele, n-aș putea spune că muzica lor era cu totul neplăcută. În tinerețea mea învățasem să cânt puțin la spinetă²². Glumdalclitch avea una în camera ei un profesor venea de două ori pe săptămână să-i dea lecții. Îi spun spinetă fiindcă seamăna întrucâtva cu acest instrument și se cânta cam în același fel. Într-o zi m-am gândit să-i distrez pe rege și regină, cântând un cântec englezesc la acest instrument. Dar lucrul se dovedi nespun de greu, deoarece spineta avea cam șazeci de picioare lungime și fiecare clapă era lată de aproape un picior, astfel încât chiar atunci când întindeam brațele nu puteam cuprinde mai mult de cinci clape; iar ca să le apăs, era nevoie de o lovitură zdavăună cu pumnul — muncă anevoioasă și zadarnică. M-am gândit atunci la următoarea soluție; am luat două bețe rotunde cam de mărimea unor ciomege obișnuite, mai groase la unul din capete, și am înfășurat capetele în bucăți de piele de șoarece, pentru ca, lovind cu ele, să nu stric nici clapele și să nu alterez nici sunetul. În fața spinetei, cam la patru picioare dedesubtul claviaturii, s-a pus o bancă, iar eu am fost urcat pe ea. Alergând încoace și încolo cât puteam de repede, loveam clapele cu cele două bețe; în felul acesta am reușit să execut un *jig*²³, spre marea mulțumire a Majestăților-lor. A fost cea mai obositoare muncă pe care am făcut-o vreodată; cum totuși nu puteam cuprinde mai mult de șaisprezece clape, n-am reușit să armonizez basul cu soprano, cum fac artiștii, ceea ce a constituit un mare neajuns al concertului meu.

Regele, care, după cum am mai spus, era un monarh foarte înțelept, porunca adesea să fiu adus în cutia mea și așezat pe masă în odaia lui de lucru. Îmi cerea apoi să-mi iau un scaun și să mă așez la vreo trei yarzi pe birou, așa încât să fiu cam în dreptul feței sale. În felul acesta am stat de vorbă în mai multe rânduri. Într-o zi am cutezat să-i spun Majestății-sale că disprețul care-l nutrește față de Europa și față de restul lumi nu se potrivește cu minunatele sale însușiri spirituale; că inteligența nu este proporțională mărimea trupului; că, dimpotrivă, noi am observat, în țara noastră, că persoanele cele mai înalte sunt de obicei și cele mai puțin înzestrate cu inteligență; că, printre celelalte fapte, albinele și furnicile sunt vestite pentru hărnicia și scusița lor, întrecând cu mult chiar animale mai mari; și că, așa mic și neînsemnat cum mă socotește el, nădăjduiam să trăiesc pentru a-i duce Majestății-sale un serviciu neprețuit. Regele mă ascultă cu luare-aminte și din clipa aceea începu să aibă o părere mult mai bună despre mine decât avusese înainte. El mă rugă să-i descriu cât mai exact cu putință felul în care e guvernată Anglia; căci, deși monarhii țin îndeobște atât de mult la obiceiurile țării lor (aceasta e părerea ce și-o făcuse el despre ceilalți monarhi în urma celor spuse de mine), totuși era bucuros să audă lucruri care ar merita să fie imitate. Închipuieste-ți dar, binevoitorul meu cititor, cât de mult aș fi vrut să am graiul unui Demostene sau Cicerone, pentru a fi în stare să preamăresc scumpa mea patrie, într-un stil vrednic de meritele și fericirea ei.

Mi-am început cuvântarea prin a arăta Majestății-sale că împărăția

²² Instrument muzical asemănător clavecinului (n.t.)

²³ Dans scoțian foarte vioi (n.t.)

noastră este alcătuită (în afară de coloniile noastre din America) din două insule care formează trei regate puternice, conduse de un singur suveran. Am stăruit mult asupra fertilității solului nostru, asupra temperaturii și climei noastre. Am vorbit apoi pe larg despre alcătuirea Parlamentului englez, reprezentat în parte de un corp ilustru numit Camera Lorzilor — persoane de viță nobilă, urmași ale celor mai vechi și mai ilustre familii. I-am zugrăvit apoi grija deosebită ce se acordă educării lor în privința artelor și armelor, pentru a putea deveni sfetnici înțelepți ai regelui și ai țării, pentru a-și spune cuvântul la întocmirea legilor, pentru a fi membri ai celei mai înalte curți judecătorești, unde nu mai poate fi apel, și pentru a fi gata să-și apere oricând regele și țara prin vitejia, purtarea și credința lor. I-am mai spus Majestății-sale că ei sunt podoaba și pavăza țării, urmași destoinici ai celor mai renumiți strămoși, a căror faimă a fost și răsplata vredniciei lor, vrednicie de la care urmașii nu s-au abătut niciodată. Că acestora li s-au alăturat mai mulți oameni sfinți, făcând și ei parte din adunare și având titlul de episcopi; că sarcina lor este de a se îngriji de religie și de cei care o propovăduiesc poporului. Că monarhul și sfetnicii săi cei mai înțelepți, după îndelungate cercetări de-a lungul și de-a latul țării, aleg din sânul preoțimii pe cei care s-au învrednicit de o viață mai neprihănită; și de o învățătură mai adâncă, pe cei care sunt cu adevărat părinții duhovnicești ai clerului și norodului.

I-am arătat apoi regelui că cealaltă parte a Parlamentului e formată dintr-o adunare numită Camera Comunelor — cu toții gentilomi de seamă, aleși în mod liber chiar de popor pentru virtuțile lor deosebite și dragoste de țară, ca să reprezinte înțelepciunea întregii națiuni. Și că aceste două corpuri alcătuiesc cea mai augustă adunare din Europa, căreia, împreună cu regele, îi este încredințată întreaga legiuire a țării.

Am trecut apoi la curțile judecătorești, unde prezidează judecătorii, venerabilii înțelepți și tălmăcitori ai legii, care hotărăsc asupra drepturilor și proprietăților aflate în litigiu și care pedepsesc viciul și apără nevinovăția. Am mai amintit despre gospodărirea înțeleaptă a vistieriei noastre despre vitejia și faptele glorioase ale armatelor noastre pe mare și pe uscat. Am socotit numărul locuitorilor țării noastre, gândindu-mă cam câte milioane ar putea cuprinde fiecare sectă religioasă sau partid politic. Nu am trecut cu vederea nici chiar sporturile și petrecerile noastre sau orice alt amănunt care, după părerea mea, putea să fie spre lauda țării mele. Apoi am încheiat cu o scurtă privire istorică asupra situației și evenimentelor din Anglia în ultima sută de ani.

Pentru aceasta mi-au trebuit nu mai puțin de cinci întrevederi, fiecare durând mai multe ore în șir, în care timp regele m-a ascultat cu deosebită luare-aminte, luându-și adesea note și însemnându-și întrebările pe care avea de gând să mi le pună.

După ce am terminat aceste lungi expuneri, Majestatea-sa, în cursul celei de-a șasea întrevederi, consultându-și însemnările, a formulat o serie de nedumeriri, întrebări și obiecții în legătură cu fiecare punct. El m-a întrebat ce metode se folosesc pentru a cultiva mințile și trupurile tinerilor nobili și cu ce anume se îndeletnicesc ei în prima parte a vieții lor, când pot fi lesne instruiți? Ce măsuri se iau pentru completarea Adunării, atunci când se stinge vreo familie nobilă? Ce anume calități trebuie să întrunească cei care urmează să fie făcuți lorzi? S-a întâmplat vreodată ca astfel de ridicări în rang să fie

determinate de vreo favoare a monarhului, de o sumă bani dăruită unei doamne de la curte sau de dorința de a consolida un partid potrivit intereselor obștești? În ce măsură cunosc lorzii legile țării și cum ajung ei să-și însușească cunoștințele care le îngăduie să hotărască, în ultima instanță, asupra drepturilor semenilor lor? Dacă sunt într-atâta feriți de lăcomie, părtinire sau lipsuri, încât mita sau alte mijloace odioase să nu-și afle loc printre ei? Dacă sfintele fețe de care am amintit sunt întotdeauna promovate în rangul acela înalt datorită cunoașterii temeinice a chestiunilor religioase, precum și datorită vieții lor neprihănite; dacă, fiind încă simpli preoți, nu au fost robi vremurilor sau dacă nu au îndeplinit rolul de capelani vânduți, slujind pe vreun nobil ale cărui păreri continuă să le urmeze slugarnic după ce au fost primiți în acea adunare? A dorit apoi să afle în ce fel sunt aleși cei pe care eu îi numeam membri ai Camerei Comunelor; dacă nu cumva un străin gros la pungă i-ar putea influența pe alegătorii de rând să-l aleagă pe el și nu pe seniorul lor sau pe cel mai de vază om din ținut? Cum se face că oamenii doresc cu atâta râvnă un loc în această adunare, funcție legată — după cum a trebuit să mărturisesc — de multă bătaie de cap și cheltuială, adesea spre ruina familiilor lor, fără leafă sau pensie; dorința aceasta izvora dintr-o virtute atât de exagerată și era o dovadă atât de neobișnuită de spirit de sacrificiu pentru binele obștesc, încât Majestatea-sa părea să se îndoiască de sinceritatea ei. Și iarăși dorea să știe dacă nu cumva astfel de domni zeloși se gândeau că-și pot recupera cheltuielile și eforturile la care erau supuși, sacrificând binele public planurilor unui monarh slab și vicios, mână în mână cu un cabinet de miniștri corupți. Regele și-a înmulțit întrebările și m-a cercetat amănunțit în legătură cu fiecare aspect al acestei probleme, formulând nenumărate întrebări și obiecții, pe care nu socotesc că ar fi prudent sau cu cale să le repet aici.

În legătură cu cele ce i-am spus despre curțile noastre judecătorești, Majestatea-sa a cerut lămuriri în mai multe privințe — lucru pe care l-am putut face mai lesne, deoarece odinioară puțin a lipsit să nu fiu ruinat de un proces care a ținut vreme îndelungată la curtea lordului cancelar și pentru care am fost silit să plătesc despăgubiri. M-a întrebat cât se pierde de obicei spre a se hotărî ce e drept sau ce e strâmb și ce cheltuieli se fac? Dacă avocații și oratorii au libertatea să pledeze pentru cauze despre care toată lumea știe că sunt nedrepte, rușinoase și silnice? Dacă convingerile religioase sau politice ale împlicinatului atârnă greu în cumpăna dreptății? Dacă oratorii sunt oameni care cunosc legile universale după care se împarte dreptatea, sau se limitează numai la cunoașterea obiceiurilor provinciale, naționale și alte obiceiuri locale? Dacă oratorii sau judecătorii participă în vreun fel oarecare la întocmirea legilor pe care tot ei își iau libertatea de a le tălmăci sau răstălmăci după plac? Dacă se întâmplă din când în când ca ei să pledeze pentru și împotriva aceleiași cauze, citând cazuri precedente pentru a dovedi contrariul? Dacă ei alcătuiesc o breaslă de oameni avuți sau săraci? Dacă primesc vreo răsplată bănească pentru că au pledat sau și-au exprimat părerile? Și, mai ales, dacă sunt vreodată admiși ca membri în Camera Inferioară²⁴?

Trecu apoi la gospodărirea vistieriei noastre și spuse că, după părerea sa,

---

²⁴ Camera Comunelor (n.t.).

memoria m-a trădat, deoarece am evaluat impozitele la vreo cinci-șase milioane pe an, iar când am amintit de cheltuieli, constatase că ele se ridicau uneori la o cifră dublă. Însemnările pe care și le luase asupra acestui punct erau foarte amănunțite, deoarece, după cum mi-a mărturisit, nădăjduia că cunoașterea metodelor noastre i-ar fi de folos, deci nu putea să se înșele în calculele sale. Totuși, dacă cele ce-i spusese eu erau adevărate, nu înțelegea cum poate un regat să cheltuiască mai mult decât câștigă, așa cum face un om oarecare? M-a trebuit să spun că sunt creditorii noștri și de unde luăm bani ca să-i plătim? A fost foarte mirat când m-a auzit vorbind despre războaie atât de costisitoare, adăugând că probabil suntem un popor războinic sau că trăim în mijlocul unor vecini foarte răi, iar generalii noștri sunt de bună seamă mai bogați decât regii noștri. M-a întrebat ce alte pricini ne făceau să ieșim în afara insulelor noastre, pe lângă comerț, tratate sau apărarea coastelor cu ajutorul flotei? Dar mai mult decât de orice, se minună când mă auzi vorbind despre o armată permanentă de mercenari pe timp de pace, în sânul unui popor liber. Majestatea sa spuse că, dacă suntem guvernați cu consimțământul nostru, prin reprezentanții noștri, nu-și putea închipui de cine ne era frică sau împotriva cui urma să luptăm, și mă întrebă, dorind să-mi cunoască părerea dacă nu cumva casa unui om oarecare poate fi mai bine apărată de el însuși împreună cu copiii și cu toți ai lui decât de o mână de ticăloși, culeși la întâmplare de pe stradă, în schimbul unei simbrii neînsemnate, și care ticăloși ar fi de o sută de ori mai câștigați dacă li s-ar tăia găturile. Regele râse de „aritmetica mea ciudată”, cum o numea el, potrivit căreia socoteam numărul locuitorilor țării, ținând seama de numărul membrilor din diferite secte religioase și partide politice.

Mai băgă de seamă că printre distracțiile nobililor, cu și fără titlu, eu amintisem jocurile de noroc. Dorea să știe la ce vârstă începe de obicei această distracție și când încetează să se mai practice; cât timp le ia; dacă lucrurile merg până acolo, încât să-și ruineze averile; dacă nu cumva oamenii josnici și vicioși, datorită iscusinței lor în această artă, pot face avere, ajungând uneori să-i țină pe nobilii noștri în stare de dependență și să-i deprindă cu tovărășii proaste, să-i îndepărteze de la orice progres spiritual și să-i silească, în urma pierderilor suferite, să învețe acest meșteșug rușinos și să-l practice pe spinarea altora.

Mirarea lui n-a mai cunoscut margini când a auzit istoria țării noastre din ultimul secol, susținând că nu este altceva decât un șir de conspirații, războaie, asasinate, masacre, exiluri, adică cele mai dăunătoare urmări pe care le poate avea zgârcenia, cruzimea, furia, nebunia, ura, invidia, desfrâul, răutatea și ambiția.

Într-o altă întrevedere, Majestatea sa se osteni să recapituleze tot ceea ce îi spusese eu; compară întrebările puse cu răspunsurile primite, apoi, luându-mă în mână și mângâindu-mă cu blândețe, rosti următoarele cuvinte pe care nu le voi uita niciodată după cum nu voi uita niciodată felul în care le-a spus: „Micul meu prieten Grildrig, ai rostit o minunată cuvântare de laudă la adresa patriei tale; ai arătat în chipul cel mai limpede că neștiința, trândăvia și viciul pot fi uneori însușirile cele mai potrivite ale unui legiuitor; că legile sunt cel mai bine explicate, tâlmăcite și aplicate de către aceia care au tot interesul și, totodată, pricepera să le răstălmăcească, să le încâlcească și să le ocolească.

Deslușesc la voi urmele unei instituții care, la originea ei, poate să fi fost bună, dar urmele acestea sunt pe jumătate șterse, iar restul e acoperit de murdărie și ros de putreziciune. Din toate câte le-ai spus, nu reiese deloc că ar fi nevoie de vreo virtute pentru a obține un post de seamă la voi, și încă și mai puțin că oamenii ar fi înălțați în rang datorită virtuților lor, preoții pentru cucernicia sau învățătura lor, soldații pentru purtarea sauitejia lor, judecătorii pentru integritate, senatorii pentru dragostea de țară, sfetnicii pentru înțelepciune. Cât despre tine – continuă regele – care ți-ai petrecut cea mai mare parte a vieții în călătorii, tare mi-ar place să cred că până acum ai scăpat de multe vicii ale compatrioților tăi. Dar judecând după spusele tale și după răspunsurile pe care ți le-am smuls cu multă caznă, nu pot decât să trag concluzia că cei mai mulți dintre semenii tăi sunt cel mai primejdios soi de mici paraziți scârboși, cărora natura le-a îngăduit vreodată să se târască pe fața pământului.”

CAPITOLUL VII.

DRAGOSTEA DE PATRIE A AUTORULUI. EL FACE REGELUI O PROPUNERE FOARTE AVANTAJOASĂ, CARE E RESPINSĂ. NEPRICEPEREA REGELUI ÎN POLITICĂ. ÎNVĂȚĂTURA DIN ȚARA ACCEA, FOARTE ȘUBREDĂ ȘI MĂRGINITĂ. LEGILE, TREBURILE MILITARE ȘI PARTIDELE DIN BROBDINGNAG.

Numai dragostea de adevăr m-a împiedicat să tănuiesc cititorului această parte a povestirii mele. În zadar îmi arătam eu supărarea- regele mă lua în răs, așa că a trebuit să rabd în tăcere și să ascult cum scumpa și nobila mea țară e batjocorită. Și mie, ca oricărui dintre cititorii mei, îmi pare rău că s-a ivit un astfel de prilej, dar monarhul acesta era atât de curios și atâta stăruia asupra tuturor amănuntelor, încât aș fi dat dovadă de necunoștința sau de proastă creștere refuzând să-l lămuresc în măsura în care eram în stare s-o fac. Să-mi fie totuși îngăduit să spun, în apărarea mea, că am ocolit cu îndemănare multe din întrebările lui, zugrăvind de fiecare dată lucrurile mai favorabil decât o îngăduia adevărul adevărat. Pentru că întotdeauna am dat dovadă de părtinire față de țara mea, lucru pe care, de altfel, Dionisius Halicarnassensis²⁵ îl recomandă, și pe bună dreptate, unui istoric: cât am putut, am ascuns slăbiciunile și metehnele Angliei, în timp ce virtuțile și frumusețile ei le-am înfățișat în lumina cea mai prielnică. Și m-am străduit să fac așa în tot timpul numeroaselor convorbiri avute cu monarhul acela, cu toate că, din păcate, am dat greș.

Să fim însă îngăduitori față de un rege care trăiește cu totul izolat de restul lumii și, prin urmare, nu cunoaște obiceiurile și tradițiile ce se bucură de atâta trecere la alte popoare. Lipsa acestor cunoștințe va zămisli întotdeauna nenumărate prejudecăți și va determina un fel îngust de a privi lucrurile, de care noi și țările mai civilizate din Europa suntem cu desăvârșire scutiți. Și ar fi cât se poate de dureros dacă părerile despre ce e bine și ce e rău ale unui monarh atât de îndepărtat ar trebui să fie date drept pildă întregii omeniri.

Pentru a întări cele spuse până acum, precum și pentru a arăta încă o dată urmările nefaste ale unei educații mărginite, voi mai aminti aici câteva lucruri care cu greu vor găsi crezare. În nădejdea de a câștiga mai mult în ochii Majestății-sale, i-am povestit despre o invenție născocită cu vreo trei-patru sute de ani în urmă fabricarea unei pulberi care la cea mai mică scânteie se aprinde într-o clipă și aruncă totul în aer, chiar dacă ar fi un munte, bubuind mai năprasnic decât tunetul. I-am mai spus că o anumită cantitate din această pulbere, vârată într-o țeava de alamă sau fier, ar zvârli o minge de fier sau de plumb cu atâta putere și iuțeală, că nimic nu i-ar putea sta în cale. Că mingile cele mai mari astfel slobozite nu numai că ar nimici dintr-o dată șiruri întregi de soldați, dar ar dărâma zidurile cele mai puternice sau ar scufunda corăbii cu câte o mie de oameni pe bord.

Că noi punem adesea această pulbere în mingi mari de fier pe care le aruncăm cu ajutorul unor mașini asupra cetății împresurate, iar mingea desfundă străzile,

---

²⁵ *Dionisius Halicarnas* istoric roman de limbă greacă, autorul unei istorii a Romei (Antichități romane). A scris opere de retorică și de critică literară (n.t.)

preface casele în ruine, azvârlind țândări și sfarâmături în toate părțile, și zboară creierii tuturor celor aflați în preajmă. Că eu cunosc foarte bine substanțele din care e făcută pulberea, că ele sunt ieftine și se găsesc ușor; că eu știu cum trebuie să le amestec și că aș putea să arăt meșterilor săi cum să fabrice țevile acelea pe măsura tuturor lucrurilor din regatul Majestății-sale, cea mai lungă dintre ele nedepășind o sută de picioare; cu douăzeci-treizeci de țevi dintr-acestea, încărcate cu o cantitate potrivită de pulbere și mingi, va distruge în câteva ceasuri zidurile celui mai întărit oraș din țară sau va preface în praf și pulbere capitala, dacă supușii s-ar împotrivi vreodată poruncilor sale. Toate acestea i le-am spus Majestății-sale cu umilință, ca un neînsemnat prinos al recunoștinței mele față de nenumăratele dovezi de regească bunătate. Regele fu cuprins de groază, ascultând descrierea acestor mașini grozave, precum și propunerea pe care i-o făcusem. Ca să folosesc cuvintele sale, era uluit că o biată gânğanie neputincioasă cum eram eu poate să nutrească gânduri atât de sălbătice, să le dea în vileag cu atâta ușurință și să pară câtuși de puțin mișcată de toate vărsările de sânge pe care le descriesem ca fiind urmările fureștii ale acestor mașini distrugătoare, pe care, adăugă el, le-a născocit desigur vreun duh rău, vrăjmaș al omenirii. În ceea ce îl privea pe el, mai spuse monarhul, cu toate că erau puține lucruri pe lume care să-l încânte atât de mult ca noile descoperiri în domeniul artei sau în natură, ar fi preferat mai curând să-și piardă jumătate din împărăție decât să fie inițiat într-un astfel de secret, despre care, dacă țineam la viața mea, mi-a poruncit să nu-i mai pomenesc niciodată.

Ciudate urmări ale unor principii și concepții înguste! Un monarh înzestrat cu toate calitățile vrednice de adâncă venerație, dragoste și cinste, un monarh talentat și cu o învățătură temeinică, plin de minunate daruri și adorat de supuși, să-și facă scrupule fără noimă, de care cei din Europa, nu avem habar, și să scape din mână prilejul care l-ar fi făcut stăpân absolut pe viața, libertatea și soarta poporului său! Departe de mine gândul de a spune toate acestea cu intenția de a umbri nenumăratele virtuți ale acestui minunat monarh, care, îmi dau foarte bine seama, va scădea totuși mult în ochii cititorului englez; socotesc însă că defectul acesta al lor provine din neștiință, din faptul că nu au transformat încă politica în știință, așa cum au făcut spiritele cele mai luminate din Europa. Îmi amintesc foarte bine că într-o convorbire pe care am avut-o într-o zi cu regele, când i-am spus că la noi s-au scris mai multe mii de volume despre arta de a governa, el și-a făcut o părere foarte proastă despre înțelepciunea noastră — contrar intențiilor mele. Mi-a mărturisit fățiș că disprețuiește și urăște din adâncul sufletului intrigile, urzelile tainice și rafinamentul, fie că e vorba de un monarh sau de un sfetnic. Nu pricepea ce înțeleg eu prin secrete de stat, de vreme ce nu era vorba de un dușman sau de un popor vrăjmaș. El îngrădea arta de a governa în hotare foarte înguste. O mărghinea la bun-simț și rațiune, dreptate și îngăduință, la rezolvarea grabnică a proceselor de drept civil și de drept penal și la alte câteva considerente simple de acest fel, care nici nu merită să fie amintite. Părerea lui era că „acela care poate face să crească două spice de grâu sau două fire de iarbă pe un petic de pământ, unde mai înainte creștea numai unul, este mai vrednic de recunoștința omenirii și aduce un serviciu mai însemnat țării sale decât toți politicienii laolaltă”. Învățământul la acest popor are multe lipsuri; el se mărginește numai la morală, istorie, poezie și matematică, în care, trebuie să

recunosc, sunt neîntreçuți. Ei aplică matematica numai și numai la ceea ce poate fi folositor în viață, la îmbunătățirea agriculturii și a tuturor meșteșugurilor, astfel că la noi s-ar bucura de prea puțină trecere. Cât despre idei, entități, abstracțiuni și categorii transcendente, nu am reușit niciodată să-i fac să-și formeze o idee cât de mică despre ele. În țara lor nici o lege nu poate fi exprimată într-un număr de cuvinte mai mare decât numărul literelor din alfabetul lor — douăzeci și două cu totul. Adevărul e că numai foarte puține legi au această lungime. Ele glăsuiesc în cuvintele cele mai simple, iar oamenii nu sunt destul de ageri la minte pentru a le da mai mult decât o interpretare; a scrie un comentariu la vreo lege oarecare este o crimă capitală. Cât despre rezolvarea proceselor de drept civil sau urmărirea criminalilor, cazurile precedente sunt atât de puține, încât nu prea au motive să se laude cu vreo pricepere deosebită în una sau alta.

Ca și chinezii, folosesc arta tiparului din timpuri străvechi. Totuși, bibliotecile lor nu sunt prea mari. Biblioteca regelui, socotită cea mai mare, nu are mai mult de 1 000 de volume, așezate într-o galerie lungă de 1 200 picioare, de unde aveam libertatea să împrumut cărțile care-mi plăceau.

În una din camerele Glumdalclitchei tâmplarul reginei construisese un fel de scară de lemn înaltă de vreo 250 de picioare; fiecare treaptă avea o lungime de 50 de picioare; era de fapt o scară mobilă, cu capătul de jos așezat la o depărtare de 10 picioare de peretele camerei. Cartea pe care doream s-o citesc era rezemată de perete; eu mă urcam mai întâi pe prima treaptă a scării și, întorcându-mă cu fața spre carte, începeam să citesc în partea de sus a paginii, făcând vreo opt-zece pași spre dreapta sau spre stânga, după lungimea rândurilor, până când ajungeam ceva mai jos de nivelul ochilor, apoi coboram treptat până când ajungeam în partea de jos; apoi mă urcam din nou și începeam altă pagină în același chip; foaia o întorceam cu amândouă mâinile pentru că era tare și groasă ca de carton; cele mai mari pagini erau de cel mult douăzeci de picioare. Stilul scriitorilor e clar, viguros și totodată plăcut, dar fără înflorituri, căci nimic nu le displace mai mult decât cuvintele de prisos sau expresiile variate. Am citit multe din cărțile lor, îndeosebi cărți de istorie și de morală. Printre altele m-a încântat nespus un tratat ce stătea veșnic în dormitorul Glumdalclitchei și aparținea guvernantei ei, o bătrânică gravă căreia îi plăceau scrierile morale și religioase. Cartea zugrăvește slăbiciunile omenești și se bucură de oarecare trecere numai la femei și la cei de rând. Totuși eram curios să știu ce anume poate spune despre acest subiect un scriitor din țara aceea. Autorul trecea în revistă toate subiectele obișnuite ale moraliștilor europeni, arătând „cât de mărunț, neputincios și vrednic de dispreț este omul prin firea sa; cum nu e în stare să se apere de protivniciile văzduhului sau de furia fiarelor sălbatice; cum îl întrec alte creaturi, una în forță, alta în repeziciune, a treia în prevedere, a patra în hărnicie.” El adăuga că „natura a degenerat în ultima vreme și nu mai zămislește acum decât stârpituri comparație cu oamenii de altădată”. Spunea că „e cât se poate de firesc să ne închipuim că la început oamenii nu numai că erau mai mari, dar că în vremurile de demult pământul trebuie fi fost locuit de uriași, lucru confirmat de istorie și de tradiție și adevărat de oasele și țestele uriașe descoperite întâmplător în mai multe părți ale țării, depășind cu mult neamul sfrijit al oamenilor din zilele noastre”. El susținea că „înseși legile naturii cereau în mod categoric ca noi să

fi fost zidiți de la început mai mari și mai robuști, nu atât de ușor supuși pieirii, amenințați la tot pasul de accidente neînsemnate, ca de pildă o țigla care cade de pe casă, o piatră aruncată de un băiat sau un pârâu în care ne putem îneca". Pe baza unor astfel de raționamente, autorul ajungea la o serie de învățăminte morale, folositoare pentru conduita în viață, dar pe care nu are rost să le înșir aici. Eu unul nu m-am putut stăpâni să nu reflectez cât de răspândit este obiceiul de a ticlui predici morale sau, mai curând, de a găsi pricini de nemulțumire și văicăreală din certurile noastre cu natura. Dar dacă am privi lucrurile mai îndeaproape, ne-am putea da seama cât de puțin întemeiate sunt aceste certuri, la noi ca și la ei.

Cât privește treburile lor militare, ei se fălesc că armata regelui este alcătuită din o sută șaptezeci și șase de mii de pedestrași și treizeci și două de mii de soldați călări, dacă poate fi numită armată o oștire alcătuită din negustorii câtorva orașe și din fermierii de la țară, comandați de nobili cu și fără titlu, neprimind nici soldă, nici altă răsplată. În privința instrucției sunt într-adevăr desăvârșiți, iar disciplina e foarte bună, deși nu am văzut un merit deosebit în asta, căci cum ar putea fi altfel când fiecare fermier se găsește sub ordinele seniorului său și fiecare cetățean sub acelea ale oamenilor de vază din orașul său, aleși prin vot, întocmai ca la Veneția? Am văzut adesea miliția din Lorbrulgrud ieșind la instrucție pe un câmp mare, de vreo douăzeci de mile pătrate, aflat lângă oraș. Nu erau mai mult de douăzeci și cinci de mii de pedestrași și șase mii de călăreți; mi-a fost cu neputință să socotesc numărul lor exact din pricina spațiului pe care îl ocupau. Un călăreț călare pe uriașul său armăsar măsoara cam vreo nouăzeci de picioare. La o comandă, toată această liotă de călăreți și-a scos săbiile și le-a fluturat în aer. Mintea omenească nu-și poate închipui ceva mai măreț, mai uimitor, mai minunat!

Doream nespuse de mult să știu cum oare ajunsese acest monarh, la ale cărui pământuri nimeni nu putea răzbate din nici o parte a lumii, să se gândească la armată sau să-și deprindă supușii cu disciplina militară. Am aflat însă curînd, atât din spusele unora, cât și citind istoria țării lor, că de-a lungul veacurilor i-a năpăstuit și pe ei aceeași boală care nu cruță niciodată omenirea: nobilimea lupta adesea pentru putere și regele pentru stăpînire absolută. Și, oricît ar fi încercat legea să-i țină în frîu, fiecare a încălcat drepturile semenilor săi, prilejuind adesea războaie civile; ultimul război a fost curmat din fericire, de bunicul monarhului, prin bună înțelegere; și de atunci, oastea țării, înființată cu consimțămîntul tuturor, a fost supusă unei discipline de fier.

CAPITOLUL VIII.

REGELE ȘI REGINA FAC O CĂLĂTORIE LA GRANITELE ȚĂRII. AUTORUL ÎL ÎNSOȚEȘTE. FELUL ÎN CARE PĂRĂSEȘTE ȚARA, DESCRIS FOARTE AMĂNUNȚIT. SE ÎNAPOIAZĂ ÎN ANGLIA.

Încercările prin care trecusem m-au făcut de multe ori să doresc cu înfocare să-mi recapăt libertatea, cu toate că nu-mi puteam defel închipui prin ce anume mijloace, și nici nu puteam făuri vreun plan care să aibă cât de cât sorți de izbândă. Corabia cu care venisem era primul vas ce navigase în apropierea coastei, iar regele poruncise cu strășnicie ca „orice alt vas care s-ar întâmpla să se ivească pe mare să fie de îndată tras la țărm, iar echipajul și călătorii să fie aduși într-o cotigă la Lorbrulgrud”. Ținea foarte mult să-mi găsească o femeie de teapa mea, ca să pot zămisli făpturi la fel ca mine; eu însă aș fi preferat să mor mai degrabă decât să îndur ocara de a lăsa urmași care să fie ținuți în colivii ca niște canari și, cu timpul, vânduți prin toată țara, fețelor simandicoase, drept rarități. E adevărat că toți se purtau cu mine cât se poate de frumos; eram doar favoritul unui mare suveran și al reginei sale și încântarea întregii curți; totuși, lucrurile se petreceau în așa fel, încât nu se potriveau cu demnitatea omenească! Nu puteam nicidecum uita prețioasele zaloguri pe care le lăsasem în căminul meu. Doream să fiu iar între oameni cu care să pot sta de vorbă pe picior de egalitate și să mă plimb pe străzi și să străbat câmpii, fără să-mi fie teamă că voi fi strivit de o broască sau de un biet cățeluș. Dar scăparea mi-a venit mai curând decât m-aș fi așteptat și într-un chip nu prea obișnuit; împrejurările în care a fost puțință le voi povesti întocmai.

Trecuseră doi ani de când mă aflam în țara aceea, când, pe la începutul celui de-al treilea, Glumdalclitch și cu mine i-am însoțit pe rege pe regină într-o călătorie spre regiunile de miazăzi ale regatului. Eu, ca de obicei, călătoream în cutia mea, care, după cum am mai spus, era o cameră foarte confortabilă, lată de douăsprezece picioare. Pe de altă parte, la rugămintele mele, un hamac fusese atârnat cu frânghii de mătase de cele patru colțuri ale tavanului, ca să îndur mai ușor zdruncinăturile galopului, atunci când vreun servitor mă lua în șa, cum doream uneori; în timpul drumului mi se întâmpla adesea să adorm în hamac. Sus, în acoperișul camerei mele, dar nu chiar deasupra hamacului, îi poruncisem tâmplarului să facă o gaură de un picior pătrat, ca să am aer pe vreme călduroasă în timpul cât dormeam; gaura aceasta o puteam închide după plac, cu ajutorul unei scânduri ce se mișca încoace și încolo pe un falț.

Când ne apropiam de sfârșitul călătoriei, regele socoti de cuviință să petrecem câteva zile într-un palat al său de lângă Flanflasnic, un oraș așezat la optsprezece mile de țărmul mării. Glumdalclitch și cu mine eram istoviți de drum; eu mă alesesem cu o mică răceală, dar biata fată era așa bolnavă, încât a trebuit să stea în pat. Nu mai puteam de dorul oceanului — singura mea posibilitate de a scăpa, dacă acest lucru avea să se întâmple vreodată. M-am prefăcut că mi-e mai rău decât îmi era în realitate și am cerut să fiu dus țărm, ca să respir aerul proaspăt al mării. Am plecat însoțit de un paj pe care-l îndrăgisem foarte mult și în grija căruia eram dat adesea. Nu voi uita niciodată

cu câtă greutate a consimțit Glumdalclitch să se despartă de mine, nici porunca strașnică pe care i-a dat-o pajului să fie cu ochii în patru, izbucnind în cele din urmă în hohote de plâns, de parcă ar fi presimțit ce avea să se întâmple. Băiatul luă cutia în care mă aflam și merse cale de o jumătate de ceas, îndreptându-se spre stâncile de pe malul mării. Ajuns aici, i-am cerut să mă așeze jos și, deschizând fereastra, am privit trist spre mare. Nu mă simțeam prea bine și i-am spus pajului că aș vrea să ațipesc puțin în hamacul meu, nădăjduind să-mi treacă. M-am urcat în hamac și băiatul închise bine fereastra, căci era frig.

Curând am adormit și tot ce pot să-mi închipui e că, în timp ce dormeam, pajul, crezând pesemne că nu mi se poate întâmpla nimic rău, s-a dus să caute ouă de păsări — cu puțin înainte de a ațipi, îl văzusem pe fereastră căutând și culegând câteva, din crăpăturile stâncilor. Oricum s-ar fi petrecut lucrurile, fapt e că m-am deșteptat deodată trezit de o smucitură violentă; simțeam cum cineva, trage cu putere de inelul cutiei, prins de capac pentru a putea fi lesne transportată, apoi am simțit cutia ridicându-se sus, tot mai sus în văzduh, cu o iuțea ameitoare. La prima smucitură era cât pe-acți să cad jos din hamac, dar după aceea mișcările deveniră mai line. Am strigat de mai multe ori din răspuțeri, dar în zadar. Mi-am aruncat privirea pe fereastră; n-am văzut, altceva decât norii și cerul. Deasupra capului am auzit un zgomot aidoma unui fâlfâit de aripi și deabia atunci am început să-mi dau seama de jalnica situație în care mă aflam: un vultur apucase în cioc frânghia cutiei mele, cu gândul de a o lăsa să cadă pe vreo stâncă, așa cum ar fi făcut, de pildă, cu o broască țestoasă — iar după aceea să se năpustească asupra trupului meu și să-l sfâșie; agerimea și mirosul acestei păsări îi îngăduie să-și descopere prada la mari depărtări, chiar atunci când aceasta e mai bine ascunsă decât eram eu, între niște pereți groși de două inchi.

N-a trecut mult și mi-am dat seama că zgomotul și bătaia aripilor sporesc din ce în ce, iar cutia mea e aruncată în sus și în jos ca o firmă într-o zi cu vânt. Apoi mi s-a părut că vulturul primește câteva lovituri zdravene (eram convins că frânghia cutiei mele se află în ciocul unui vultur) și îndată după aceea am simțit cum mă prăvălesc în gol timp de un minut și mai bine, însă cu o iuțea atât de înspăimântătoare, încât aproape nu mai puteam respira. Deodată încetai să mă mai prăbușesc; un zgomot mai năprasnic decât al Niagarei îmi asurzi urechile; o clipă m-am pomenit învăluit într-o beznă de nepătruns, apoi cutia începu să se urce repede și, prin partea de sus a ferestrelor, am zărit lumină. De-abia atunci mi-am dat seama că mă prăbușisem în mare. Cutia, datorită greutății trupului meu, mobilei care se afla în ea, precum și plăcilor de fier fixate pentru a o întări la cele patru colțuri, sus și jos, plutea în apă la o adâncime de cinci picioare. Și astăzi, ca și atunci, presupun că vulturul care își luase zborul cu cutia mea în cioc a fost urmărit de alți doi sau trei vulturi și silit să-mi dea drumul, în timp ce se apăra de ceilalți, care nădăjduiau și ei să aibă parte din pradă. Plăcile de fier, fixate în partea de jos (erau cele mai trainice), au păstrat echilibrul cutiei în timpul căderii și au împiedicat-o să se sfarme de suprafața apei. Toate încheieturile cutiei erau bine falțuite, iar ușa nu era prinsă în țâțâni, ci se ridica și se lăsa ca un oblon, ceea ce făcea ca înăuntru să intre doar foarte puțină apă. Numai cu multă greutate am reușit să cobor din hamac, după ce mai întâi m-am încumetat să dau la o parte capacul ce astupa deschizătura din acoperiș, despre care am amintit, făcută anume pentru a lăsa

aerul să pătrundă înăuntru, căci începusem să mă înăbuș.

Cât de mult aș fi dorit atunci să fiu iarăși lângă buna mea Glumdalclitch, de care un singur ceas mă depărtase atât de mult! Și vă mărturisesc că, în mijlocul propriilor mele nenorociri, nu m-am putut stăpâni să nu o plâng din inimă pe biata mea dădacă, gândindu-mă la durerea ce i-o va pricinui pierderea mea, la nemulțumirea reginei și la spulberarea norocului copilei. Nu cred că sunt mulți călători care să fi trecut prin greutăți și suferințe mai mari ca acelea pe care le încercam eu atunci când, dintr-o clipă într-alta, așteptam să văd cutia sfărâmată în bucăți sau, cel puțin, răsturnată la prima suflare mai puternică a vântului, sau de primul talaz mai mare. Un singur geam de s-ar fi spart ar fi însemnat moartea, fără doar și poate; și numai zăbrelele puternice, fixate acolo ca să mă ferească de accidente în timpul călătoriilor, au apărat ferestrele, împiedicându-le să se spargă. Văzând că apa se strecoară înăuntru prin câteva crăpături mici, m-am căznit, de bine, de rău, să le astup. Nu eram în stare să ridic capacul cutiei, lucru pe care de altminteri l-aș fi făcut ca să mă cocoț deasupra: acolo, cel puțin, mi-aș fi prelungit viața cu câteva ceasuri, mai mult decât dacă aș fi rămas zăvorât (căci nu pot spune altfel) în cușcă. Și chiar de aș fi scăpat de astfel de primejdii o zi sau două la ce mă puteam aștepta dacă nu tot la o moarte cumplită din cauza frigului și a foamei? Timp de patru ceasuri am stat așa, așteptând și chiar dorind ca fiecă clipă să fie cea din urmă.

I-am mai spus cititorului că în peretele fără fereastră al cutiei mele se aflau prinse două scoabe; prin ele, servitorul însărcinat să mă poarte călare trecea o curea de piele pe care apoi și-o încingea de mijloc. Și cum stăteam așa copleșit de tristețe și deznădejde, am auzit, sau mai degrabă mi s-a părut că aud, un fel de râcâit ce venea dinspre peretele unde erau prinse scoabele.

Nu trecu mult și am avut impresia că sunt împins sau remorcat pe mare, deoarece din când în când simțeam un fel de smucituri care făceau ca valurile să se înalțe și să acopere ferestrele cutiei mele, lăsându-mă aproape în întuneric. Nădejdea că aș putea fi salvat prinse a licări în sufletul meu, deși nu mi puteam închipui ce anume se va întâmpla. Am deșurubat unul din scaunele fixate în podea și, după ce cu chiu și vai am izbutit să-l înșurubez din nou chiar în dreptul capacului pe care nu demult îl dădusem la o parte, m-am urcat pe scaun și, apropiindu-mi cât mai mult gura deschizătură, am strigat din răspuțeri după ajutor, în toate limbile pe care le cunoșteam. Am legat apoi batista în vârful unui baston pe care-l purtam de obicei cu mine și, scoțându-l prin deschizătură, am început să-l agit prin aer, ca, în cazul când vreo barcă sau vreo corabie s-ar aflat prin apropiere, marinarii să-și închipuie că un biet muritor nefericit se găsește închis în cutie. Toate încercările mele rămăseseră fără nici un rezultat; în schimb îmi dădeam limpede seama cum cutia mea înaintează; peste un ceas și mai bine, peretele fără ferestre, acela unde se aflau scoabele, se lovi de ceva tare. Mi-am închipuit e o stâncă și m-am pomenit zgâlțâit mai rău ca oricând. Sus, deasupra cutiei, am auzit deslușit zgomot ca de odgon, precum și hârșăitul ce-l facea trecând prin inel. Apoi, încet-încet, m-am pomenit ridicat cu cel puțin trei picioare mai sus decât eram înainte, ceea ce m-a făcut să scot din nou bățul cu batista și să strig după ajutor, până când aproape am răgușit. Drept răspuns, am auzit trei chiote puternice care m-au umplut de o bucurie fără seamăn, pe care nu o poate înțelege decât cel care a trăit-o. Apoi, pașii cuiva tropotiră deasupra capului meu și o voce puternică

strigă prin deschizătură în limba engleză: „Dacă e cineva înăuntru, să vorbească!”. Am răspuns că sunt un englez năpăstuit de soartă și azvârlit în cea mai cumplită dintre nenorociri, hărăzită vreodată unei ființe omenești, și rugam, în numele a tot ce e viu, să fiu eliberat din temnița în care zăceam. Vocea răspunse că sunt în siguranță, deoarece cutia e remorcată de corabia lor și că îndată va sosi și tâmplarul ca să ferestruiască o deschizătură îndeajuns de mare spre a putea fi scos afară. M-am grăbit să le arăt că nu e nevoie de așa ceva și că-i păcat să-și piardă timpul; era de ajuns ca un marinar să apuce de inel și să ridice cutia pe corabie, iar apoi s-o ducă în cabina căpitanului. La auzul unor vorbe atât de nesăbuite, unii dintre ei își închipuiau că au de-a face cu un nebun, alții începuseră să râdă; într-adevăr, nici prin minte nu-mi trecuse că m-aș fi putut afla printre oameni la fel ca mine. Între timp sosi și tâmplarul și în câteva clipe tăie cu ferestrăul o deschizătură pătrată, largă de vreo patru picioare, apoi coborî înăuntru o scară pe care m-am urcat; am fost luat și dus pe vas, într-o stare de plâns.

Marinarii rămaseră uluiți și-mi puseră o mie de întrebări, la care eu nu mă simțeam defel îndemnat să răspund. La rândul meu, eram uimit văzând în jurul meu atâția pigmei, căci așa i-am socotit la început după ce atâta amar de vreme îmi obișnuisem ochii cu făpturile acelea uriașe pe care le părăsisem. Dar căpitanul, domnul Thomas Wilcocks, un om de treabă, de fel din Shropshire, băgând de seamă că sunt gata să leșin, mă luă în cabina lui, îmi dete un leac întăritor și mă pofti să mă culc în patul său, sfătuindu-mă să mă odihnesc puțin, lucru de care într-adevăr aveam mare nevoie. Înainte de a adormi, i-am spus că în cutia mea se află câteva mobile care ar fi fost păcat să se piardă; un hamac de toată frumusețea, un pat, două scaune, o masă și scrin; de asemenea, că odaia e tapetată, sau mai degrabă căptușită, cu mătase și bumbac, și dacă el ar binevoi să îngăduie unui marinar să aducă cutia în cabină, eu aș deschide-o în fața lui să-i arăt mobilierul. Auzindu-mă spunând asemenea năzdrăvănii, căpitanul crezu că delirez; totuși îmi făgădui (pesemne ca să mă liniștească) că îmi va îndeplini dorința; urcându-se pe punte, trimise câțiva oameni în camera mea, de unde (după cum am aflat mai târziu) aceștia au luat toată mobila și desfăcură căptușeala de pe pereți; dar scaunele, scrinul și patul, fiind înșurubate în podea, au suferit mari stricăciuni, deoarece marinarii nu s-au priceput să umble binișor cu ele, ci le-au smuls din locurile lor. Au scos apoi și câteva scânduri de care aveau nevoie pe corabie; în sfârșit, după ce au luat tot ce au socotit ei că le-ar putea fi de folos, lăsară cutia să se scufunde, iar aceasta, din pricina nenumăratelor spărturi de la fund și din pereți, fu numaidecât înghițită de valuri. Mărturisesc că am fost bucuros să nu asist la nenorocirea pe care au pricinuit-o; sunt încredințat că aș fi suferit nespuse de mult, deoarece mi s-ar fi deșteptat în suflet amintirea unor lucruri pe care preferam să le uit. Am dormit câteva ore în șir, chinuit de vise; vedeam aievea meleagurile pe care abia le părăsisem și retrăiam primejdiile din care scăpasem. Totuși, la deșteptare, m-am simțit mult mai întremat. Era cam pe la ceasurile opt seara și căpitanul ordonă să mi se aducă cina, închipuindu-și că am postit destul până acum. Mi-a ținut tovărășie cu multă bunăvoință și a văzut că privirile-mi sunt limpezi, iar cuvintele au șir; când am rămas singuri, m-a rugat să-i povestesc peripețiile călătoriilor mele și să-i spun prin ce întâmplare am fost lăsat în voia valurilor, închis în cutia aceea uriașă de lemn. El îmi istorisi

că pe la amiază, uitându-se prin ocean, a văzut-o plutind la o oarecare depărtare și și-a închipuit că e o corabie spre care avea de gând să se îndrepte, deoarece nu era prea mult în afara drumului său, în speranța de a cumpăra biscuiți, ai lui fiind pe sfârșite. Apropiindu-se mai mult și dându-și seama de greșeală, a trimis o șalupă ca să afle ce anume era; oamenii s-au întors înfricoșați, jurând că au văzut o casă plutitoare. Căpitanul a râs de prostia lor și a pornit el însuși cu șalupa, poruncind marinarilor să ia cu ei un odgon mai gros. Vremea fiind liniștită, mi-au dat ocol de câteva ori, cercetând ferestrele și zăbrelele de fier care le apărau. A zărit apoi cele două scoabe de pe peretele fără nici o deschizătură pentru lumină. Atunci a poruncit oamenilor să vâslească înspre partea aceea și, legând odgonul de una din scoabe, le-a ordonat să-mi remorcheze lada, cum îi spuneau ei, spre corabie. Odată ajunși la navă, le-a dat ordin să lege un alt odgon de inelul fixat pe acoperiș să-mi ridice lada cu scripetele; dar toți marinarii la un loc nu au fost în stare s-o ridice mai mult de două sau trei picioare din apă. Mi-a spus că văzuse bastonul și batista scoase prin deschizătură și trăsese concluzia că vreun nefericit se afla desigur închis înăuntru. L-am întrebat dacă el sau cineva din echipaj nu zăriseră cumva păsări uriașe zburând în văzduh cam în vremea când m-au descoperit, la care mi-a răspuns că, stând de vorbă cu marinarii în timp ce eu dormeam, unul din ei i-a istorisit că observase trei vulturi îndreptându-se spre mieznoapte, dar omul n-a amintit nimic de faptul că ar fi fost mai mari decât sunt vulturii de obicei — ceea ce, după părerea mea, trebuie pus pe seama înălțimii la care zburau. Căpitanul n-a priceput rostul întrebării mele. L-am întrebat apoi cam la ce depărtare socotește el că ne aflăm de uscat. Mi-a răspuns că, după calculele cele mai exacte, ne aflăm la cel puțin o sută de leghe. L-am încredințat că a greșit probabil cu aproape jumătate, deoarece nu părăsisem țara de unde veneam decât cu două ore înainte de a fi fost aruncat în mare, ceea ce îl făcu din nou să-și închipuie că mi-e mîntea tulburată, ba chiar îmi dădu să înțeleg lucrul acesta, apoi mă sfătui să mă duc să mă culc într-o cabină care îmi fusese pregătită.

L-am asigurat că plăcuta lui societate m-a înviorat nespun de mult și că sunt în toate mințile. Atunci căpitanul deveni serios și mă rugă să-i răspund sincer dacă nu cumva cugetul îmi era tulburat de vreo crimă făptuită, nelegiuire pentru care fusesem osândit din poruncă împărătească să fiu închis în lada aceea, așa cum în alte țări criminalii erau zvârliți pe mare și lăsați să plutească în voia întâmplării pe un vas plin de spărturi, fără nici un fel de merinde la ei, și deși i-ar fi părut rău să știe că a luat la bord un nelegiuit, totuși îmi dădea cuvântul de onoare că mă va debarca viu și nevătămat în primul port unde vom ancora. El adăugă că bănuielile sale sporiseră în urma unor vorbe fără noimă pe care le spusese mai întâi marinarilor, apoi lui însuși, în legătură cu odaia sau lada mea, precum și datorită privirilor și comportării mele ciudate în timpul cinei.

L-am rugat să aibă răgaz și să asculte povestea mea, pe care i-am istorisit-o amănunțit, din clipa când am părăsit Anglia, până în clipa când am fost găsit. Și cum adevărul își face totdeauna loc în mințile cu judecată, acest gentilom de treabă, cu un pospai de învățătură, dar înzestrat cu mult bun-simț, se convinse numaidecât de sinceritatea și buna mea credință. Și, ca să întăresc spusele mele, l-am rugat să dea poruncă să fie adus scrinul meu, a cărui cheie o aveam în buzunar; între timp el îmi povestise ce au făcut marinarii cu cutia

mea. Am deschis scrinul în fata lui și i-am arătat mica mea colecție de rarități adunate în țara din care scăpasem în chip atât de ciudat. Și se afla acolo pieptenele făcut din firele de păr din barba regelui și un altul din același material, dar de astă dată cu firele fixate într-o bucată din unghia reginei. I-am mai arătat și o colecție de ace de cusut și cu gămălie, lungi între un picior și o jumătate de yard, patru ace de viespe, mari cât niște cuie de tâmplărie, smocuri din părul reginei, un inel de aur pe care mi-l dăruise într-o zi scoțându-l din degetul cel mic și aruncându-mi-l peste cap, întocmai ca pe un colac de salvare. L-am rugat pe căpitan să primească acest inel în semn de recunoștință pentru bunătatea lui, dar n-a fost chip să-l conving. I-am arătat apoi o bătătură pe care o tăiasem cu mâna mea de la degetul unei doamne de onoare; era cam de mărimea unui măr de Kent și se întărise atât de mult, încât la întoarcerea în Anglia am scobit-o pe dinăuntru în chip de cupă și am montat-o în argint. În sfârșit l-am rugat să cerceteze pantalonii cu care eram îmbrăcat și care erau făcuți din piele de șoarece.

N-am izbutit să-l fac să primească decât dintele unui servitor, pe care l-a examinat cu multă curiozitate și care am văzut că-l interesează. L-a primit mulțumindu-mi de mii de ori, de parcă aș fi dat cine știe ce lucru de preț. Deși dintele era perfect sănătos, fusese scos din greșeală de un felcer nepriceput din gura unui slujitor al Glumdalclitchei, care se văita întruna de dureri. Eu l-am curățat și l-am pus bine în scrin. Era lung cam de un picior și avea patru incii în diametru.

Căpitanul se arată foarte mulțumit de povestirea mea sinceră și-mi spuse că nădăjduiește că la înapoierea noastră în Anglia voi face și semenilor mei cinstea de a le-o împărtăși, așternând-o pe hîrtie. I-am răspuns că, după părerea mea, lumea e sătulă de cărți de călătorii, că astăzi în ochii oamenilor au trecut numai lucrurile cu adevărat extraordinare, și bănuiesc că de aceea unii scriitori se gândesc mai puțin la adevăr decât la vanitatea sau interesul lor, sau la plăcerea cititorilor neștiutori; că povestea mea cuprinde prea puține întâmplări neobișnuite și este lipsită de acele descrieri ornamentale de plante, pomi, păsări și alte lighioane ciudate sau obiceiuri barbare de-ale sălbaticilor ce se închină la idoli, lucruri zugrăvite atât de des de cei mai mulți scriitori în cărțile lor. Totuși i-am mulțumit pentru buna părere pe care o avea despre mine și i-am făgăduit că o să mă gândesc la propunerea lui.

Mi-a spus că-l miră foarte mult un lucru, și anume că vorbesc prea tare; ba m-a și întrebat dacă nu cumva regele și regina din țara aceea erau tari de ureche. I-am răspuns că așa m-am obișnuit să vorbesc în ultimii doi ani și mai bine și că mă minunez de glasul lui și al oamenilor din echipaj, care-mi fac impresia că doar șoptesc și totuși îi aud destul de limpede. I-am arătat că în țara aceea, când trebuia să rostesc vreun cuvânt, era ca și cum un cetățean ar fi vorbit din stradă unuia cocoțat într-o clopotniță, în afară de cazul când eram așezat pe masă sau ținut în palmă. Și i-am mai spus ceva, anume că în clipa când am pus piciorul pe bordul vasului și m-am văzut înconjurat de marinari, aceștia mi s-au părut cele mai mici creaturi pe care le văzusem vreodată și vrednice de tot disprețul. Adevărul e că în vreme ce mă aflam în țara regelui aceluia, nu puteam să sufăr să mă privesc în oglindă, după ce ochii mei se deprinseseră cu lucruri atât de uriașe, deoarece comparația mă făcea să am o părere foarte puțin măgulitoare despre mine însumi. Căpitanul mi-a mărturisit

că în timpul cinei observase că mă uit la toate într-un fel cam ciudat și că adesea păream să-mi stăpânesc cu greu râsul, pe care el nu știa cum să-l interpreteze, punându-l pe seama unei tulburări a minții. I-am răspuns că era cât se poate de adevărat, și mă întrebam cum de am reușit totuși să mă stăpânesc când am văzut farfuria mari cât o monedă de argint de trei penny, un picior de porc, tocmai bine să-ți ajungă pentru o îmbucătură, o ceașcă mai mică decât o coajă de nucă; și am continuat zugrăvind-i în același chip celelalte obiecte și mâncăruri aflate în cabina lui. Căci, deși regina, în tot timpul cât m-am aflat în slujba ei, poruncise ca toate lucrurile de care aveam nevoie să fie făcute pe măsura mea, totuși mintea mi-era copleșită de ceea ce vedeam în jur și mă uitam chiondărâș la micimea mea, întocmai cum se uită oamenii la greșelile lor. Căpitanul îmi înțelese foarte bine gluma și-mi răspunse vesel, cu vechiul proverb englezesc, că se teme că ochii mei sunt mai mari decât burta; nu prea îi plăcea cum mâncam, deși postisem o zi întreagă. Continuând să glumească, afirmă că ar fi dat bucuros o sută de lire ca să-mi vadă cutia în ciocul vulturului și apoi căzând în apă de la o înălțime atât de mare; hotărât, o priveliște dintre cele mai uluitoare, vrednică de a fi zugrăvită și lăsată moștenire timpurilor viitoare; și asemănarea cu Phaeton²⁶ i se păru atât de izbitoare, încât nu se putu stăpâni să nu o amintească, deși gluma nu mă încânta prea mult.

Căpitanul se întorcea de la Tonkin; în drum spre Anglia, fusese împins spre nord-est până la 44 grade latitudine și 143 grade longitudine. Întâlnind însă un alizeu, la două zile după îmbarcarea mea am navigat multa vreme spre sud și, după ce am trecut prin dreptul coastelor Noii Olande, ne-am urmat drumul spre vest-sud-vest, până când am depășit Capul Bunei Speranțe. Călătoria noastră a fost cât se poate de plăcută, dar nu-l voi plictisi pe cititor cu un jurnal de bord. Căpitanul s-a oprit în vreo două porturi și a trimis șalupa după provizii și apă de băut. Eu însă nu m-am dat jos niciodată de pe corabie până la Downs, unde am ajuns în cea de-a treia zi a lunii iunie 1706, cam la vreo două luni după ce scăpasem din Brobdingnag. Am fost gata să-mi las lucrurile zălog până când aș fi achitat costul călătoriei, dar căpitanul nu voi în ruptul capului să primească un ban. Ne-am despărțit ca doi buni prieteni și nu m-am lăsat până ce nu mi-a făgăduit că mă va vizita acasă la mine, în Redriff. Cu cinci șilingi împrumutați de la căpitan, am închiriat un cal și o călăuză. Pe drum, văzând cât de mici sunt casele, pomii, vitele și oamenii, am început să cred că sunt în Lilliput. Mi-era teamă să nu calc în picioare călătorii întâlniți și adesea le strigam să se dea la o parte din drum, așa încât în vreo două rânduri puțin a lipsit să nu mă aleg cu capul spart din pricina obrăzniciei mele.

Când am ajuns în sfârșit acasă, întrebând pe unii și pe alții, un servitor mi-a deschis ușa, iar eu m-am aplecat ca să intru (cum fac găștele când vor să treacă pe sub poartă), de teamă să nu mă aleg cu vreun cucui. Soția mea a alergat să mă îmbrățișeze, dar eu m-am aplecat mai jos de genunchii ei, socotind că altfel ea n-ar putea ajunge să mă sărute. Fiica mea îngenunche ca s-o binecuvânteze, dar eu n-am văzut-o până în clipa când s-a ridicat, deprins fiind de atâta amar de vreme să-mi țin capul și ochii ațintiți în sus, la mai mult de șaizeci de picioare înălțime; după ce s-a sculat în picioare, am cuprins-o c-o

---

²⁶ Mitologia greacă povestește că într-o zi Phaeton, fiul Soarelui, obținu îngăduința tatălui său de a conduce carul Soarelui. Lipsit de experiență, el izbuti să dea foc Universului. Mâniat, Jupiter, tatăl zeilor, îl fulgeră pe Phaeton, prăvălindu-l în apele Eridanului (Padul) (n.r.)

mână de după mijloc. Am privit de sus la servitori și la cei câțiva prieteni care erau în casă, de parcă ei ar fi fost niște pitici, iar eu un uriaș. I-am spus soției mele că prea a fost econoamă; găseam că atât ea, cât și fiică-mea erau pipernicite, fiindcă nu se hrăniseră cum trebuie. Pe scurt, m-am purtat într-un chip atât de ciudat, încât toți au crezut ceea ce crezuse și căpitanul când m-a văzut prima dată, ajungând la concluzia că mi-am pierdut mințile. Amintesc toate acestea pentru a dovedi cât de mare este puterea obișnuinței și prejudecata. Peste puțin timp, eu, familia mea și prietenii noștri ne-am înțeles foarte bine, soția mea însă stăruia să nu mai plec niciodată pe mare; totuși, destinul meu neîndurător hotărî se ca ea să nu aibă puterea de a mă opri, după cum va vedea cititorul mai departe. Până atunci închei partea a doua a nefericitelor mele călătorii.